

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valtionhallinnon virkamiesetiikan ja -moraalin tila

Kansalaiskyselyn tulokset 2022

Valtiovarainministeriön julkaisuja – 2023:6

Valtionhallinnon virkamiesetiikan ja -moraalin tila

Kansalaiskyselyn tulokset 2022

Jaakko Hyry

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Valtiovarainministeriö

CC BY-NC-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-367-249-9

ISSN pdf: 1797-9714

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2023

Valtionhallinnon virkamiesetiikan ja -moraalin tila Kansalaiskyselyn tulokset 2022

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:6		Teema	Hallintopolitiikka
Julkaisija	Valtiovarainministeriö		
Tekijä/t	Jaakko Hyry		
Kieli	suomi	Sivumäärä	86
Tiivistelmä	Kyselytutkimuksen kohteena olivat kansalaisten mielipiteet valtionhallinnon arvojen tärkeydestä ja toteutumisesta virkamiesten toiminnassa. Tutkimus toteutettiin Kantarin Forum-paneelissa. Kyselyyn vastasi yhteensä 1 018 henkilöä, jotka edustavat maamme 15–79-vuotiaista väestöä. Kun arvot listataan tärkeysjärjestyksessä, kärkeen nousevat erittäin tärkeinä pidetyt asiantuntemus, luottamus, puolueettomuus ja riippumattomuus, laillisuusperiaate ja vastuullisuus, toiminnan avoimuus, tasa-arvo sekä palveluperiaate. Arvojen tärkeys on samalla tasolla kuin vuonna 2016. Toiminnan taloudellisuutta pidetään nyt hieman tärkeämpänä kuin aikaisemmin. Kysyttäessä toteutuvatko jotkut valtionhallinnon arvoista niin hyvin, että niistä tuntee suomalaisena ylpeyttä, muita korkeammalle arvioissa nousevat laillisuusperiaate ja vastuullisuus. Kansalaisten mielestä pikaisia toimenpiteitä vaatisivat muita useammin avoimuus, puolueettomuus ja riippumattomuus sekä nyt myös taloudellisuus. Vuoteen 2016 verrattuna kansalaisten huoli avoimuudesta ja luottamuksesta on vähentynyt, mutta huolta koetaan selvästi aikaisempaa enemmän toiminnan taloudellisuudesta ja jossain määrin toiminnan puolueettomuudesta ja riippumattomuudesta. Enemmistö suomalaisista (62 %) pitää valtionhallintoa ja sen virkamiesten toimintaa oman luottamuksensa arvoisena. Epäluottamusta kokevien osuus on vähentynyt hieman vuodesta 2016.		
Asiasanat	arvot, etiikka, korruptio, virkamiehet, hallintopolitiikka		
ISBN PDF	978-952-367-249-9	ISSN PDF	1797-9714
Julkaisun osoite	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-249-9		

Tjänstemannaetiken och -moralen inom statsförvaltningen

Resultat av medborgarenkät 2022

Finansministeriets publikationer 2023:6		Tema	Förvaltningspolitiken
Utgivare	Finansministeriet		
Författare	Jaakko Hyry		
Språk	finska	Sidantal	86

Referat

Enkäten gällde medborgarnas åsikter om hur viktiga värderingar är i statsförvaltningen och hur de förverkligas i tjänstemännens arbete. Undersökningen genomfördes av panelen Kantar Forum. Enkäten besvarades av 1 018 personer som representerar finländare i åldern 15–79 år.

När respondenterna rangordnar värderingarna från viktigaste till minst viktig toppas listan av sakkunskap, förtroende, opartiskhet och oberoende, legalitetsprincipen och ansvarsfullhet, öppenhet, jämlikhet och serviceprincipen, som alla anses vara ytterst viktiga. Värderingarnas betydelse ligger på samma nivå som 2016. Verksamhetens ekonomiska effektivitet anses nu vara aningen viktigare än tidigare. På frågan om någon av statsförvaltningens värderingar förverkligas så väl att man som finländare känner stolthet över dem, framgår det att legalitetsprincipen och ansvarsfullheten skattas högst.

Enligt medborgarna kräver bevarandet av öppenheten, opartiskheten och oberoendet och nu också en ekonomisk effektivitet snabba åtgärder. Jämfört med 2016 känner medborgarna mindre oro för öppenheten och förtroendet, medan det finns en klart större oro för verksamhetens ekonomiska effektivitet och i viss mån för dess opartiskhet och oberoende.

Majoriteten av finländarna (62 %) anser att statsförvaltningen och dess tjänstemän handlar på ett förtroendeingivande sätt. Andelen personer som känner misstro har minskat något sedan 2016.

Nyckelord värden, etik, korruption, tjänstemän, förvaltningspolitiken

ISBN PDF	978-952-367-249-9	ISSN PDF	1797-9714
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-249-9>

State of civil service ethics and morals in central government administration
Results of 2022 survey of citizens

Publications of the Ministry of Finance 2023:6		Subject	Governance Policy
Publisher	Ministry of Finance		
Author(s)	Jaakko Hyry		
Language	Finnish	Pages	86

Abstract

The focus of the survey was to understand citizens' opinions of the importance of the values of central government administration and how these values are reflected in the work of public officials. The survey was carried out in Kantar's Forum panel. A total of 1018 people, representing people aged 15–79 in Finland's population, responded to the survey.

When the values are listed in order of importance, the values that take the lead and are considered very important are expertise, trust, impartiality and independence, the rule of law and responsibility, openness, equality, and the service principle. The importance of these values is at the same level as in 2016. Respondents now consider economic efficiency to be slightly more important than before. When asked whether any of the values of central government administration are realised so well that it makes the respondent feel proud to be a Finn, the rule of law and responsibility stand above the rest.

The respondents are of the opinion that the values of openness, impartiality and independence, and now also economic efficiency, would require urgent action more than the others. Compared to 2016, people are less concerned about openness and trust, but clearly more concerned about economic efficiency and, to some degree, about impartiality and independence.

The majority of Finns (62%) consider central government administration and the work of its public officials to be worthy of their trust. The share of people who do not feel this trust has decreased slightly since 2016.

Keywords values, ethics, corruption, public officials, governance policy

ISBN PDF	978-952-367-249-9	ISSN PDF	1797-9714
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

URN address <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-249-9>

Sisältö

1	Johdanto	7
2	Taustatietoja vastaajista	9
2.1	Työelämässä toimiminen	9
2.2	Asiointi tai kontaktit virkamiesten kanssa	10
3	Arvot	13
3.1	Arvojen tärkeys ja toteutuminen	13
3.2	Valtionhallinnon ydinarvot	22
3.3	Erittäin hyvin toteutuvat arvot	24
3.4	Huolestuttavalla tasolla olevat arvot	26
3.5	Arvojen kokonaistarkastelu	28
4	Virkamiesetiikan ja -moraalin tila	30
4.1	Kokonaisarvio virkamiesetiikan ja -moraalin tilasta	30
5	Epäeettisten toimintapojen esiintyminen hallinnossa	32
6	Virkamiesten toimintaan liittyvät asenteet	36
6.1	Asennoituminen virkamiesten toimintaan	36
6.2	Luottamus Suomen valtionhallintoon ja sen virkamiesten toimintaan	38
	Liitteet	41

1 Johdanto

Tässä yhteenvedoraportissa esitellään keskeiset tulokset kansalaiskyselystä, jossa selvitettiin suomalaisten näkemyksiä Suomen valtionhallinnon virkamiesetiikan ja -moraalin tilasta. Tuloksia on verrattu vuonna 2016 toteutetun vastaavan tutkimuksen tuloksiin.

Mielenkiinnon kohteena olivat jälleen kansalaisten mielipiteet eri arvojen tärkeydestä ja niiden toteutumisesta valtionhallinnon virkamiesten toiminnassa. Valtionhallinnon arvoja selvitettiin eri näkökulmista. Vastaajilta pyydettiin arvioita siitä, mitkä arvoista toteutuvat poikkeuksellisen hyvin, mitkä niistä ovat huolestuttavan huonolla tasolla ja mitkä arvoista ovat sellaisia, että niitä voi pitää valtionhallinnon ydinarvoina.

Tutkimuksessa selvitettiin myös erilaisten epäeettisenä pidettävien toimintatapojen arvioitua esiintymistä ja kansalaisten asennoitumista erilaisiin virkamiesetiikkaan liittyviin väittämiin, muun muassa siihen kuinka luottamuksen arvoiseksi Suomen valtionhallinto ja sen virkamiesten toiminta arvioitiin vastaajan näkökulmasta.

Tutkimus toteutettiin TNS Gallupin Forum paneelissa, jossa on n. 40.000 vastaajaa käytettäväksi erilaisia tutkimusotantoja varten. Ennen tutkimuksen tulosten tarkastelua aineistosta poistettiin valtiolla työskentelevät vastaajat.

Kyselyyn vastasi yhteensä 1 018 henkilöä siten, että haastateltu joukko edustaa Manner-Suomen 15–79-vuotiasta väestöä.

Tutkimuksen raportointi on jaettu kahteen osaan. Käsillä oleva raportti on perusraportti, jossa on graafisesti ja kirjallisesti kuvattu tutkimuksen päätuloksia. Graafisten kuvioiden osuus on raportissa suuri, koska tutkittavat asiat ovat varsin konkreettisia ja kuviot pitkälti itseselitteisiä.

Erillisessä taulukko-osassa esitetään kaikki tutkimustulokset yksityiskohtaisessa taulukkomuodossa. Se sisältää myös tiedot tutkimusaineiston rakenteesta ja vastaajaryhmien koosta.

Kaikkien otantaan perustuvien tutkimusten tuloksiin sisältyy tietty epävarmuus mahdollisten satunnaisvirheiden takia. Otantatutkimustulosten epävarmuustekijää hallitaan laskemalla mahdollisten virheiden esiintymistodennäköisyyden pohjalta ns. luottamusvälejä erisuuruisille otoksille tai niiden osille.

Tietylle tutkimustulokselle laskettu luottamusväli osoittaa ne raja-arvot, joiden väliin oikea, koko perusjoukkoa koskeva tulos jää tietyllä varmuudella. Tutkimusta varten tulosten luottamusvälit on laskettu prosenttilukujakautumalle.

Taulukko 1. Tilastolliset virhemarginaalit eräissä esimerkkitapauksissa.

SAATU TULOS %	RYHMÄN SUURUUS N						
	100	200	300	500	1 000	1 500	2 000
10 % tai 90 %	+6.0	+4.3	+3.5	+2.7	+1.9	+1.6	+1.4
20 % tai 80 %	+8.0	+5.7	+4.6	+3.6	+2.5	+2.1	+1.8
30 % tai 70 %	+9.2	+6.5	+5.3	+4.1	+2.9	+2.4	+2.0
40 % tai 60 %	+9.8	+7.0	+5.7	+4.4	+3.1	+2.6	+2.2
50 %	+10.0	+7.1	+5.8	+4.5	+3.2	+2.7	+2.2

Oheisessa taulukossa 1 on esitetty luottamusvälien suuruudet prosenttilukuina erikokoisille ryhmille. Siinä luottamusvälin laajuus on sovittu 95 %:n tasolle. Tämä tarkoittaa sitä, että jos tutkimusta toistettaisiin, ainoastaan viidessä tapauksessa sadasta otannan näytämä tulos osuisi sattuman johdosta luottamusvälin ulkopuolelle. Tilastollisen luotettavuuden kriteeri on siis varsin ankara. Käytännössä tulosten hajonta on vähäisempää.

Luottamusvälit ovat kapeampia prosenttijakautuman päissä, koska satunnaiset heitot ovat siellä todennäköisesti pienempiä kuin jakautuman keskikohdalla. Esimerkiksi 500 haastattelun suuruudesta ryhmästä saatu tulos 50 % on 95 %:n varmuustasolla arvioiden 46 %:n ja 55 %:n välissä ja voi osua näiden rajojen ulkopuolelle vain viidessä tapauksessa sadasta. Jos tulos on 10 tai 90 prosenttia, teoreettinen virhe on pienempi.

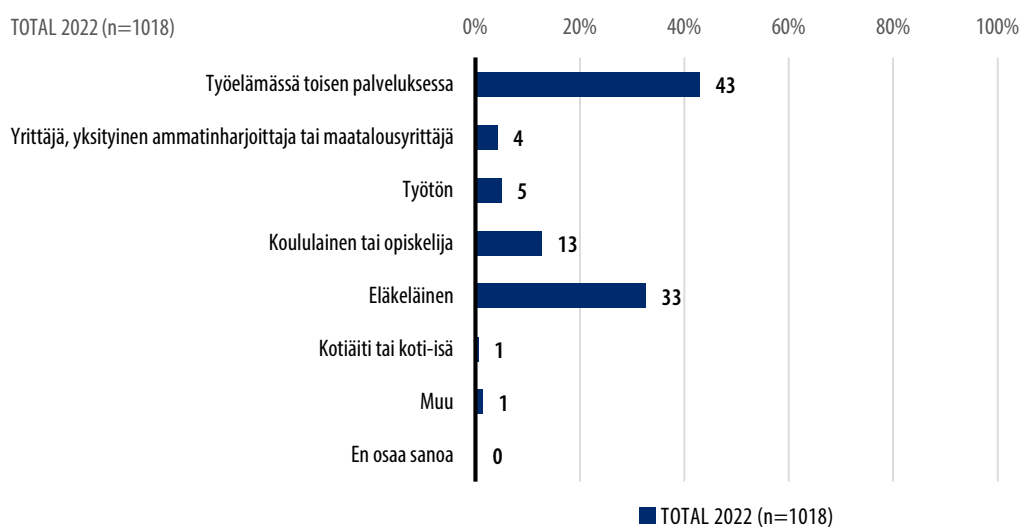
2 Taustatietoja vastaajista

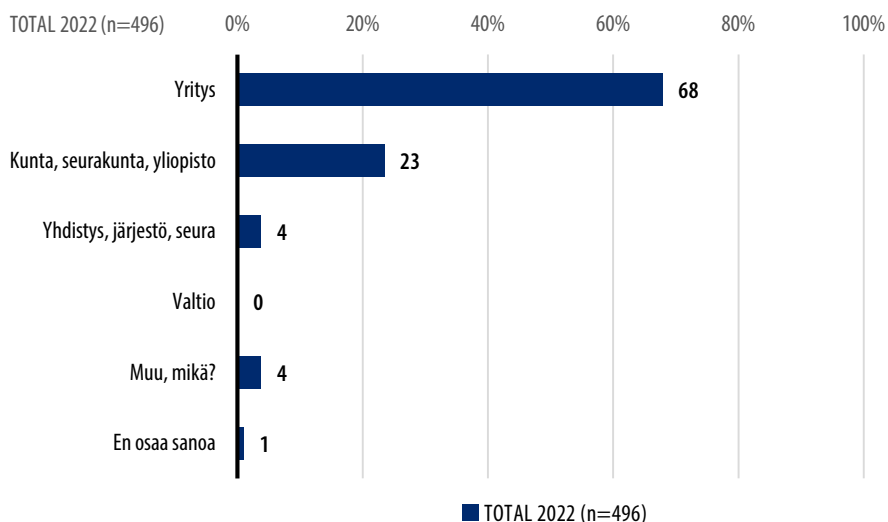
2.1 Työelämässä toimiminen

Kyselyn aluksi vastaajilta kysyttiin ovatko he mukana työelämässä tai mikä on heidän asemansa työmarkkinoilla.

Yhteensä 47 % vastanneista oli mukana työelämässä joko toisen palveluksessa, yrittäjänä tai yksityisenä ammatinharjoittajana. Työttömiä kyselyssä oli mukana 5 %, koululaisia tai opiskelijoita 13 % vastanneista. Eläkeläisten osuus oli 33 % vastanneista.

Mikä seuraavista vastaa parhaiten tilannettasi?

Onko työnantajasi...

Työelämässä olevista valtaosa (68 %) on töissä yrityksissä. Viidennes on töissä kunnissa, seurakunnissa tai yliopistoissa. Valtion palveluksessa olevia ei ole siis otettu mukaan tulosten analyysiin.

Yhdistysten, järjestöjen tai seurojen palveluksessa työskenteli 4 % vastanneista.

2.2 Asiointi tai kontaktit virkamiesten kanssa

Kyselyn alussa vastaajille esitettiin vastaamisen selkeyttämiseksi ja helpottamiseksi määrittelyjä, jotka liittyivät tutkimuksen kannalta olennaisiin käsitteisiin ja niiden sisältöön.

Nämä olivat seuraavia:

1. Valtionhallinnolla tarkoitetaan ministeriöitä sekä muita valtion virastoja ja laitoksia.
2. Valtio vastaa oikeusvaltion ylläpitämisestä ja kehittämisestä, perusoikeuksien turvaamisesta ja arvioinnista sekä turvallisuustehtävistä. Valtio vastaa myös monista kansainvälisistä ja valtakunnallisista tehtävistä ja ihmisten yhdenvertaisuuden ja yleisen edun valvonnasta.
3. Valtionhallinnon virkamiehillä tarkoitetaan valtion palveluksessa olevia virkamiehiä ja työntekijöitä, kuten poliiseja, tuomareita, verovirkailijoita, sotilaita jne.

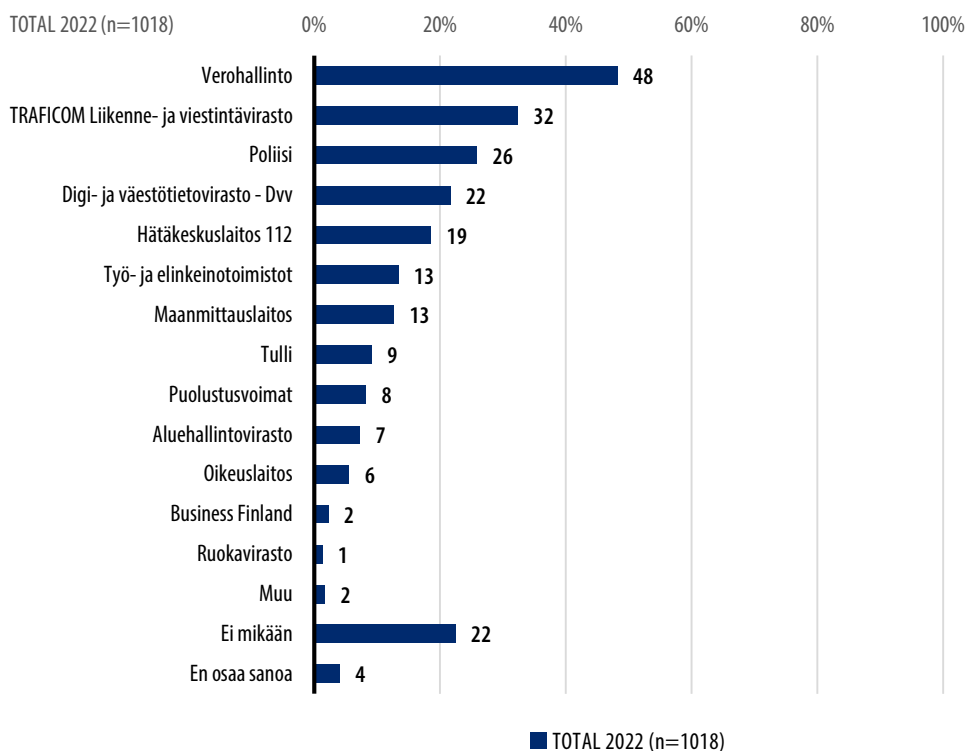
4. Virkamiesetiikalla ja -moraalilla tarkoitetaan sitä, että virkamiehet noudattavat lakia ja hyvän hallinnon periaatteita.
5. Lisäksi täsmennettiin, että kyselyssä ei siis käsitelty kunnallishallintoa eikä ministereitä tai kansanedustajia eikä heidän toimintaansa.

Tavoitteena oli tehdyillä rajauksilla ja sisällöillä vaikuttaa siihen, että vastaajat pystyisivät arvioimaan tutkimuksessa esitettyjä kysymyksiä mahdollisimman oikealta pohjalta ja oikeasta näkökulmasta.

Seuraavaksi selvitettiin vastaajan tai hänen läheistensä kontakteja viime vuosina valtion viranomaisten kanssa.

Niiden osuus, joilla kontakteja viranomaisten kanssa oli kolme tai useampia oli 36 %, kaksi kontaktia oli 19 prosentilla, yksi kontakti 19 prosentilla. Noin neljänneksellä (26 %) ei ollut ollut kontakteja lainkaan viimeisen 12 kk:n aikana, tai he eivät osanneet kertoa asiaa.

Oletko sinä tai läheisesi asioinut tai ollut tekemisissä viime vuosina seuraavien valtion viranomaisten kanssa?

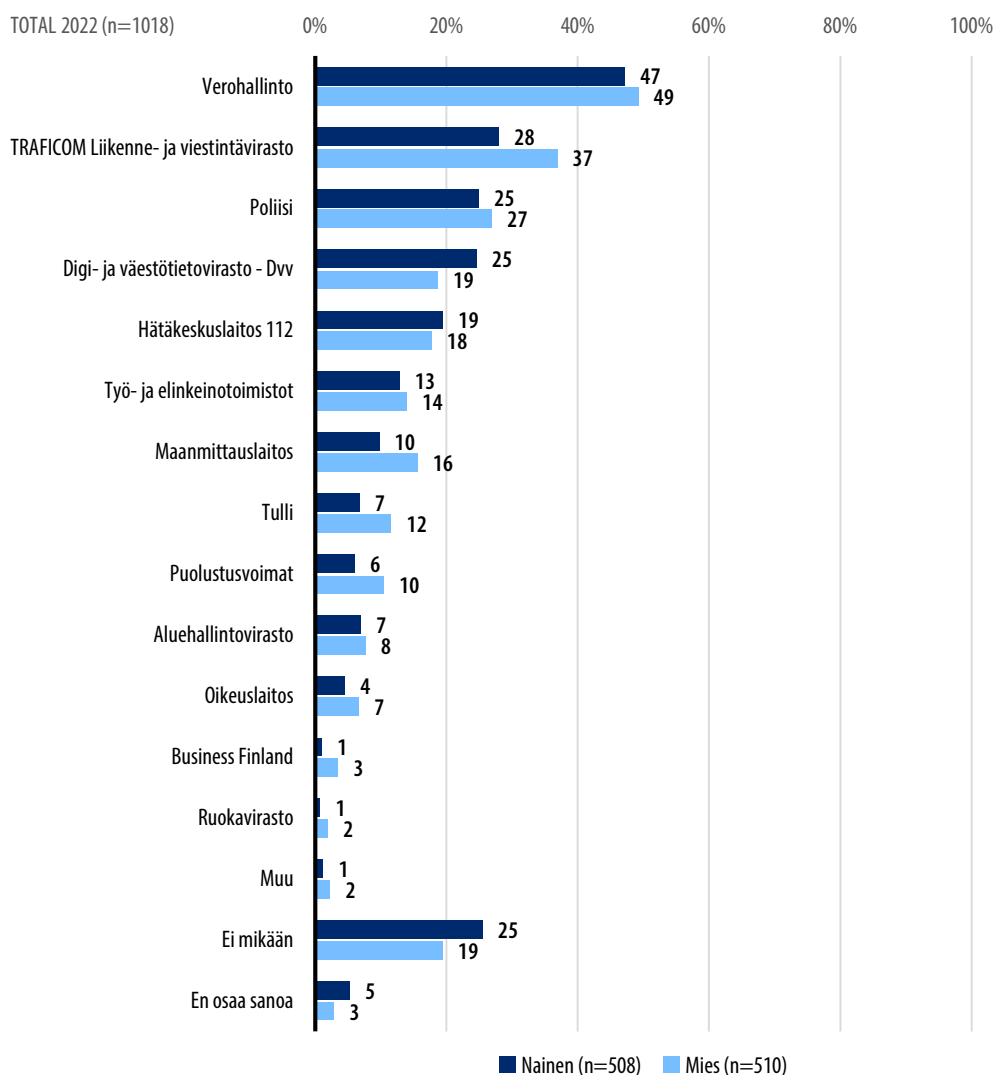

Suomalaisilla tai heidän lähipiirillään on ollut melko paljon kanssakäymistä eri viranomais-ten kanssa.

Noin puolet (48 %) suomalaisista tai heidän lähipiiristään on asioinut tai ollut tekemisissä Verohallinnon kanssa. Hieman alle kolmanneksella on ollut kanssakäymistä Liikenteen turvallisuusviraston TRAFICOM:in kanssa. Poliisin kanssa on asioinut hieman yli neljännes suomalaisista.

Selvästi harvimmoin on viime vuosina oltu tekemisissä Ruokaviraston tai Business Finlandin kanssa. Niitä, joilla ei ole ollut mitään henkilökohtaisia tai lähipiirissä olleita kontakteja valtion viranomaisiin, on 22 % vastanneista.

Oletko sinä tai läheisesi asioinut tai ollut tekemisissä viime vuosina seuraavien valtion viranomaisten kanssa?

3 Arvot

3.1 Arvojen tärkeys ja toteutuminen

Kun siirryttiin varsinaiseen tutkimusaiheeseen, vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka tärkeitä eri virkamiesten toimintaan liittyvät arvot heidän mielestään ovat ja kuinka hyvin ne toteutuvat valtionhallinnossa ja virkamiesten toiminnassa.

Kysymyksenasettelu oli sellainen, että arvoista kysyttiin yksi kerrallaan ensin arvon tärkeys ja heti sen jälkeen arvio kyseisen asian toteutumisesta valtionhallinnossa ja virkamiesten toiminnassa.

Arvioitavat arvot kysyttiin yksityiskohtaisesti kuvattuina ja satunnaisessa järjestyksessä arviointijärjestyksen vaikutuksen minimoimiseksi.

Tilan säästämiseksi graafisissa esityksissä käytetään tutkituista arvoista lyhennettyjä muotoiluja.

Eri arvojen lyhentämättömät kuvaukset olivat kyselyssä seuraavat:

- **Toiminnan yleinen hyväksyttävyys:** Valtionhallinnon virkamiehet toimivat yleisen mielipiteen mukaisesti, niin että suurin osa ihmisistä voi hyväksyä heidän toimintansa ja toimintatapansa.
- **Asiantuntemus:** Virkamiehet ovat ammattitaitoisia ja palvelut ovat laadukkaita; työtehtävät hoidetaan hyvin, asioiden valmistelu ja päätöksenteko hoidetaan huolellisesti.
- **Palveluperiaate:** Virkamiehet toimivat kunnioittaen ja auttaen kansalaisia ja muita asiakkaita.
- **Toiminnan taloudellisuus:** Valtionhallinnon toiminnalle asetetut tavoitteet pyritään saavuttamaan mahdollisimman pienillä kustannuksilla.
- **Toiminnan puolueettomuus ja riippumattomuus:** Virkamiesten tekemät ratkaisut ovat objektiivisesti ja asiallisesti perusteltavissa, he toimivat riippumattomasti ja yleisen edun mukaisesti ilman ulkopuolisten epäasiallista vaikutusta.
- **Toiminnan avoimuus:** Virkamiehet toimivat avoimesti ja läpinäkyvästi ilman salailua.
- **Toiminnan tuloksellisuus:** Virkamiesten toiminta ja työskentely on tehokasta ja toiminnassa kiinnitetään huomiota sen tuloksiin.

- **Laillisuusperiaate ja vastuullisuus:** Toimitaan lakien ja säädösten mukaan ja virkamiehet vastaavat virkatoimiensa laillisuudesta.
- **Tasa-arvo:** Virkamiehet kohtelevat kaikkia kansalaisia tasapuolisesti, tarjoavat palvelut molemmilla kotimaisilla kielillä ja edistävät naisten ja miesten välistä tasa-arvoa.
- **Omistautuminen:** Virkamiehet tekevät heille annetut työt ja tehtävät motivoituneesti ja ahkeruudella.
- **Luottamus:** Ihmiset voivat luottaa siihen, että viranomaiset toimivat aina yleistä etua edistäen ja lisäten ihmisten luottamusta toisiinsa.
- **Toiminnan innovatiivisuus:** Valtionhallinnossa virkamiehet pyrkivät kokeilemaan rohkeasti uusia toimintatapoja.

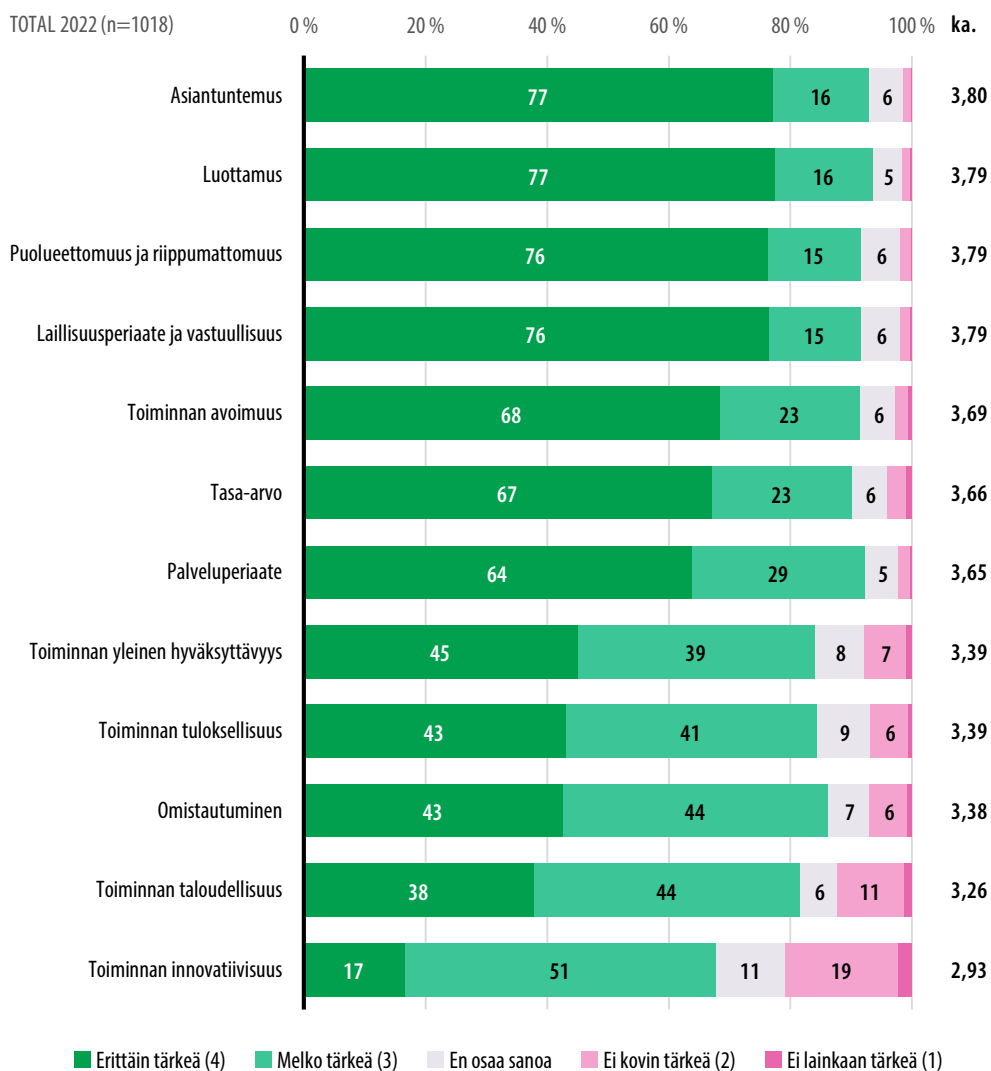
Tärkeystulosten kokonaistarkastelu näyttää, että tutkimuksessa luetellut arvot ovat suomalaisille tärkeitä, pääosin erittäin tärkeitä. Kaikkien arvojen tärkeyskeskiarvojen keskiarvo oli tutkimuksessa neliportaisella asteikolla 3,54.

Kun eri virkamiesten toimintaan liittyvät arvot listataan tärkeysjärjestyksessä, kärkeen nousevat erittäin tärkeinä pidetyt asiantuntemus, luottamus, puolueettomuus ja riippumattomuus, laillisuusperiaate ja vastuullisuus, toiminnan avoimuus, tasa-arvo sekä palveluperiaate.

Vähiten tärkeäksi selvitetyistä arvoista jää toiminnan innovatiivisuus, jota sitäkin pitää joko erittäin tai melko tärkeänä 68 % suomalaisista. Hieman useampi kuin viidennes (21 %) vastanneista arvioi kuitenkin, että toiminnan innovatiivisuus ei ole tärkeää virkamiesten toiminnassa.

Myös toiminnan taloudellisuus jää arvojen tärkeyslistauksessa häntäpäähän, toiseksi viimeiseksi. Sitä ei pidä tärkeänä 11 % (2016 16 %) vastanneista, kuitenkin erittäin tärkeänä taloudellisuutta pitää yli kolmannes (38 %) ja melko tärkeänä 44 % suomalaisista. Myös näitä vertailussa viimeiseksi jääneitä arvojakin voidaan pitää vastaajien mielestä tärkeinä asioina virkamiesten toiminnassa.

Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

Niille arvoille, jotka nousevat tärkeysvertailussa seitsemän tärkeimmän arvon joukkoon, on ominaista se, että niistä vallitsee varsin suuri yksimielisyys, eikä niiden taustalta löydy kovin merkittäviä vastaajaryhmäkohtaisia eroja.

Nämä asiat ovat tärkeitä sekä naisille että miehille, eri vastaajille riippumatta heidän asuinpaikastaan, koulutuksestaan, tulotasostaan tai pääosin myös puoluekannastaan. Näin oli myös vuonna 2016 toteutetussa tutkimuksessa.

Muutos vuoteen 2016 verrattuna on kuitenkin se, että nyt nämä tärkeimmät arvot ovat tasa-arvoa lukuun ottamatta jonkin verran vähemmän tärkeitä nuorimmille 15–29-vuotiaille kuin heitä vanhemmille suomalaisille. Sen sijaan tärkeimpien joukkoon kuuluvaa tasa-arvoa nuoret pitävä yhtä tärkeänä kuin muun ikäiset, mutta tasa-arvoa arvostetaan vähemmän perussuomalaisten keskuudessa kuin muiden puolueiden kannattajien joukossa.

Sen sijaan arvot, jotka jäävät tärkeysarvioissa vertailun viimeisiksi, jakavat vastaajien mielipiteitä huomattavasti voimakkaammin.

Toiminnan innovatiivisuus on yhtä tärkeää sekä miehille että naisille, eivätkä ikäryhmienkään tärkeysarviot eroa merkitsevästi toisistaan. Samoin on tilanne koulutuksen, ammattiryhmien ja asuinpaikan suhteen tehtävissä vertailuissa.

Sen sijaan keskustan kannattajat pitävät innovatiivisuutta selvästi tärkeämpänä virkamiesten toiminnassa kuin perussuomalaisten tai vasemmistoliiton kannattajat.

Naiset ja miehet pitävät toiminnan taloudellisuutta yhtä tärkeänä, samoin eri ikäiset. Sen sijaan toiminnan taloudellisuus on vähemmän tärkeää peruskoulutetuille kuin akateemisesti koulutetuille ja koululaisille ja opiskelijoille vähemmän tärkeää kuin työssä oleville.

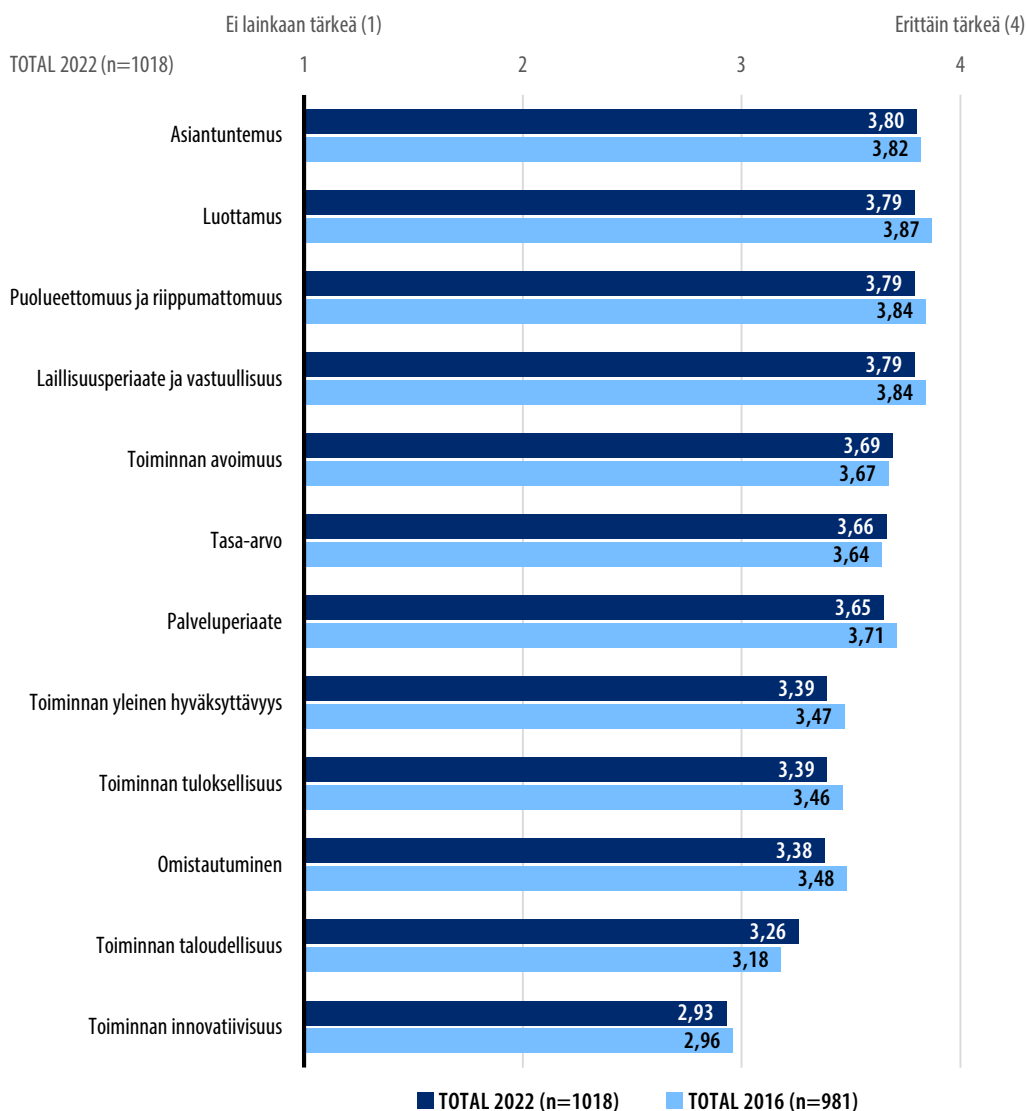
Taloudellisuuden tärkeys korostuu kokoomuksen kannattajilla ja on selvästi vähiten tärkeää vasemmistoliiton ja vihreiden kannattajille.

Toiminnan tuloksellisuuden tärkeys korostuu yli 55-vuotiaiden ja keskituloisten keskuudessa. Tuloksellisuus on vasemmistoliiton kannattajille vähiten tärkeää. Selkeästi tärkeintä se on kokoomuksen kannattajille.

Arvojen tärkeys on tällä hetkellä hyvin samalla tasolla kuin mitä se oli vuonna 2016. Toiminnan taloudellisuutta pidetään nyt hivenen tärkeämpänä. Aavistuksenomaista laskua tärkeysarvioissa on tapahtunut omistautumisen, toiminnan tuloksellisuuden ja toiminnan yleisen hyväksyttävyyden osalta.

Arvojen tärkeyden vuosivertailu 2022 vs. 2016 on esitetty alla olevassa kuvassa.

Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

Eri arvojen tärkeysarviot taustaryhmittäin tarkasteltuna ovat liitekuviissa.

Kuten vuonna 2016 arviot eri arvojen toteutumisesta valtion virkamiesten toiminnassa ovat tärkeysarvioita alemmat. Edelleen voidaan sanoa, että tutkitut arvot koetaan tärkeiksi, mutta niiden arvioidaan käytännössä toteutuvan vain kohtalaisen hyvin. Kaikkien arvojen toteutumiskeskisarvojen keskiarvo oli tutkimuksessa neliportaisella asteikolla 2,59 (2016 2,54). Tasoerot eri arvojen toteutumisessa ovat jälleen suuret.

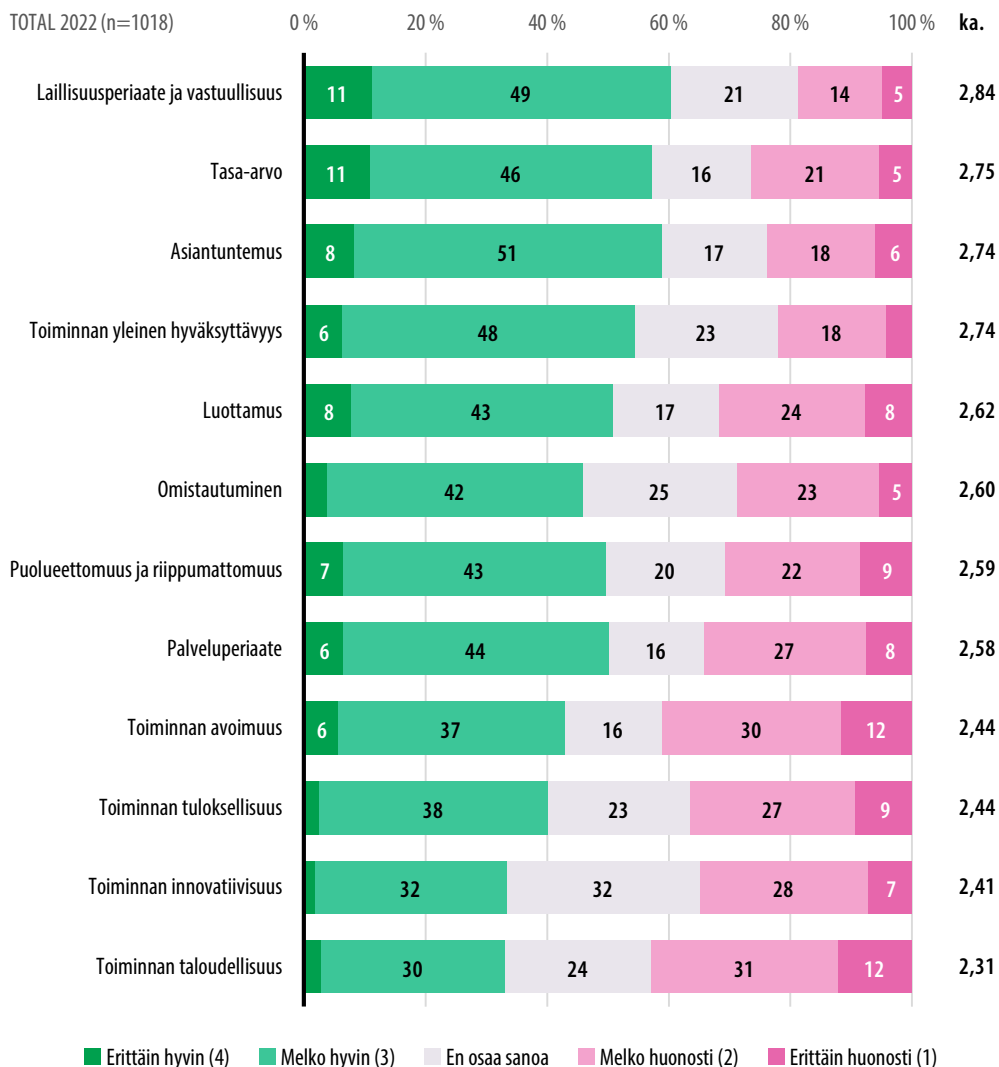
Parhaiten arvioidaan toteutuvan laillisuusperiaatteen ja vastuullisuuden. Sen arvioi toteutuneen joko erittäin tai melko hyvin 60 % (2016 68 %) vastanneista. 19 % (2016 20 %) kansalaisista arvioi laillisuusperiaatteen ja vastuullisuuden toteutuneen melko tai erittäin huonosti.

Kolmen parhaiten toteutuneen arvon joukkoon nousevat nyt tasa-arvo ja virkamiesten asiantuntemus. Näiden jälkeen tulee toiminnan yleinen hyväksyttävyys.

Heikoimmin virkamiesten toiminnassa arvioidaan toteutuneen toiminnan taloudellisuuden, innovatiivisuuden, tuloksellisuuden ja avoimuuden. Näissä kaikissa asioissa tulos on negatiivissävytteinen: erittäin hyviä tai melko hyviä arvioita on yhteensä vähemmän kuin erittäin huonoja tai melko huonoja arvioita.

Arvojen toteutumisen arvioiminen ei ole kansalaisille kovin helppoa. Eri arvojen osalta kantaa ottamattomien osuudet vaihtelevat 16 % ja 32 % välillä. Helpommin arvioitavia asioita ovat tasa-arvo, palveluperiaate sekä toiminnan avoimuus. Hankalimmin arvioitavissa on toiminnan innovatiivisuus, jota ei osaa arvioida 32 % vastanneista. Seuraavaksi vaikeimpia arvioitavia ovat omistautuminen, toiminnan taloudellisuus ja toiminnan tuloksellisuus.

Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

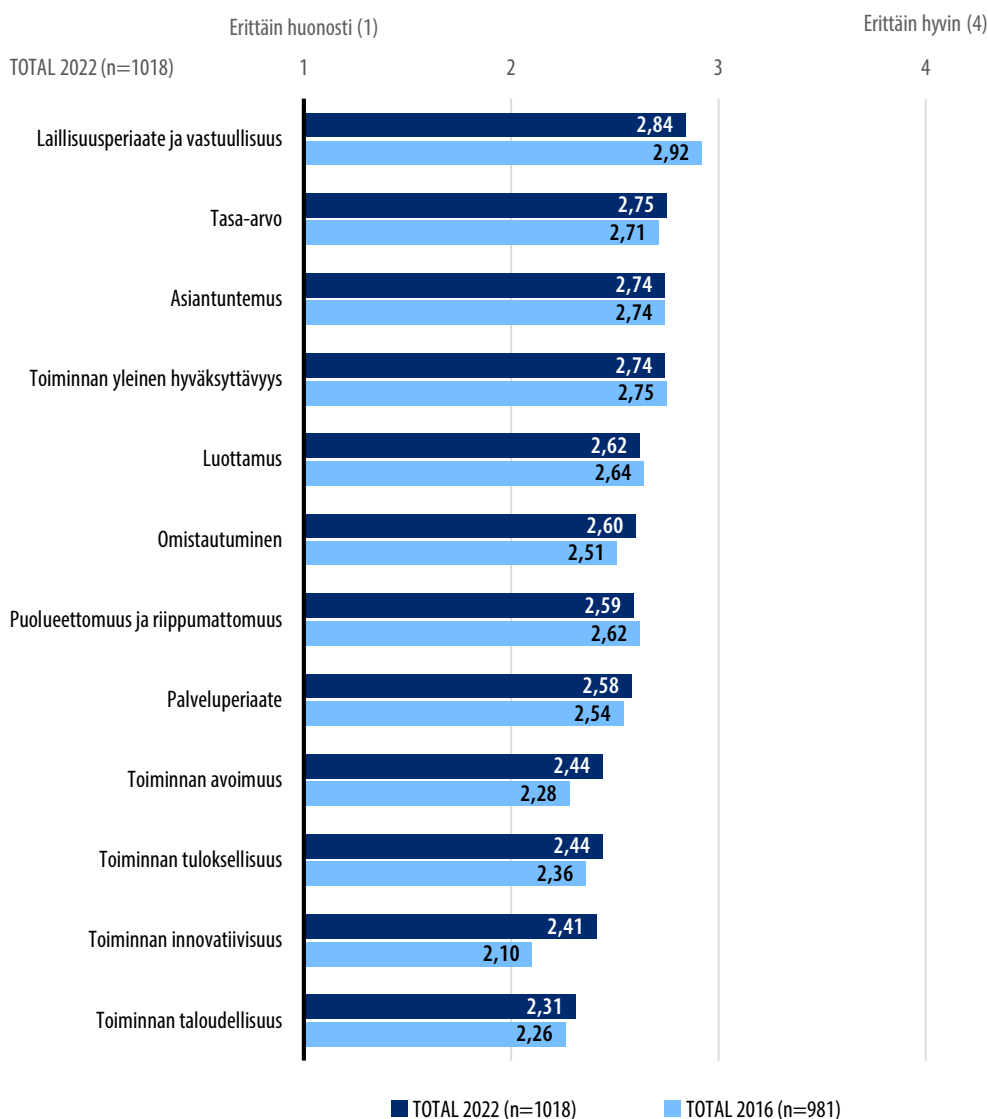
Laillisuusperiaatteen ja vastuullisuuden arvioivat toteutuneen parhaiten akateemisesti koulutetut, koululaiset ja opiskelijat sekä pääkaupunkiseudulla asuvat. Eniten laillisuusperiaatteen ja vastuullisuuden toteutumista epäilevät 56–65-vuotiaat, työntekijät ja perussuomalaisten kannattajat.

Naiset arvioivat tasa-arvon toteutuneen heikommin kuin miehet. Erot eri ikäryhmissä eivät ole kovin suuria. Sen sijaan akateemisesti koulutettujen arvio on selvästi korkeampi kuin vähemmän koulutettujen vastaajien. Puoluekannan mukaan heikomman arvion antavat vasemmistoliiton kannattajat, korkein arvio tulee kokoomuslaisilta.

Arviot virkamiesten asiantuntemuksesta ovat korkeimmat nuorilla 15–29-vuotiailla, akateemisesti koulutetuilla, toimihenkilöillä, yrittäjillä ja opiskelijoilla sekä kokoomuksen ja SDP:n kannattajilla. Arvio on matalin 46–55-vuotiailla, työntekijöillä, yli 85.000 € bruttona vuodessa ansaitsevilla ja erityisesti perussuomalaisten kannattajilla.

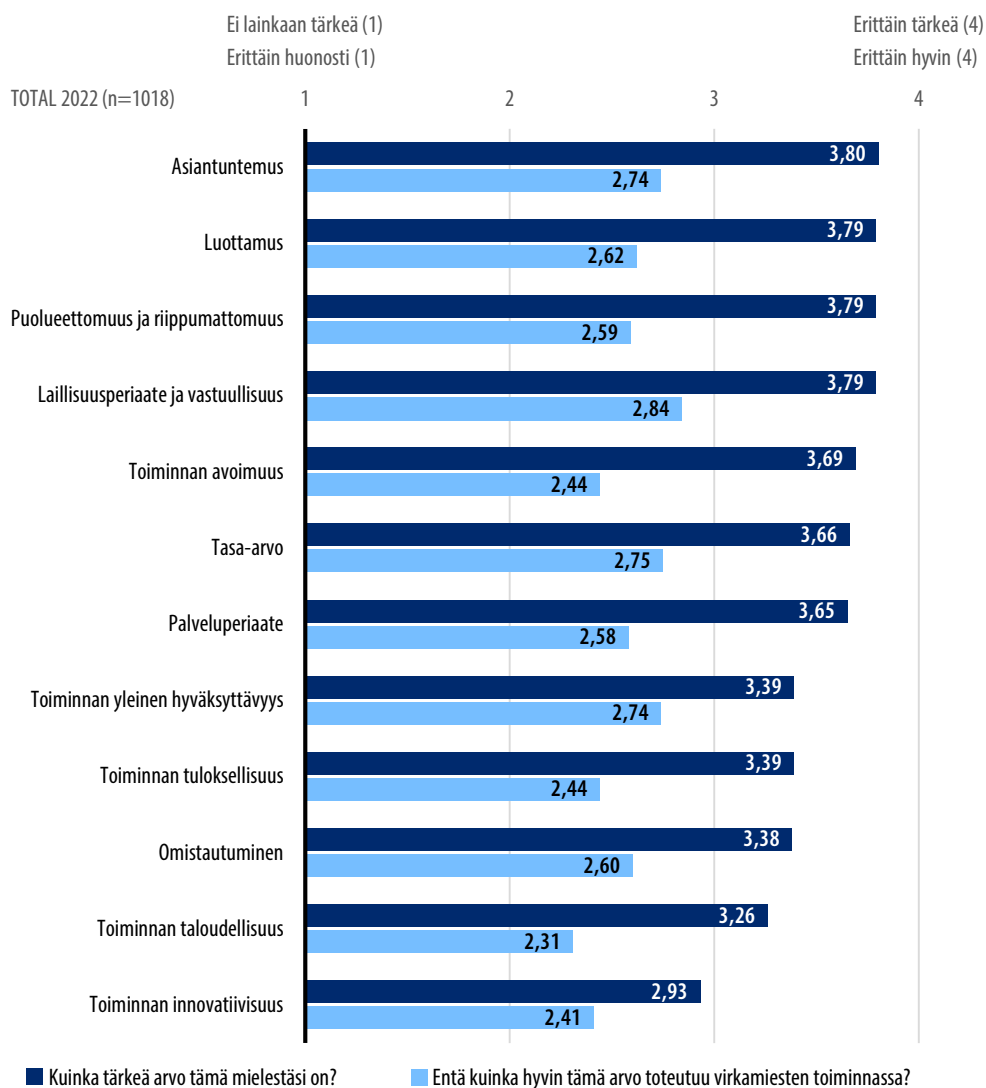
Vuoden 2016 tuloksiin verrattuna positiivista kehitystä on arvioiden mukaan tapahtunut toiminnan innovatiivisuudessa, toiminnan avoimuudessa sekä myös omistautumisessa. Ainoana asiana laillisuusperiaatteessa ja vastuullisuudessa on tapahtunut arvioiden hienoista alenemista.

Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

Eri arvojen toteutumisarviot taustaryhmittäin tarkasteltuna ovat liitekuivissa.

**Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?**

Kun eri arvojen tärkeys- ja toteutumisarvioiden keskiarvot asetetaan rinnakkain, voidaan nähdä, että tärkeyden ja toteutumisen välinen suhteellinen ero on jälleen suurin toiminnan avoimuudessa, luottamuksessa sekä puolueettomuudessa ja riippumattomuudessa sekä palveluperiaatteen toteutumisessa.

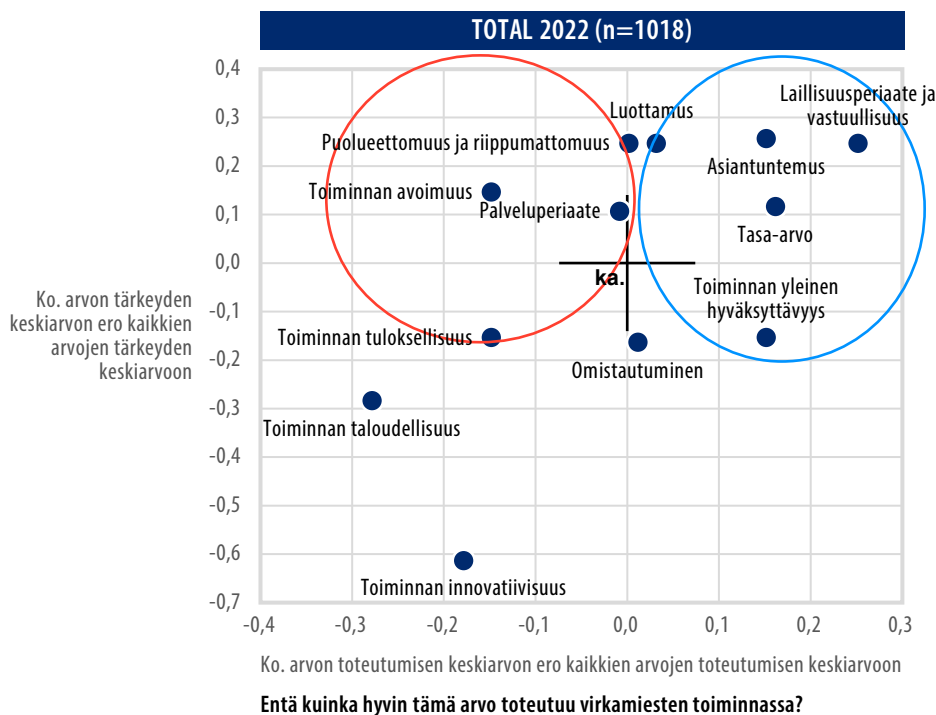
Odotusten ja niiden koetun toteutumisen välinen ero näkyy myös seuraavassa nelikenttäkuviassa. Siitä voidaan päätellä myös sitä, mitkä arvot ovat sellaisia, että niiden toteutumiseen tulisi kiinnittää kansalaisten näkökulmasta erityistä huomiota.

Vasemmalle sijoittuva toiminnan avoimuus nousee edelleen tekijäksi, jossa arvon tärkeyden ja toteutumisen suhde on kriittisin. Sen seuraan liittyvät myös puolueettomuus ja riippumattomuus sekä palveluperiaate, koska niiden arvioitu tärkeys on suuri.

Tutkituista arvoista vahvimmit nousevat jälleen tulosten perusteella laillisuusperiaate ja vastuullisuus, asiantuntemus ja tasa-arvo. Myös toiminnan yleinen hyväksyttävyys kuuluu vahvuksien joukkoon.

Seuraavia kehittämiskohteita ovat toiminnan tuloksellisuus ja taloudellisuus.

Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

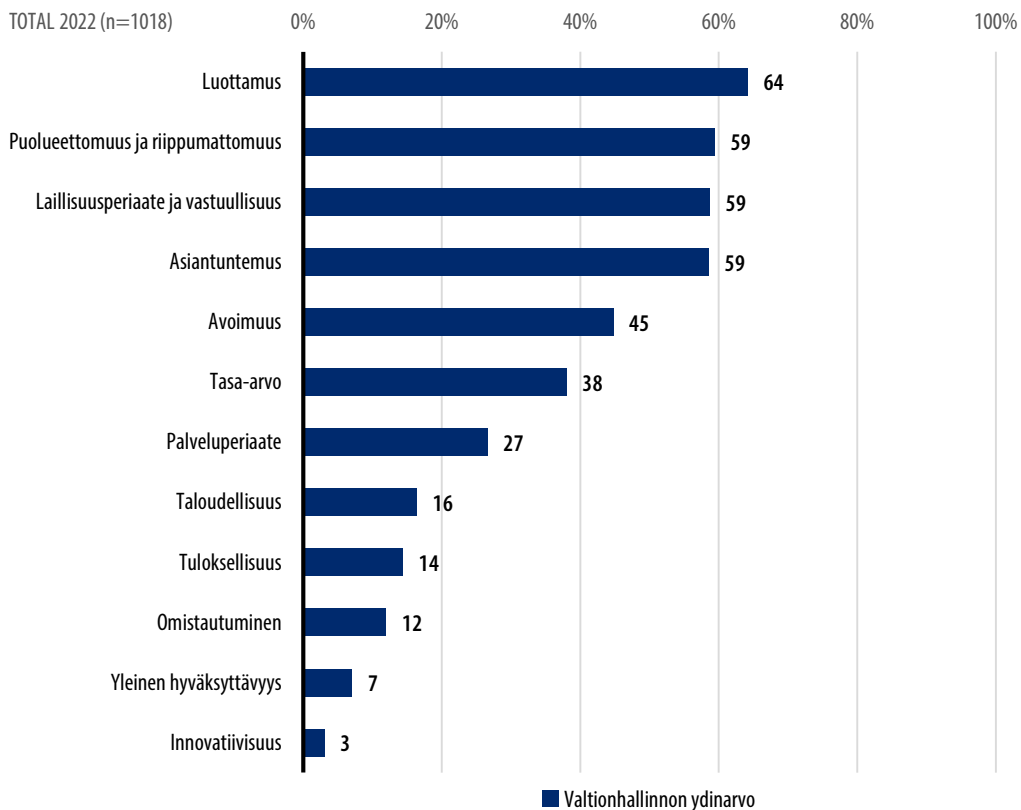
3.2 Valtionhallinnon ydinarvot

Seuraavaksi vastaajat pääsivät arvioimaan äsken läpikäydyistä arvoista ne, jotka he halusivat nostaa valtionhallinnon ydinarvoiksi. Vastaajaa pyydettiin valitsemaan satunnaisessa järjestyksessä listatuista arvoista enintään viisi oman arvionsa mukaan keskeisintä arvoa.

Arvoissa erottuu selkeä neljän arvon kärkiryhmä. Tärkeimmiksi nousevat luottamus, puolueettomuus ja riippumattomuus, laillisuusperiaate ja vastuullisuus sekä asiantuntemus. Nämä ydinarvot ovat samat kuin vuonna 2016.

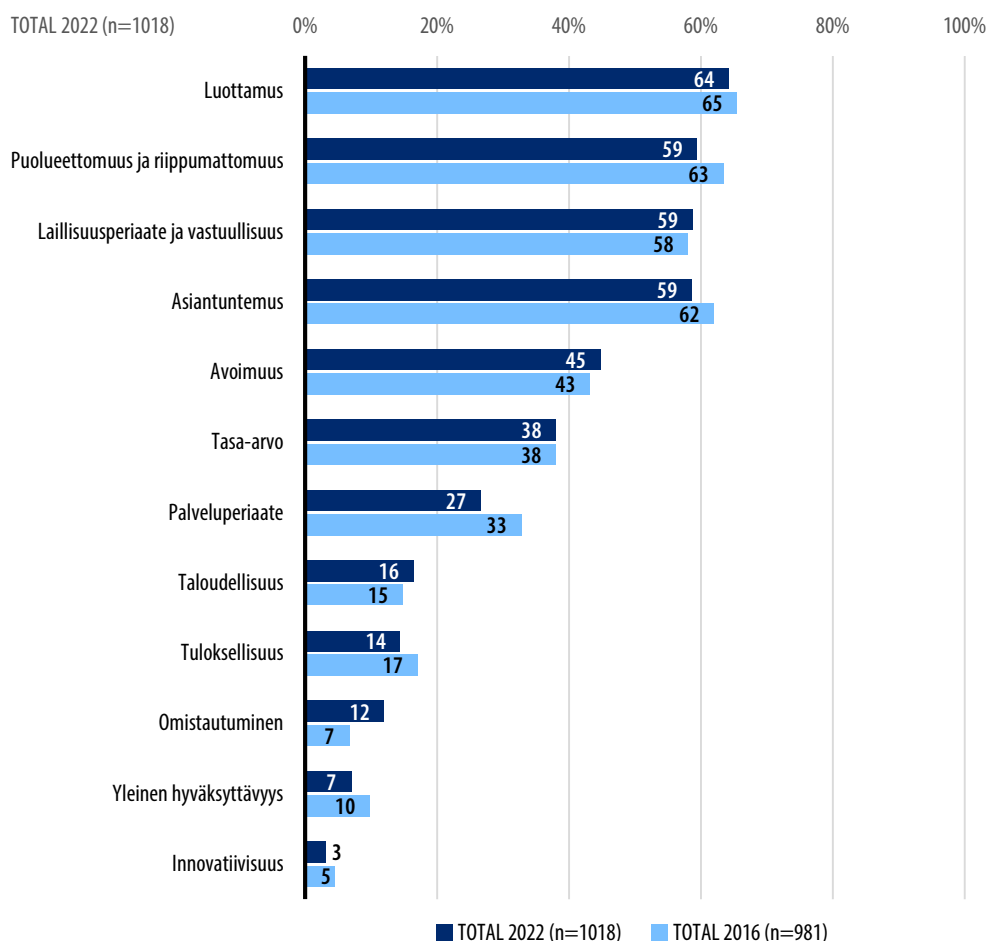
Toiminnan innovatiivisuus, yleinen hyväksyttävyys, omistautuminen ja tuloksellisuus jäivät ydinarvoja valittaessa viimeisiksi. Vuonna 2016 tässä ryhmässä oleva taloudellisuus on noussut viidenneksi vähiten saaneeksi arvoksi.

**Entä mitkä edellä mainituista arvoista nostaisit valtionhallinnon ydinarvoiksi?
Valitse enintään viisi mielestäsi keskeisintä arvoa.**

Vuoteen 2016 verrattuna vähemmän valintoja ydinarvojen joukkoon saivat nyt palveluperiaate sekä puolueettomuus ja riippumattomuus. Valintojaan ei lisännyt merkittävästi mikään arvoista lukuun ottamatta omistautumista. Sen sijaan pientä kannatuksen lisäystä ydinarvojen joukkoon sai avoimuus.

**Entä mitkä edellä mainituista arvoista nostaisit valtionhallinnon ydinarvoiksi?
Valitse enintään viisi mielestäsi keskeisintä arvoa.**

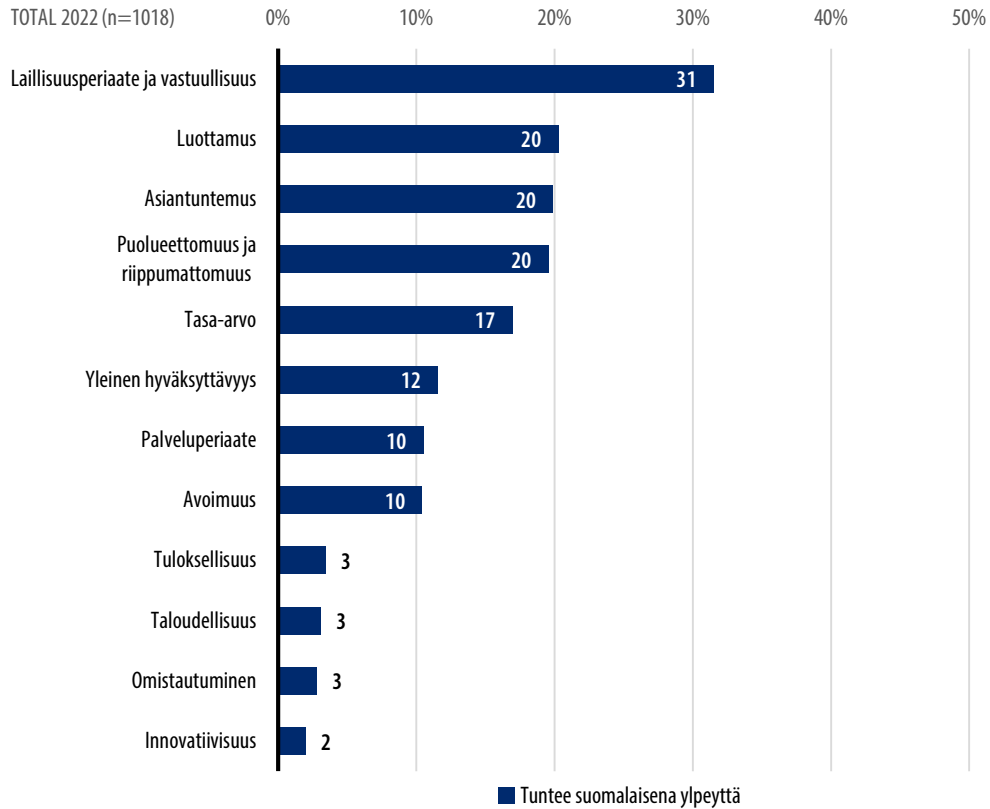
3.3 Erittäin hyvin toteutuvat arvot

Vastaajat arvioivat vielä, toteutuiko joku tai jotkut läpikäydyistä arvoista niin hyvin, että tuntee niistä suomalaisena ylpeyttä.

Saadut arviot ovat nyt prosentuaalisesti korkeampia kuin vuonna 2016, jolloin pyydettiin valitsemaan ”hehkuuttamisen arvoisesti” toteutuvia arvoja. Korkeimmalle nousee laillisuusperiaate ja vastuullisuus, josta 31 % tuntee suomalaisena ylpeyttä.

Seuraavaksi nousevat luottamus, asiantuntemus sekä puolueettomuus ja riippumattomuus. Näistä kokee kansallista ylpeyttä 20 % vastanneista. Tasa-arvon valitsee 17 % suomalaisista.

Toteutuuko joku tai jotkut valtionhallinnon arvoista niin hyvin, että tunnet niistä suomalaisena ylpeyttä?

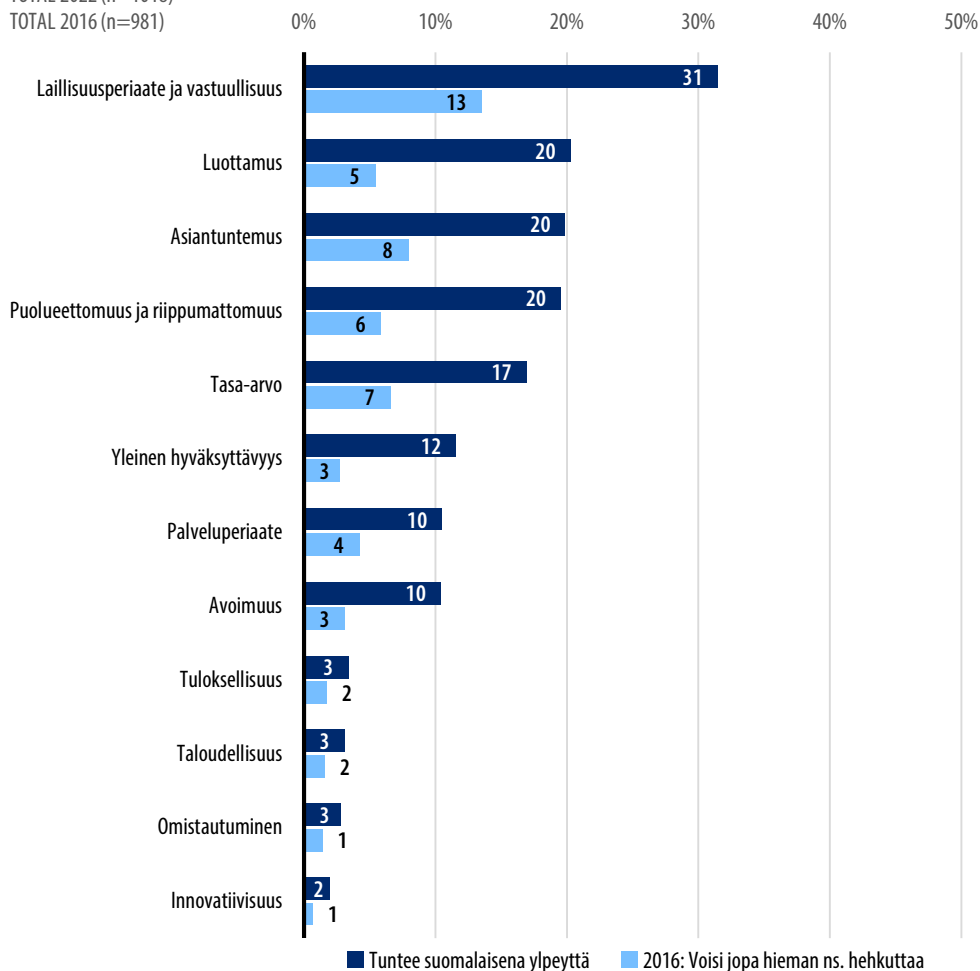

Vuoden 2016 ”hehkuttamistuloksiin” verrattuna varsin samat arvot nousevat eniten valintoja saaneiksi. Suorassa vertailussa eniten suositetaan lisäksi luottamus, joka nousi uudella kysymyksenasettelulla kuudennelta sijalta toiseksi.

Toteutuuko joku tai jotkut valtionhallinnon arvoista niin hyvin, että tunnet niistä suomalaisena ylpeyttä?

TOTAL 2022 (n=1018)

TOTAL 2016 (n=981)

3.4 Huolestuttavalla tasolla olevat arvot

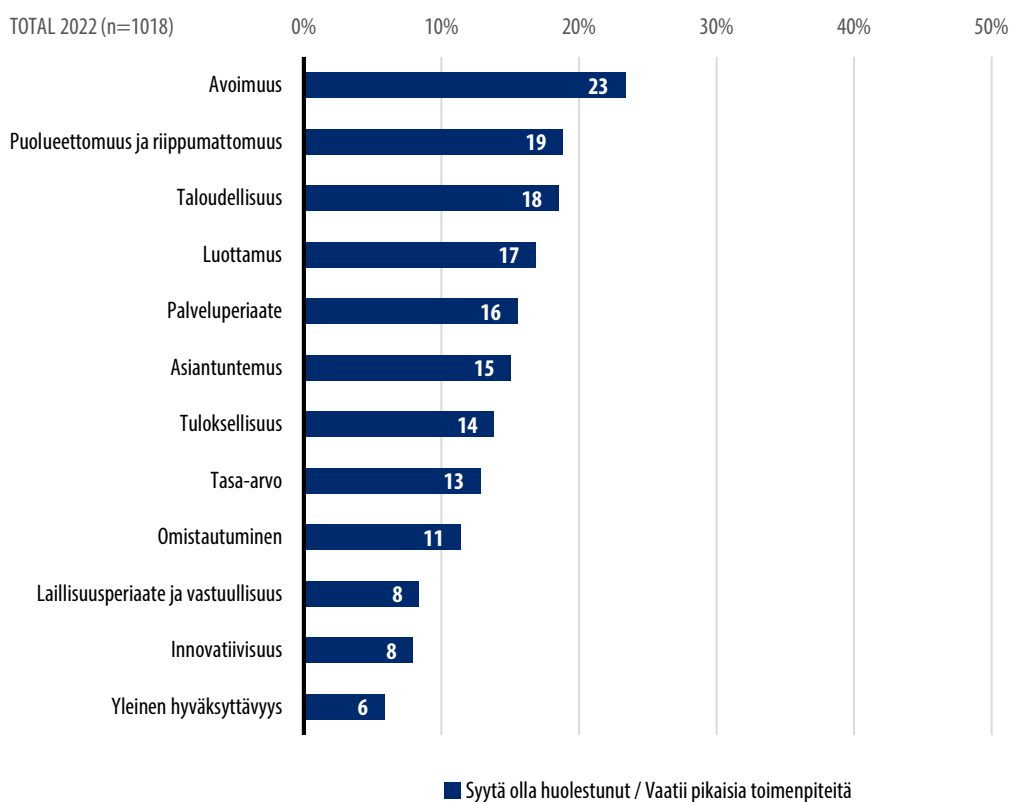
Kun hyvin toteutuneet arvot oli käyty läpi, vastaajaa pyydettiin arvioimaan, onko hänen mielestään jonkin tai joidenkin arvojen tila tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai oliko joukossa arvoja, jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä.

Vaikka kysymyksenasettelun suunta vaihdetaan ja asetelma muuttuu negatiivisten asioiden etsimiseksi, niin arvioiden taso säilyy melko samana. Näyttää siltä, että vastaajat näkevät varsin tasapuolisesti sekä ylpeyden että huolen aiheita valtionhallinnossa.

Pikaisia toimenpiteitä vaatisi vastaajien mielestä useimmin avoimuuden, puolueettomuuden ja riippumattomuuden, taloudellisuuden ja luottamuksen toteutuminen virkamiesten toiminnassa.

Seuraavaksi useimmin huolenaihetta nousee palveluperiaatteen ja asiantuntemuksen tilasta valtionhallinnossa.

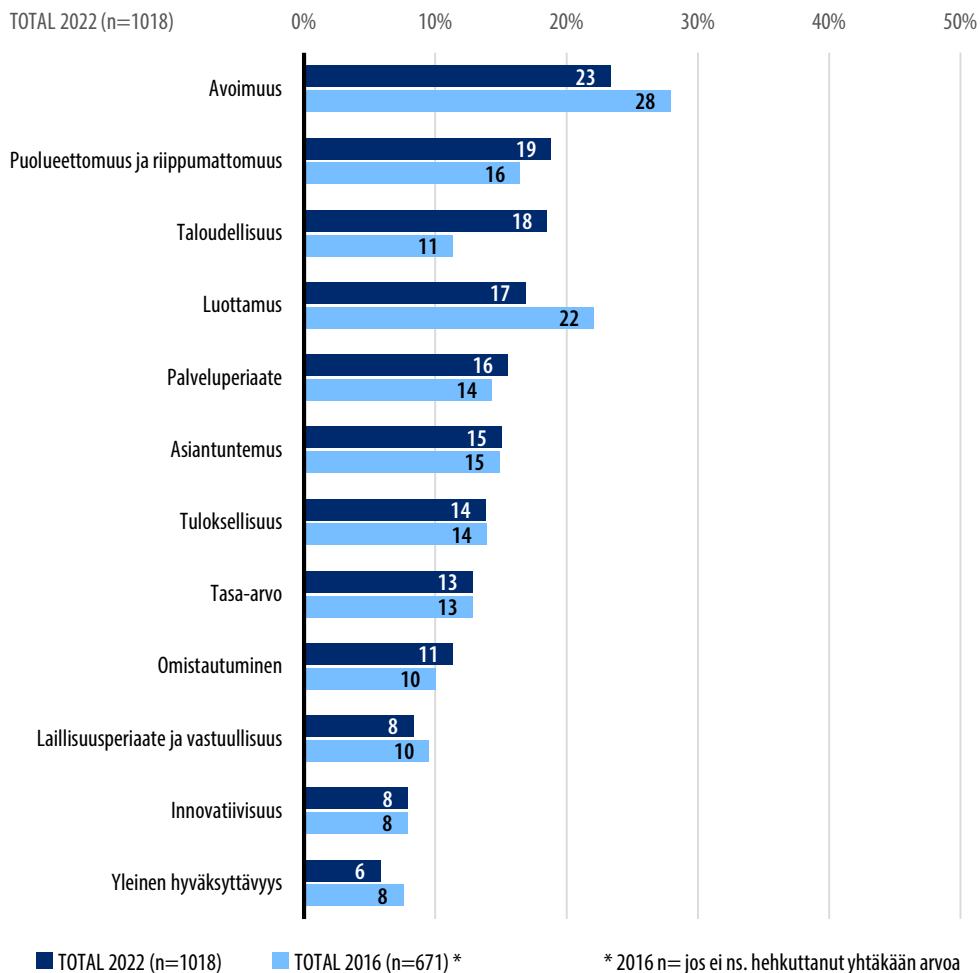
Entä onko jonkin tai joidenkin arvojen tila mielestäsi tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä?

Kansalaisten kokemissa huolenaiheissa on tapahtunut muutoksia vuodesta 2016.

Huoli avoimuudesta ja luottamuksesta on vähentynyt, mutta huolen lisääntymistä kohdistuu selvästi aikaisempaa enemmän toiminnan taloudellisuuteen ja jossain määrin myös puolueettomuuteen ja riippumattomuuteen.

Entä onko jonkin tai joidenkin arvojen tila mielestäsi tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä?

3.5 Arvojen kokonaistarkastelu

Kun tulokset yhdistetään sen mukaan, kuinka usein kukin tutkituista arvoista valittiin ydinarvoksi, ylpeyden aiheeksi tai arvoksi, jonka toteutumisesta on syytä olla huolestunut, saadaan seuraava kokonaistulos.

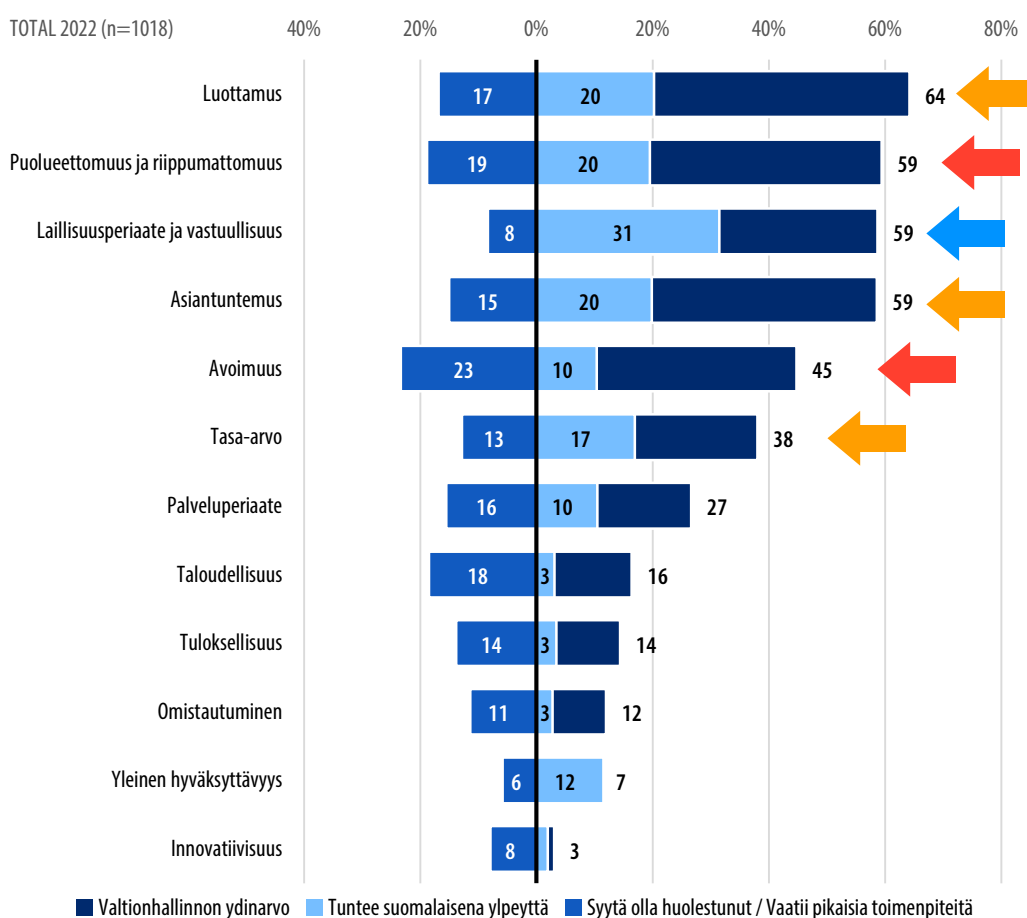
Tarkastelu yhdistää kolme erilaista ”ääriarviointia” ja tukee aikaisemmin tehtyä nelikenttäänalyysia, jossa oli käytetty arvojen tärkeyden ja toteutumisen suoraa ristiin tarkastelua niiden keskiarvojen perusteella. Tässä esitetty tulos nostaa esille kaksi arvoa, joissa tärkeyden (ydinarvo), erinomaisen tason (ylpeyttä synnyttävä arvo) ja kriittisen tason (vaatii pikaisia toimenpiteitä) yhdistelmä on muita kriittisempi. Nämä ovat puolueettomuus ja riippumattomuus sekä toiminnan avoimuus.

Seuraavaksi kriittisimmät arvot ovat luottamus, asiantuntemus ja tasa-arvo. Vahvuudeksi tässä kriittisessä tarkastelussa nousee laillisuusperiaate ja vastuullisuus.

Entä mitkä edellä mainituista arvoista nostaisit valtionhallinnon ydinarvoiksi?

Toteutuuko joku tai jotkut valtionhallinnon arvoista niin hyvin, että tunnet niistä suomalaisena ylpeyttä?

Entä onko jonkin tai joidenkin arvojen tila mielestäsi tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä?

Keskeisten, nuolella merkittyjen arvojen kokonaistarkastelut ovat liitekuivissa taustaryhmittäin esitettyinä.

4 Virkamiesetiikan ja -moraalin tila

4.1 Kokonaisarvio virkamiesetiikan ja -moraalin tilasta

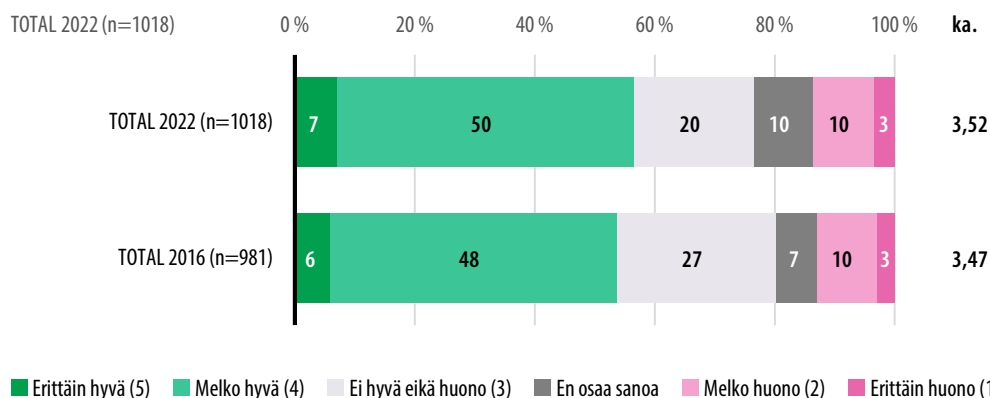
Eri arvojen varsin perusteellisen ja eri näkökulmista tapahtuneen arvioinnin jälkeen pyydettiin vastaajilta kokonaisarviota siitä, kuinka hyvä maamme valtionhallinnon virkamiesetiikan ja -moraalin tila on tällä hetkellä.

Kokonaisuutena tilanne arvioidaan hyväksi. Yli puolet vastaajista (57 %) arvioi virkamiesetiikan ja -moraalin tilan erittäin tai melko hyväksi. Erittäin huonoksi tilanteen arvioi 3 % vastanneista ja joka kymmenes pitää tilannetta melko huonona.

Niitä, joiden kanta ei ole positiivinen tai negatiivinen, on hieman yli neljännes (20 %) vastanneista.

Tulos on vuoteen 2016 verrattuna aavistuksen parempi.

Kuinka hyvä maamme valtionhallinnon virkamiesetiikan ja -moraalin tila mielestäsi on tällä hetkellä?
Valtionhallinnon virkamiesetiikan ja -moraalin tila tällä hetkellä

Naisten ja miesten arvioissa virkamiesetiikan ja -moraalin kokonaistilasta ei edelleenkään ole merkittävää eroa. Ikäryhmittäin tarkasteltuna parhaan arvion antavat 15–29-vuotiaat ja yli 65-vuotiaat vastaajat.

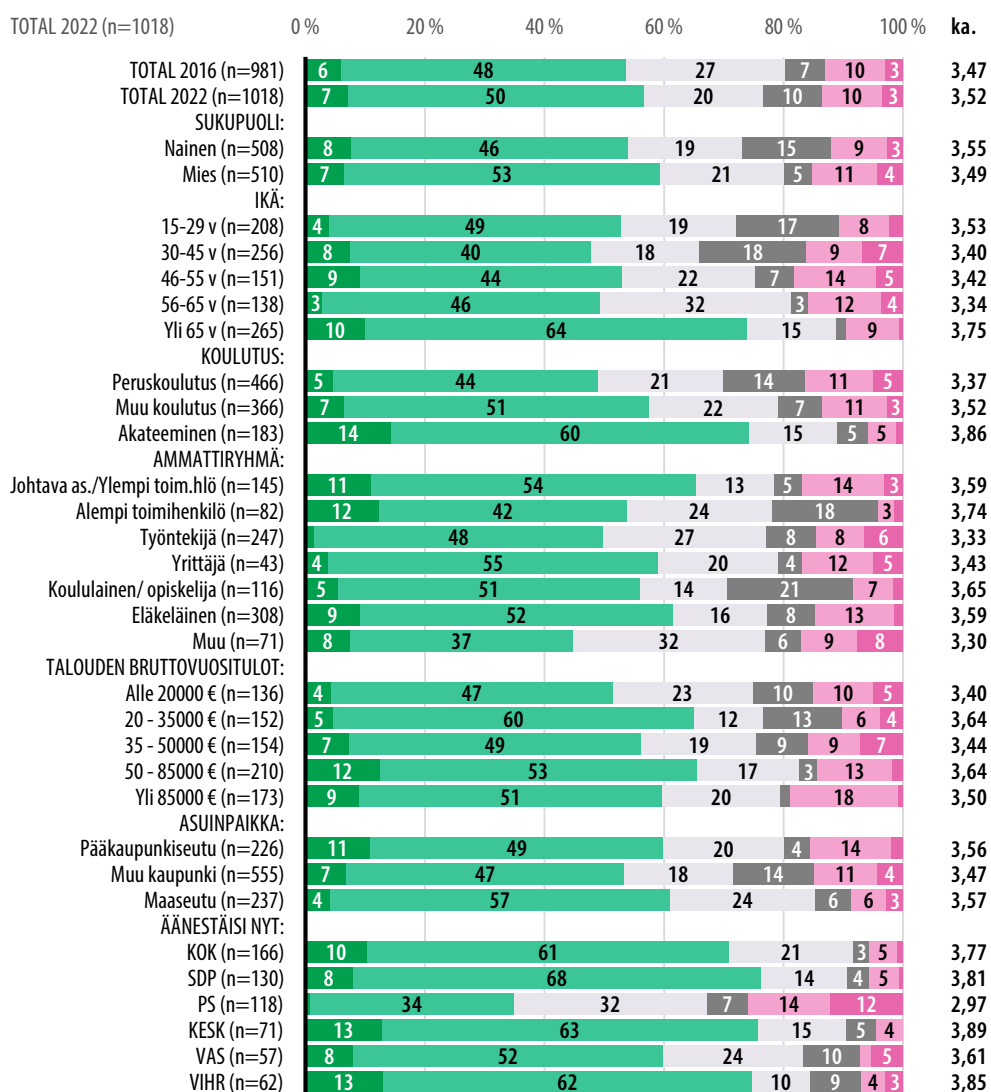
Etiikan kokonaistila arvioidaan jälleen sitä paremmaksi, mitä enemmän koulutusta vastaajalla on. Arvio on selvästi paras akateemisesti koulutettujen joukossa ja matalinta perustason koulutuksen saaneilla.

Eri ammattiryhmistä työntekijöiden arvio on matalin, koululaisten ja opiskelijoiden sekä alempien toimihenkilöiden paras.

Eri puolueiden kannattajilla virkamiesetiikan ja -moraalin kokonaistilan arvio on varsin samalla tasolla. Poikkeuksen tästä tekevät perussuomalaisten kannattajat, joiden antama arvio on selvästi matalin, kuten oli myös vuonna 2016.

Kuinka hyvä maamme valtionhallinnon virkamiesetiikan ja -moraalin tila mielestäsi on tällä hetkellä?

Valtionhallinnon virkamiesetiikan ja -moraalin tila tällä hetkellä

■ Erittäin hyvä (5) ■ Melko hyvä (4) ■ Ei hyvä eikä huono (3) ■ En osaa sanoa ■ Melko huono (2) ■ Erittäin huono (1)

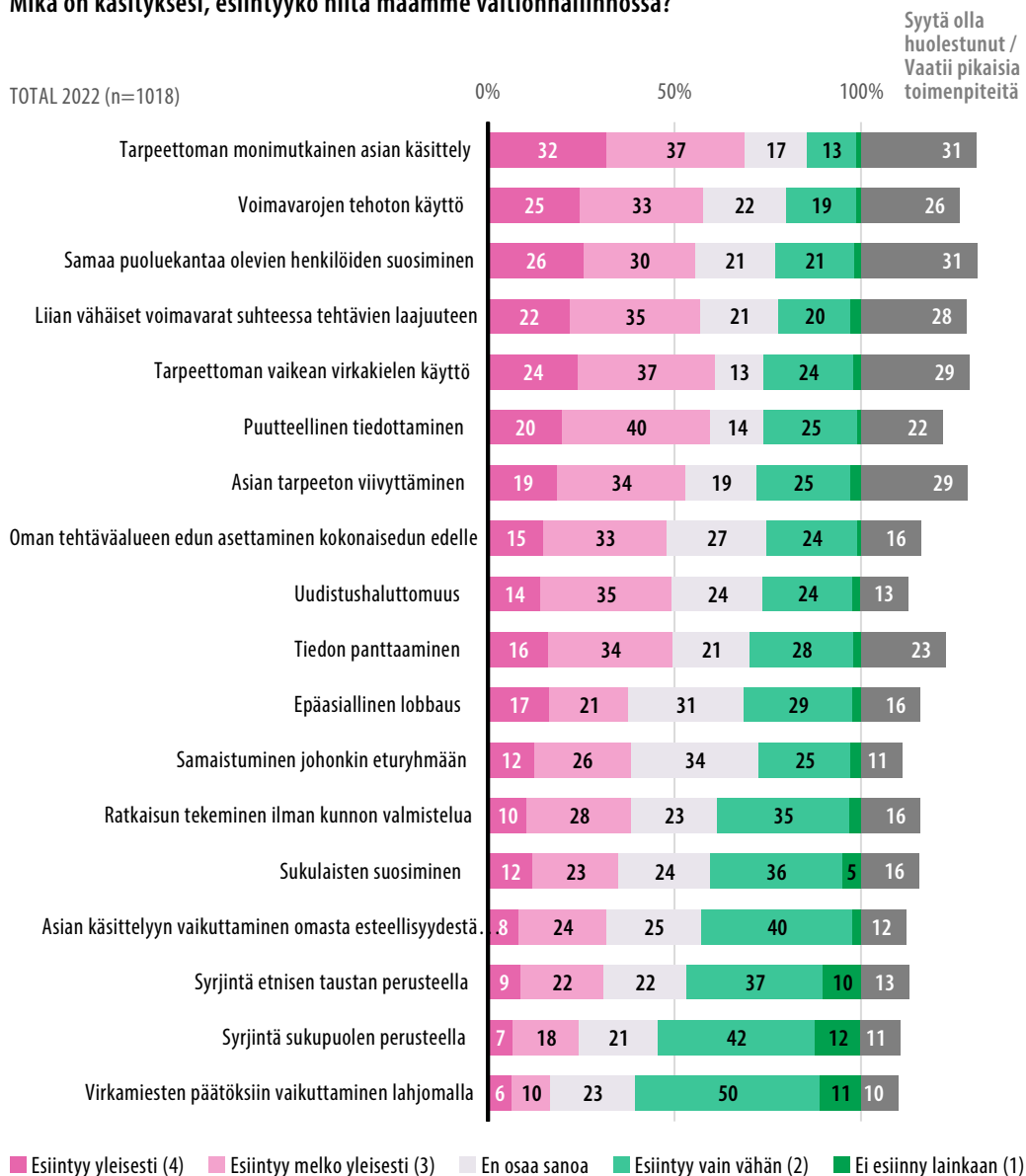
5 Epäeettisten toimintapojen esiintyminen hallinnossa

Tämän jälkeen siirryttiin kartoittamaan vastaajien käsityksiä siitä, esiintyykö heidän mielestään valtionhallinnossa epäeettistä toimintaa. Tätä varten vastaajalle esitettiin pitkäkö lista erilaisista toimintatavoista, joita ei voida pitää sallittuina hallinnossa.

Jos vastaaja arvioi jotakin tai joitakin epäeettisenä pidettäviä toimintatapoja esiintyvän melko yleisesti tai yleisesti, niin niistä tehtiin hänelle jatkokysymys tai kysymyksiä. Häntä pyydettiin arvioimaan, oliko se tai olivatko ne asioita, joista hänen mielestään olisi syytä olla huolestunut tai jotka edellyttävät toimenpiteitä. Tätä **tumman harmaalla** pylväällä esitettyä tulosta voidaan tulkita niin, että mitä suurempi osuus kriittisen arvion antaneista pitää jotain asiaa huolestuttavana, sitä lähempänä itse asian koetaan olevan.

Ennen vastaamista eri toimintatavat nimettiin siis sellaisiksi, joita pidetään yleisesti epäeettisinä.

**Alla on lueteltu eräitä yleisesti epäeettisinä pidettäviä toimintatapoja.
Mikä on käsityksesi, esiintyykö niitä maamme valtionhallinnossa?**

Vastaajien arvioissa hallinnon kehittämislistan kärkeen nousevat tarpeettoman monimutkainen asioiden käsittely, voimavarojen tehoton käyttö, samaa puoluekantaa olevien henkilöiden suosiminen, liian vähäiset voimavarat suhteessa tehtävien laajuuteen sekä vaikean virkakielen käyttö.

Vähiten uskotaan esiintyvän virkamiesten päätöksiin vaikuttamista lahjonnalla, syrjintää sukupuolen perusteella tai syrjintää etnisen taustan perusteella.

Koska lähes kaikkia kysyttyjä asioita arvioidaan esiintyvän huolestuttavan paljon, kannattaa katsoa myös niiden asioiden kehittämislistaa, jotka koetaan itselle tärkeimmiksi.

Tämän listan kärkeen nousee samaa puoluekantaa olevien henkilöiden suosiminen ja tarpeettoman monimutkainen asioiden käsittely. Seuraavaksi kriittisimmiksi arvioidaan tarpeettoman vaikean virkakielen käyttö, asian tarpeeton viivyttäminen ja liian vähäiset voimavarat suhteessa tehtävien laajuuteen.

Onko jonkin tai joidenkin tila mielestänne tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai joiden tila edellyttää pikaisia toimenpiteitä?

Vuoteen 2016 verrattuna aikaisempaa suurempi huoli kohdentuu samaa puoluekantaa olevien henkilöiden suosimiseen.

Eniten huolta on haihtunut sen osalta, että ratkaisuja tehtäisiin ilman kunnon valmistelua ja tarpeettoman monimutkaisesti.

Onko jonkin tai joidenkin tila mielestänne tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai joiden tila edellyttää pikaisia toimenpiteitä?

”Syntilistan” mukaiset asiat taustaryhmittäin esitettyinä ovat liitekuivissa.

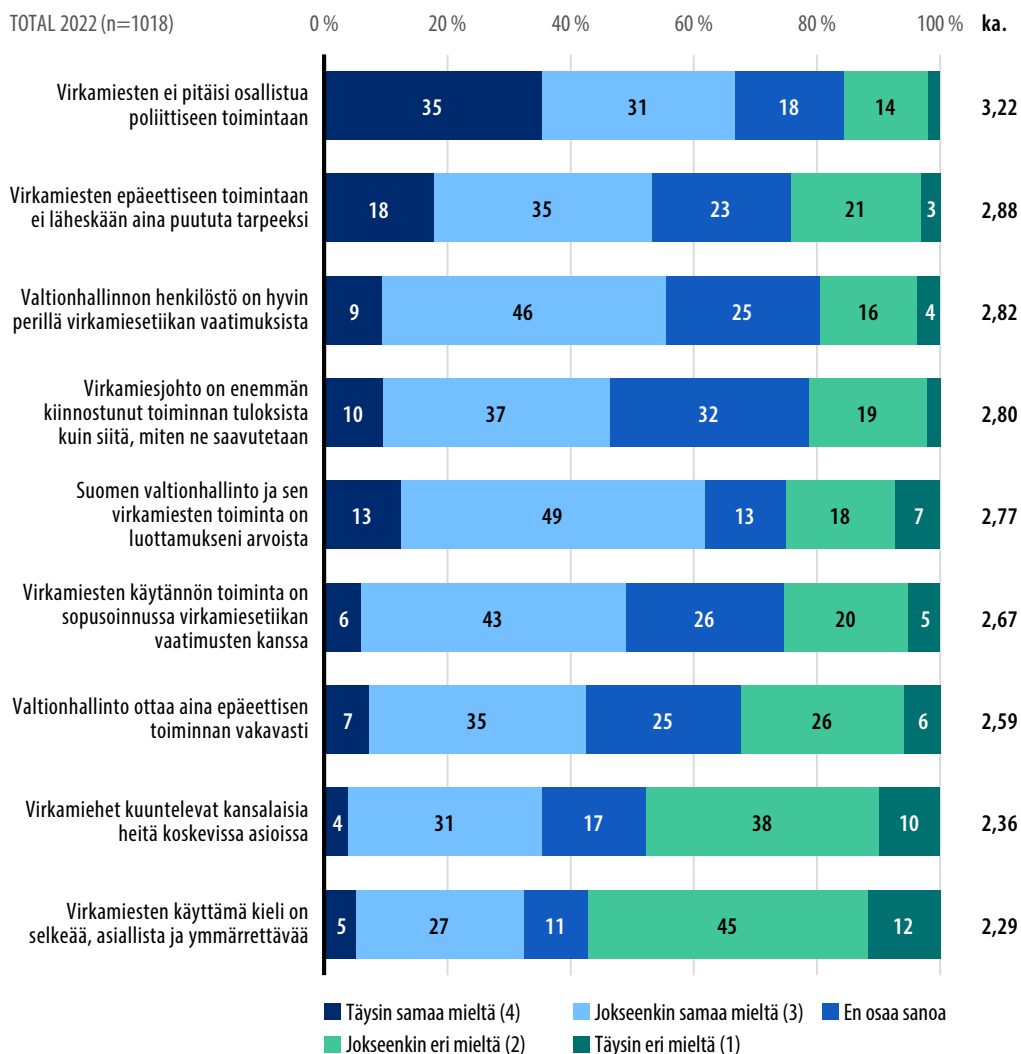
6 Virkamiesten toimintaan liittyvät asenteet

6.1 Asennoituminen virkamiesten toimintaan

Lopuksi vastaajilta haluttiin arviot siitä, kuinka samaa tai eri mieltä he olivat joidenkin virkamiesten toimintaa selvittävien väittämien kanssa ja kuinka paljon he luottivat Suomen valtionhallintoon ja sen virkamiehiin. Väittämät jakoivat varsin paljon vastaajien mielipiteitä.

Enemmistö vastaajista (66 %) oli kuten vuonna 2016 samaa mieltä siitä, että virkamiesten ei pitäisi osallistua poliittiseen toimintaan. Eri mieltä asiasta oli 15 % vastaajista ja 18 % ei osannut arvioida asiaa.

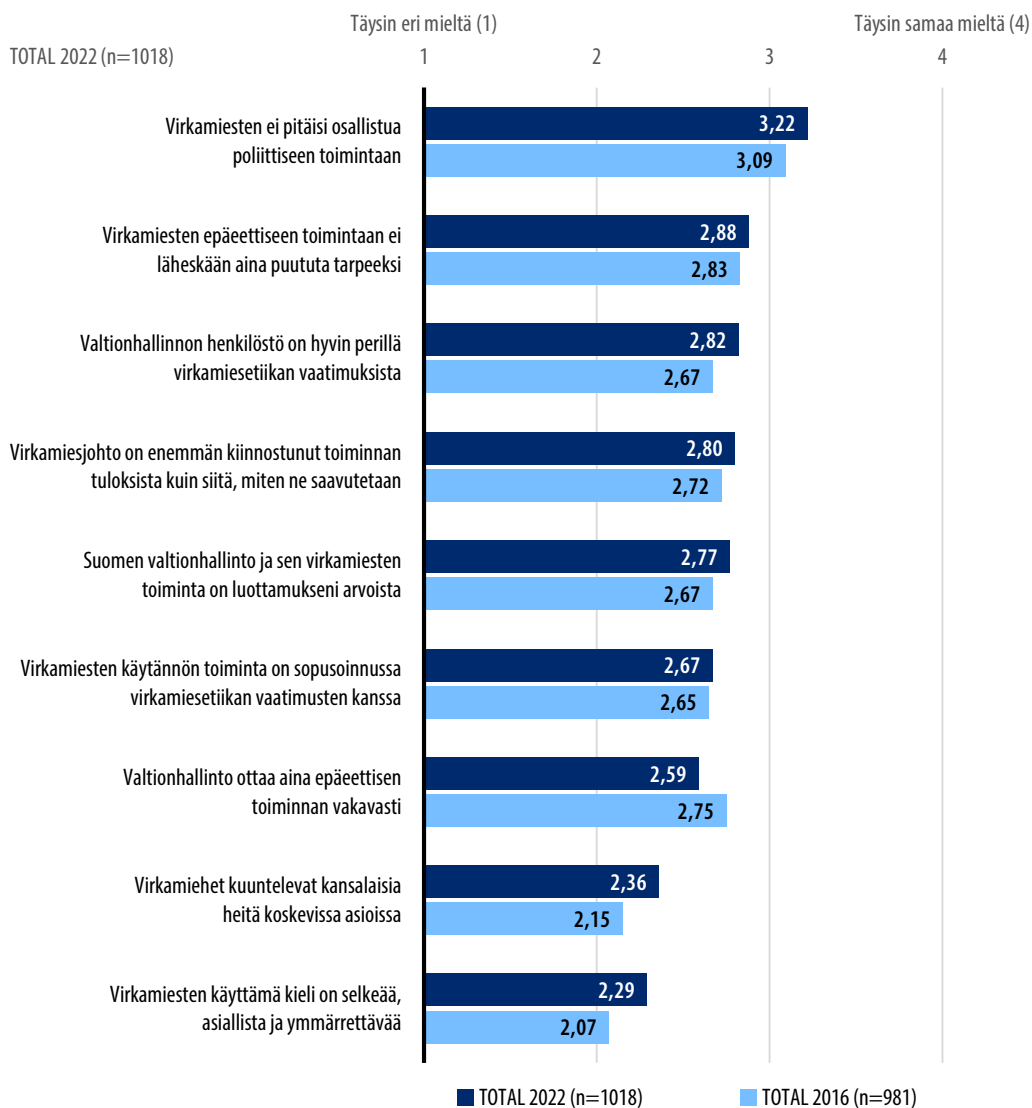
Enemmistö (53 %) vastaajista oli samaa mieltä myös siitä, että virkamiesten epäeettiseen toimintaan ei puututa riittävästi. Eri mieltä oli lähes neljännes vastaajista, mutta toisaalta 23 % ei osannut arvioida asiaa.

Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.

Kaikkein useimmin (57 %) oltiin eri mieltä siitä, että virkamiesten käyttämä kieli on selkeää, asiallista ja ymmärrettävää. Lähes puolet (48 %) oli eri mieltä siitä, että viranomaiset kuuntelevat kansalaisia heitä koskevista asioista. Näissä asioissa on kuitenkin tapahtunut tuloksen paranemista vuodesta 2016.

Sen sijaan kansalaisten usko siihen, että valtionhallinto ottaa aina epäeettisen toiminnan vakavasti, on vähentynyt vuodesta 2016.

Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.

Tulokset taustaryhmittäin esitettyinä ovat liitekuvisa.

6.2 Luottamus Suomen valtionhallintoon ja sen virkamiesten toimintaan

Erityisen tarkastelun ansaitsee se, koetaanko Suomen valtionhallinto ja sen virkamiesten toiminta ihmisten luottamuksen arvoiseksi.

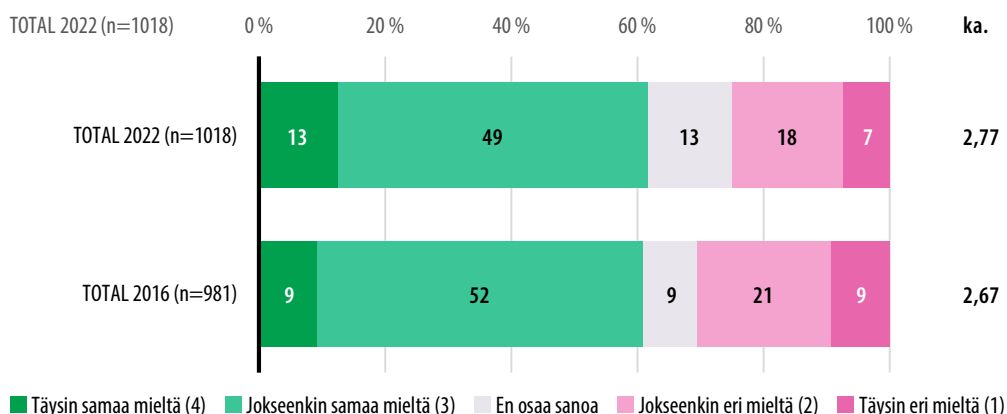
Luottamus valtionhallintoon ja sen virkamiehiin ei edelleenkään ole varauksetonta. Osa-syynä tähän on se, etteivät vastaajat tunne asiaan liittyviä yksityiskohtia kovin hyvin, kuten edellisessä luvussa käsiteltyt asenneväättämien tulokset osoittavat.

Kansalaisten kokema henkilökohtainen luottamus on lisääntynyt jonkin verran vuodesta 2016. Samaa mieltä olevien osuus on nyt 62 %, eri mieltä on neljännes kansasta. Epäluottamusta kokevien osuus on vähentynyt vuodesta 2016 5 prosenttiyksikköä.

Koettu luottamus ei riipu siitä, kuinka usein vastaaja tai hänen lähipiirinsä on ollut tekemisissä viranomaisten kanssa viimeisen 12 kuukauden aikana. Luottamus on hieman suurempaa niiden keskuudessa, joilla on ollut vuoden kuluessa kaksi viranomaiskontaktia verrattuna niihin kansalaisiin, joilla kontakteja on ollut tätä enemmän, vähemmän tai kontakteja ei ole ollut lainkaan. Ero ei kuitenkaan ole merkittävä.

Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.

Suomen valtionhallinto ja sen virkamiesten toiminta on luottamukseni arvoista

Naiset ja miehet luottavat yhtä paljon valtionhallintoon. Ikäryhmittäin tarkastelusta nähdään, että nuorimpien ja vanhimpien ikäryhmien luottamus on edelleen suurinta, mutta luottamus rakoilee voimakkaimmin nyt 56–65-vuotiaiden joukossa.

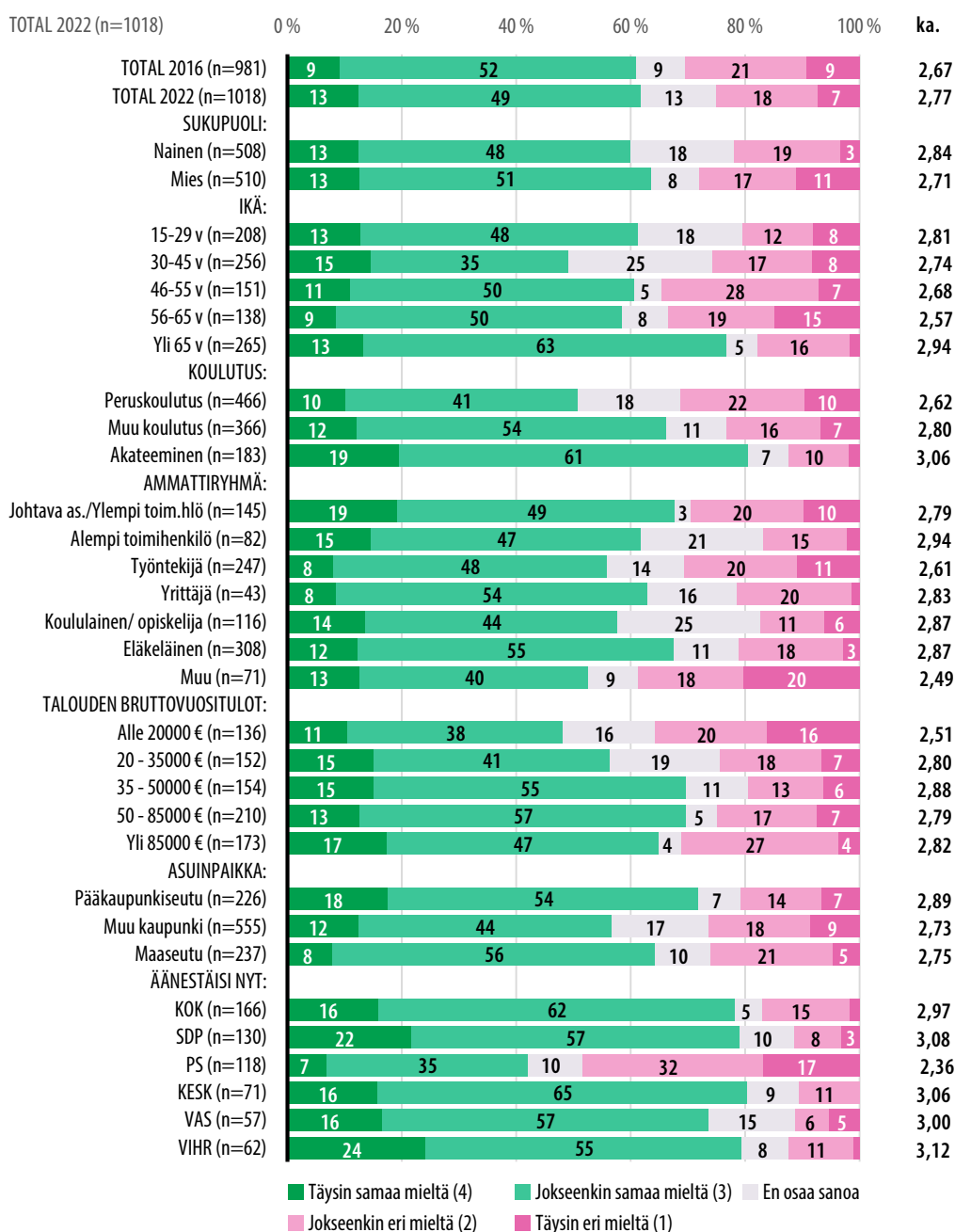
Valtionhallintoon luotetaan sitä enemmän mitä enemmän koulutusta vastaajalla on. Luottamus on selvästi suurinta akateemisesti koulutettujen joukossa ja matalinta perustason koulutuksen saaneilla. Eri ammattiryhmistä epäluottamusta löytyy eniten työntekijöiden joukosta. Alempien toimihenkilöiden luottamus on puolestaan suurinta (vähiten erimieltä).

Luottamus nousee myös vastaajan talouden tulotason noustessa. Pääkaupunkiseudulla luottamus on hieman suurempaa kuin muissa kaupungeissa tai maaseudulla. Eri puolueiden kannattajilla luottamus on tasaisen korkealla tasolla.

Epäluottamus on selvästi suurinta perusuomalaisissa.

Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.

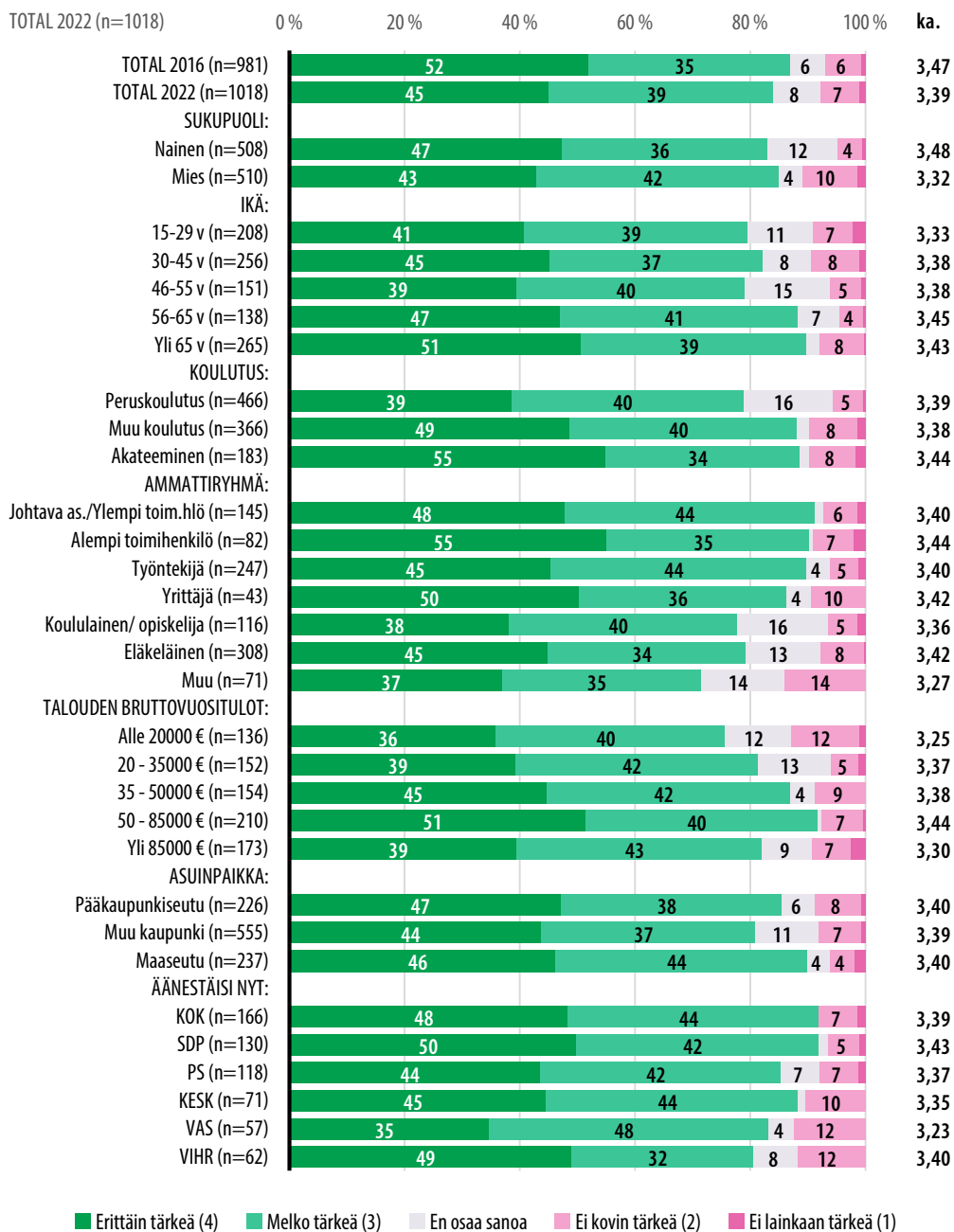
- Suomen valtionhallinto ja sen virkamiesten toiminta on luottamukseni arvoista

Liitteet

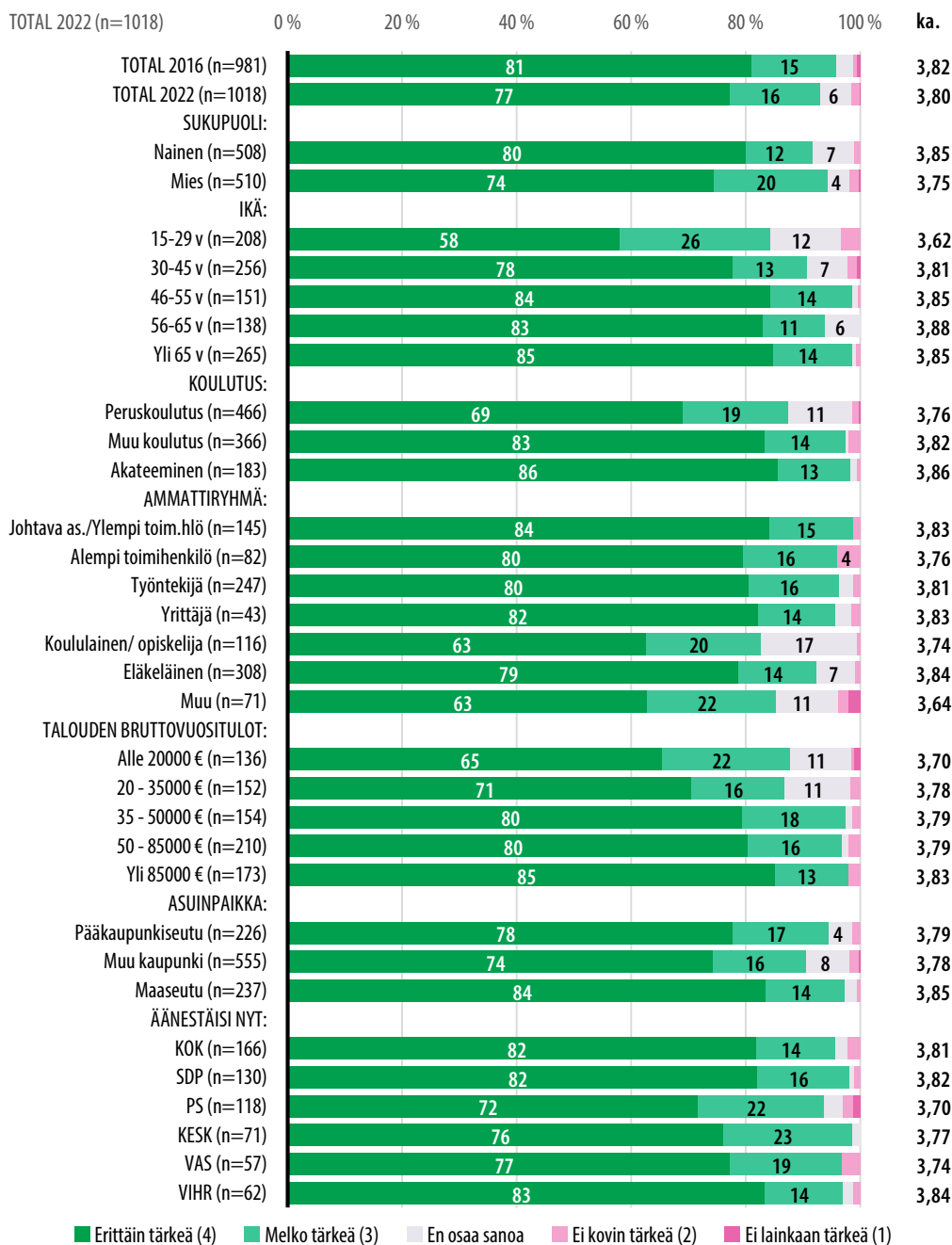
Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

- Toiminnan yleinen hyväksyttävyys

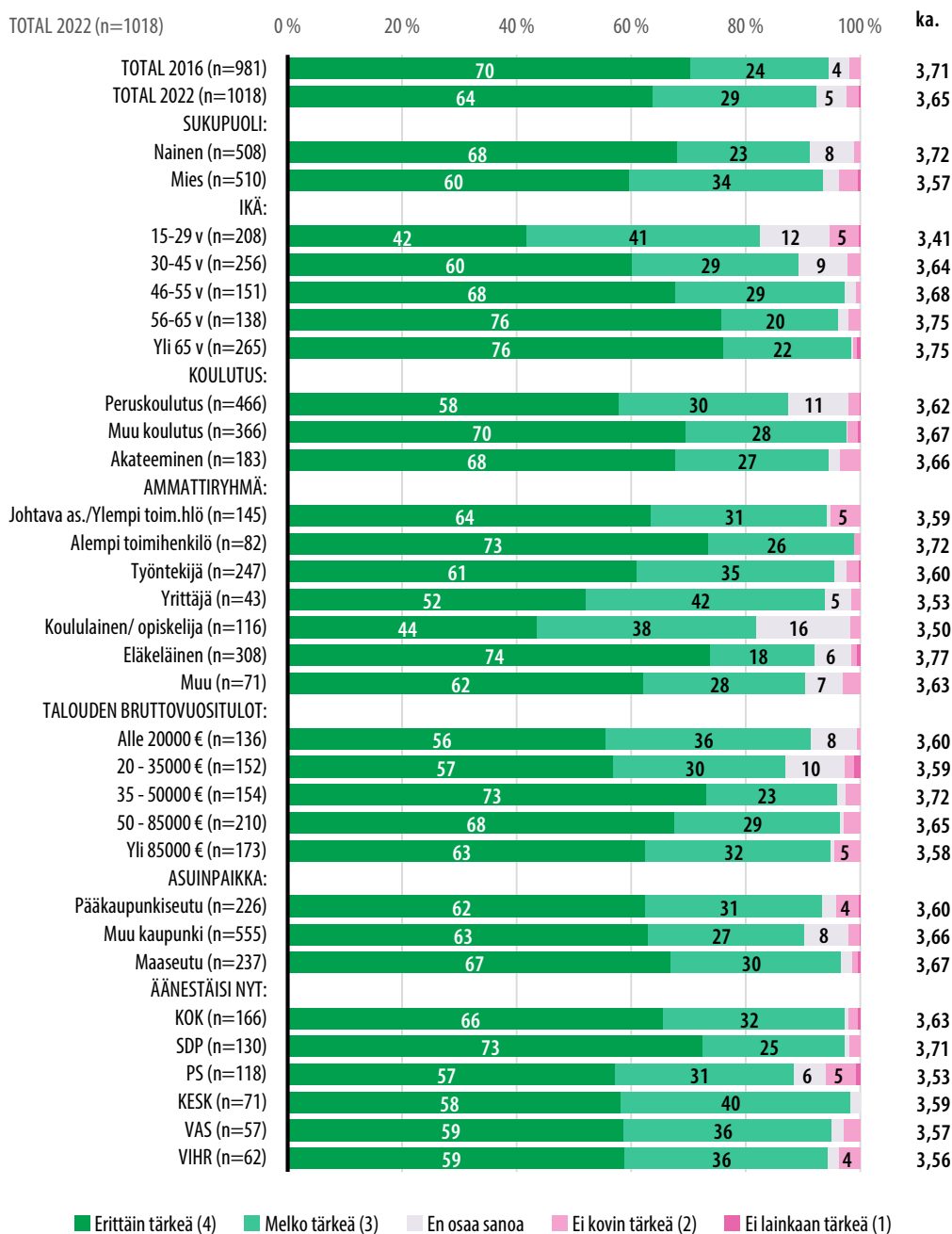

Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

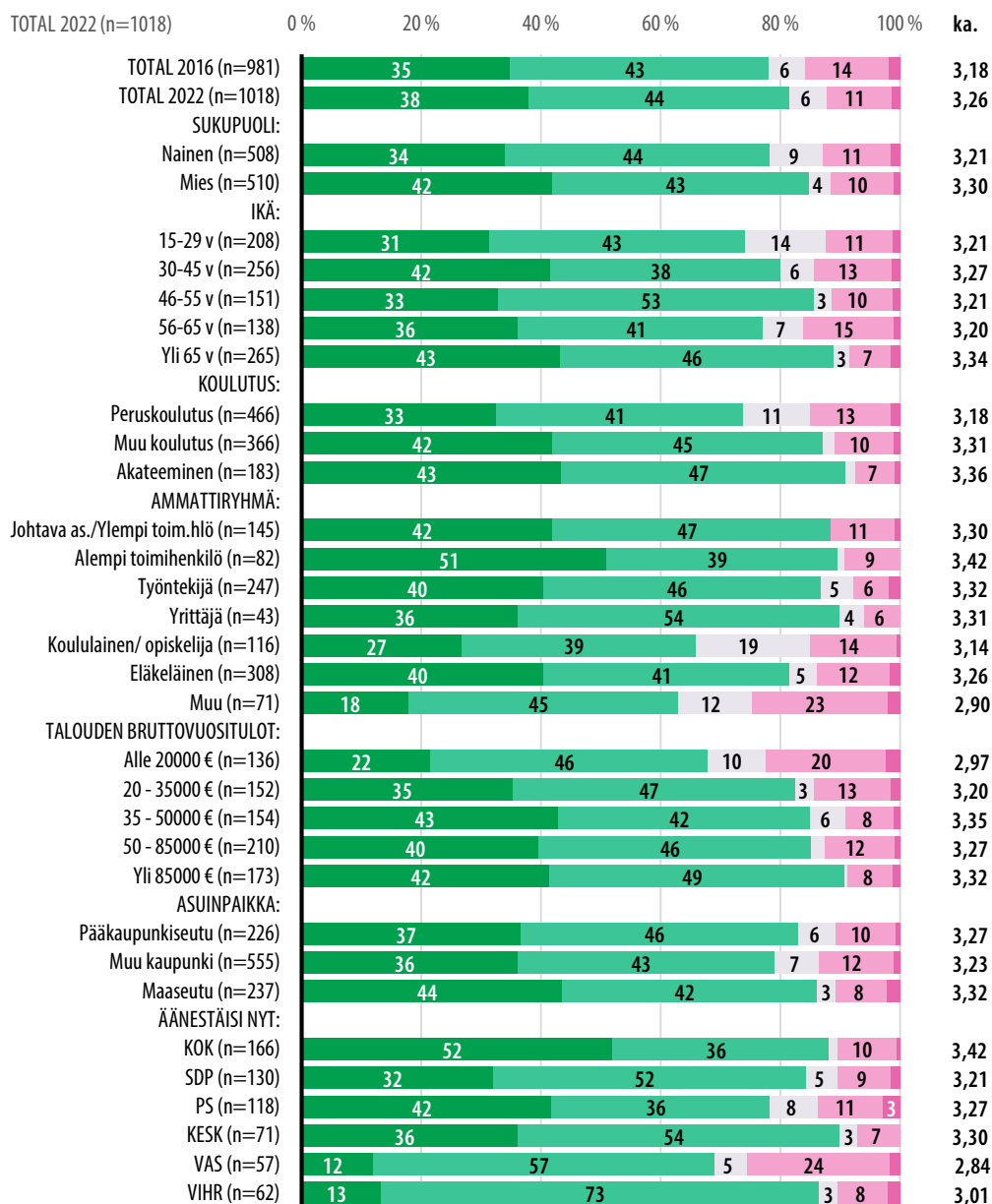
- Asiantuntemus

Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

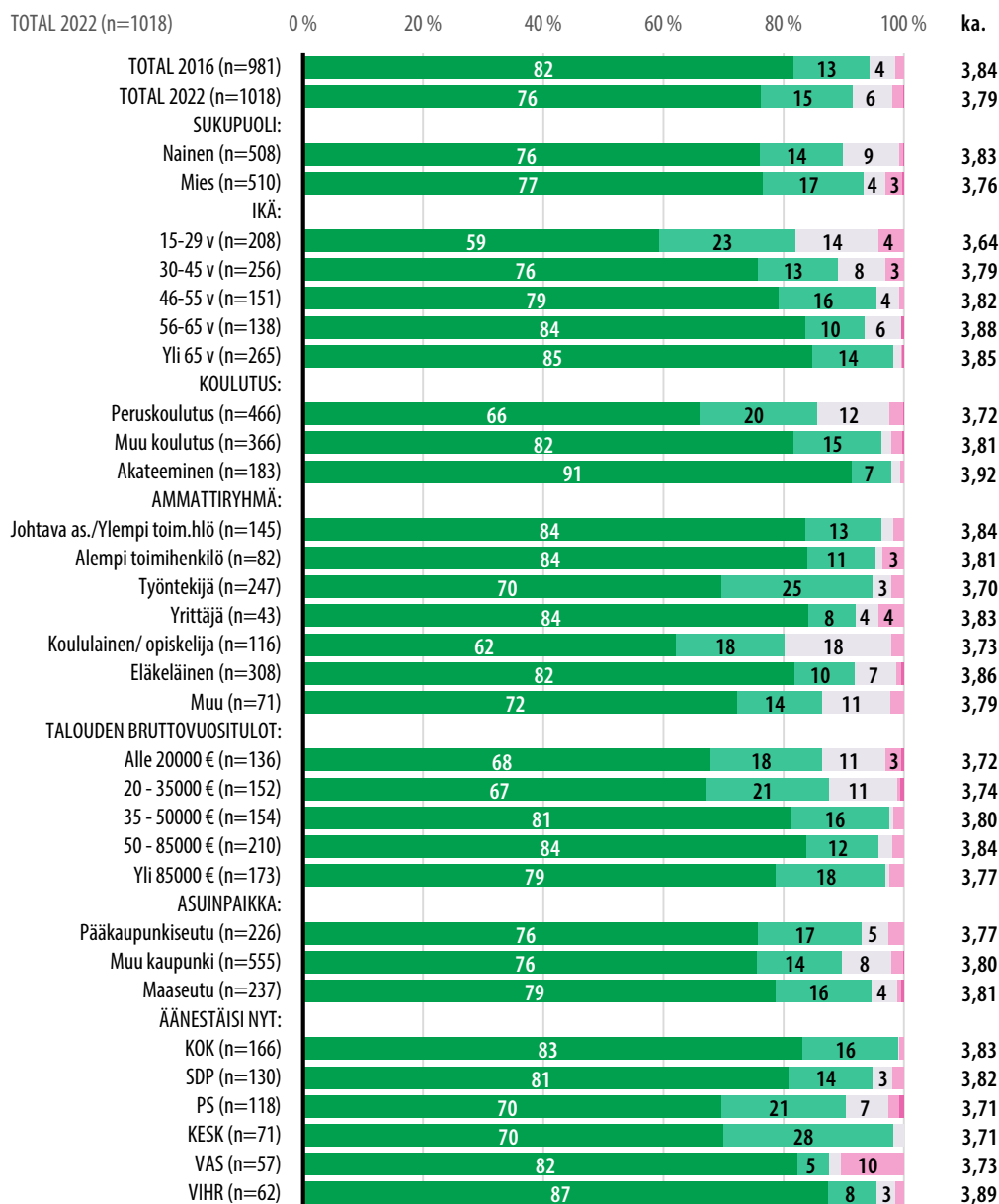
- Palveluperiaate

Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

- Toiminnan taloudellisuus

■ Erittäin tärkeä (4) ■ Melko tärkeä (3) ■ En osaa sanoa ■ Ei kovin tärkeä (2) ■ Ei lainkaan tärkeä (1)

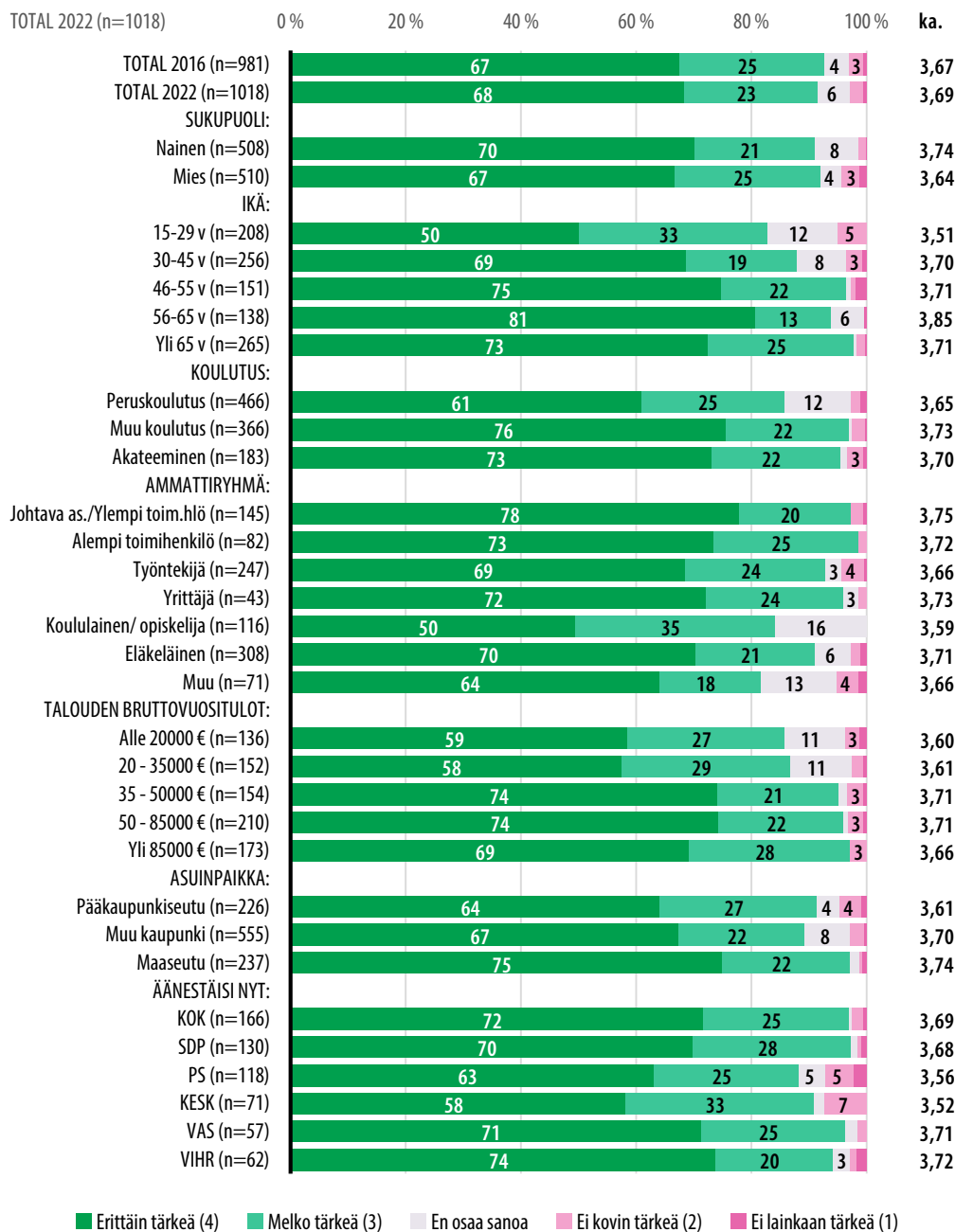
Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?
- Puolueettomuus ja riippumattomuus

■ Erittäin tärkeä (4) ■ Melko tärkeä (3) ■ En osaa sanoa ■ Ei kovin tärkeä (2) ■ Ei lainkaan tärkeä (1)

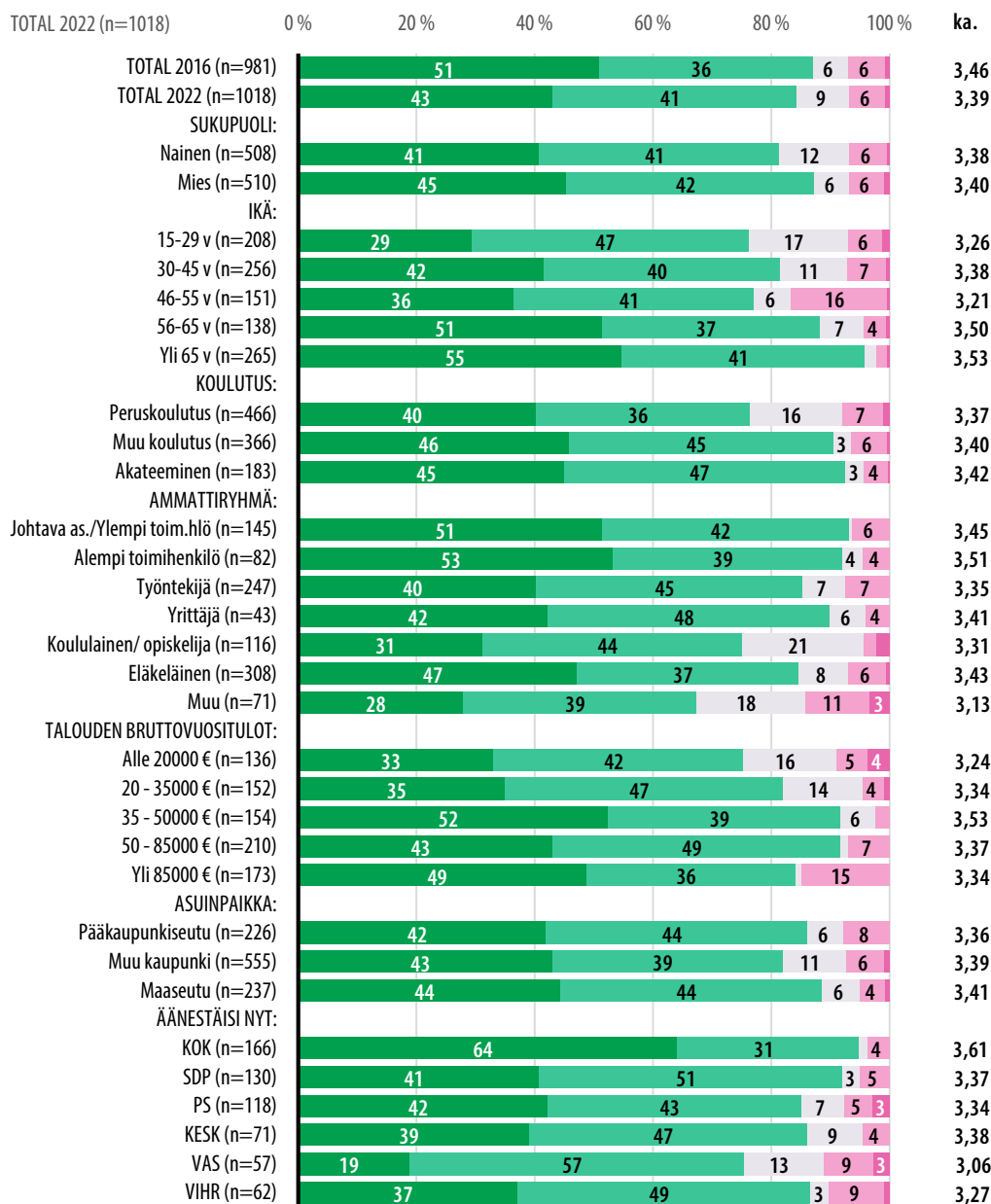
Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

- Toiminnan avoimuus

Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

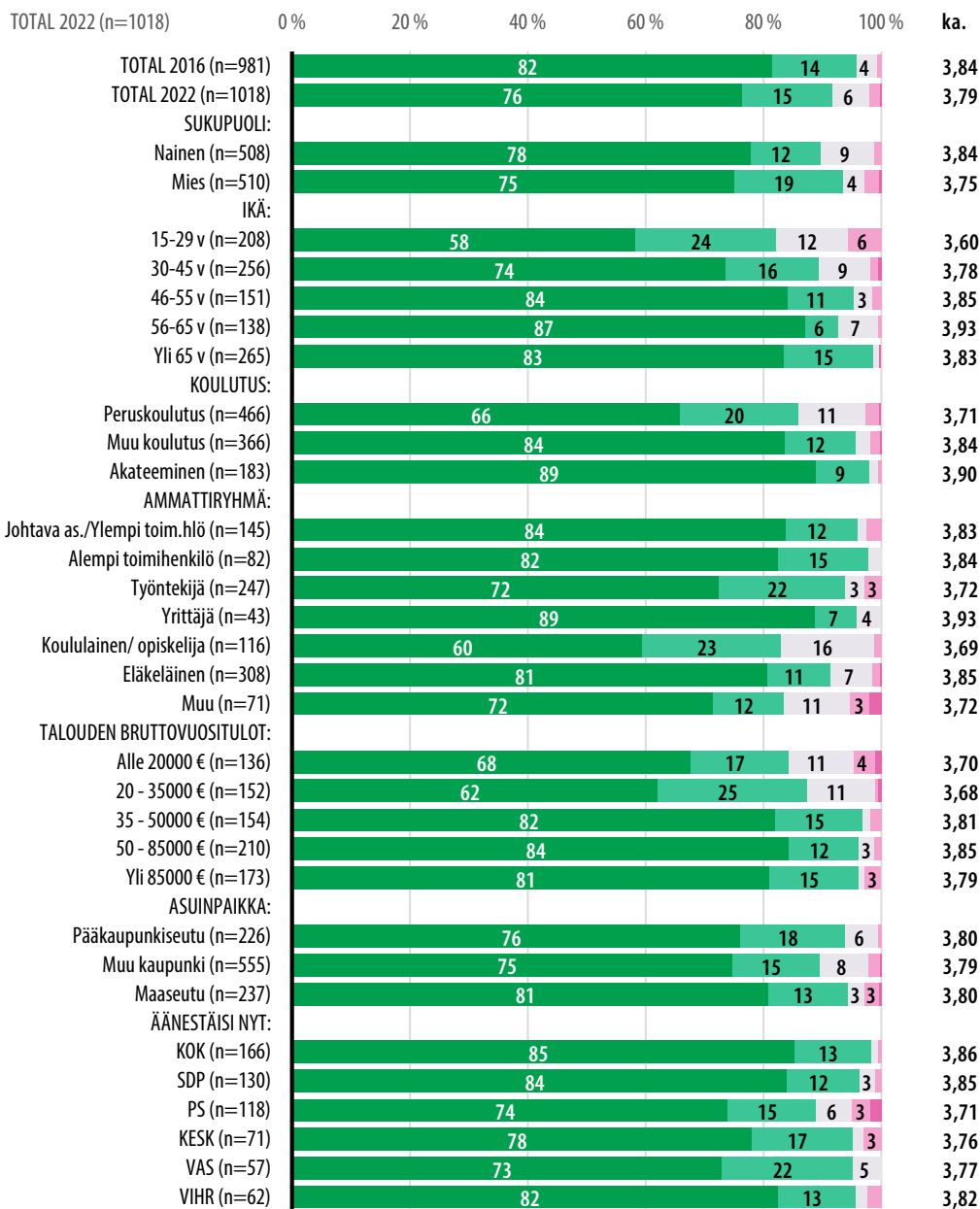
- Toiminnan tuloksellisuus

■ Erittäin tärkeä (4) ■ Melko tärkeä (3) ■ En osaa sanoa ■ Ei kovin tärkeä (2) ■ Ei lainkaan tärkeä (1)

Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

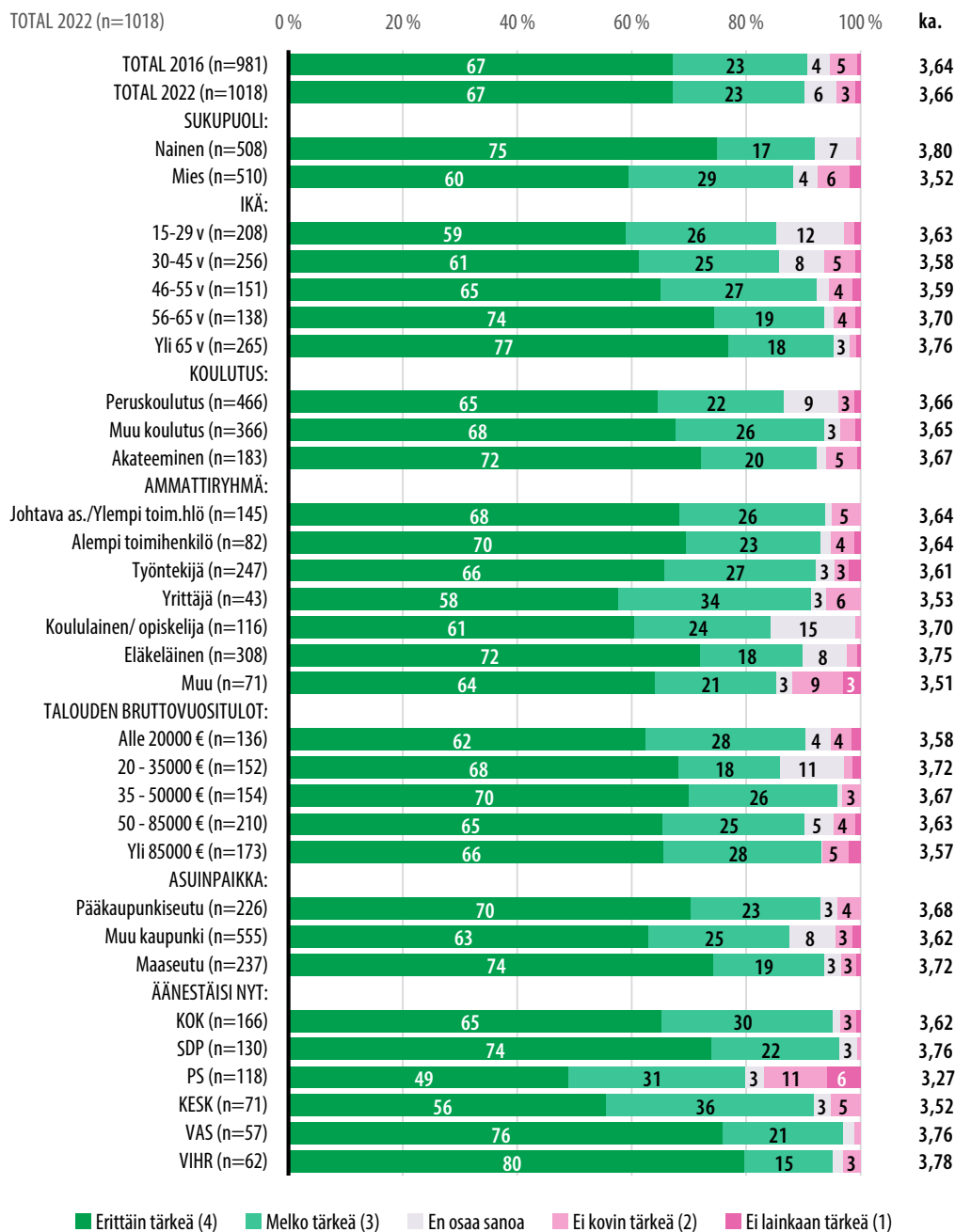
- Laillisuusperiaate ja vastuullisuus

■ Erittäin tärkeä (4) ■ Melko tärkeä (3) ■ En osaa sanoa ■ Ei kovin tärkeä (2) ■ Ei lainkaan tärkeä (1)

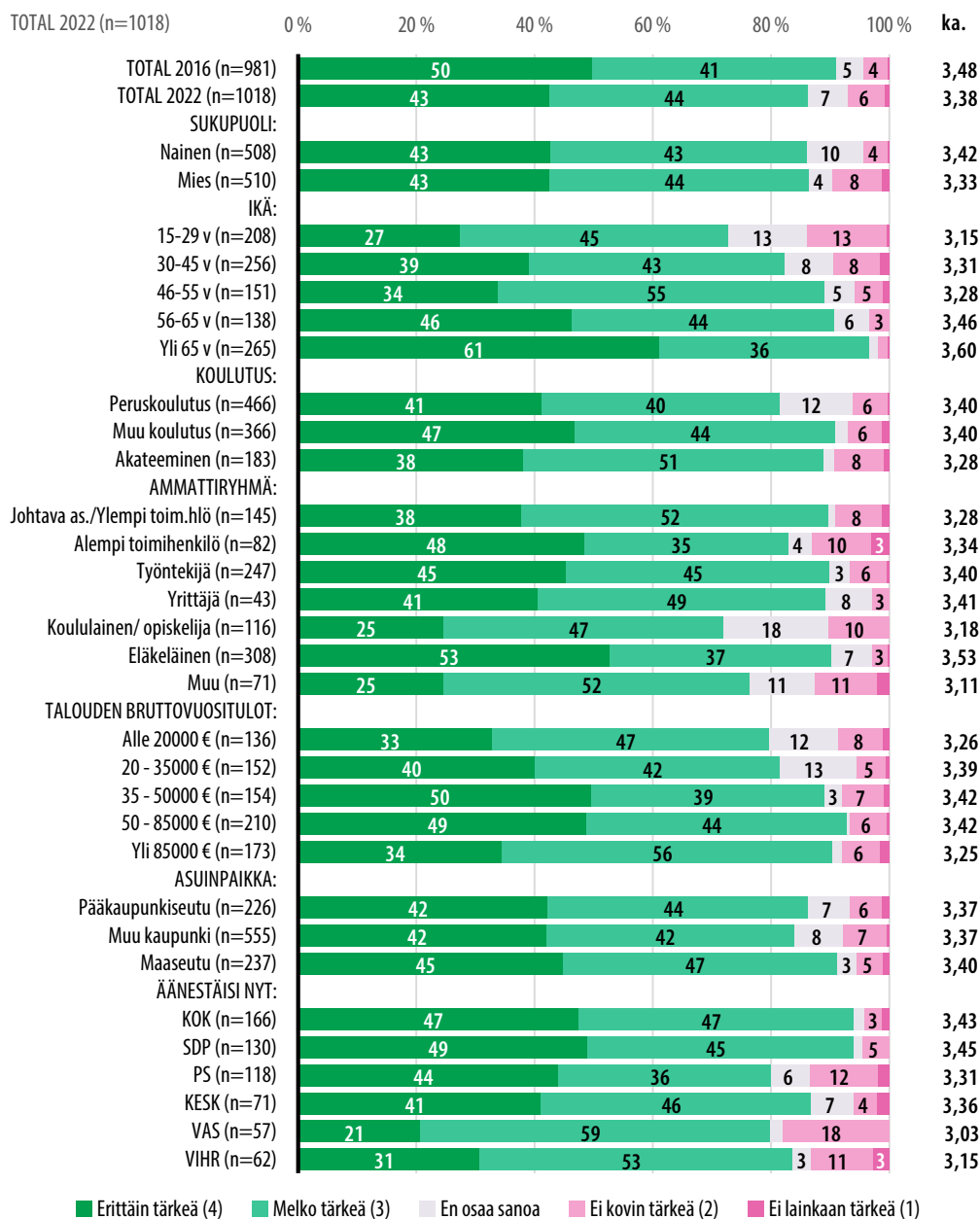
Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

- Tasa-arvo

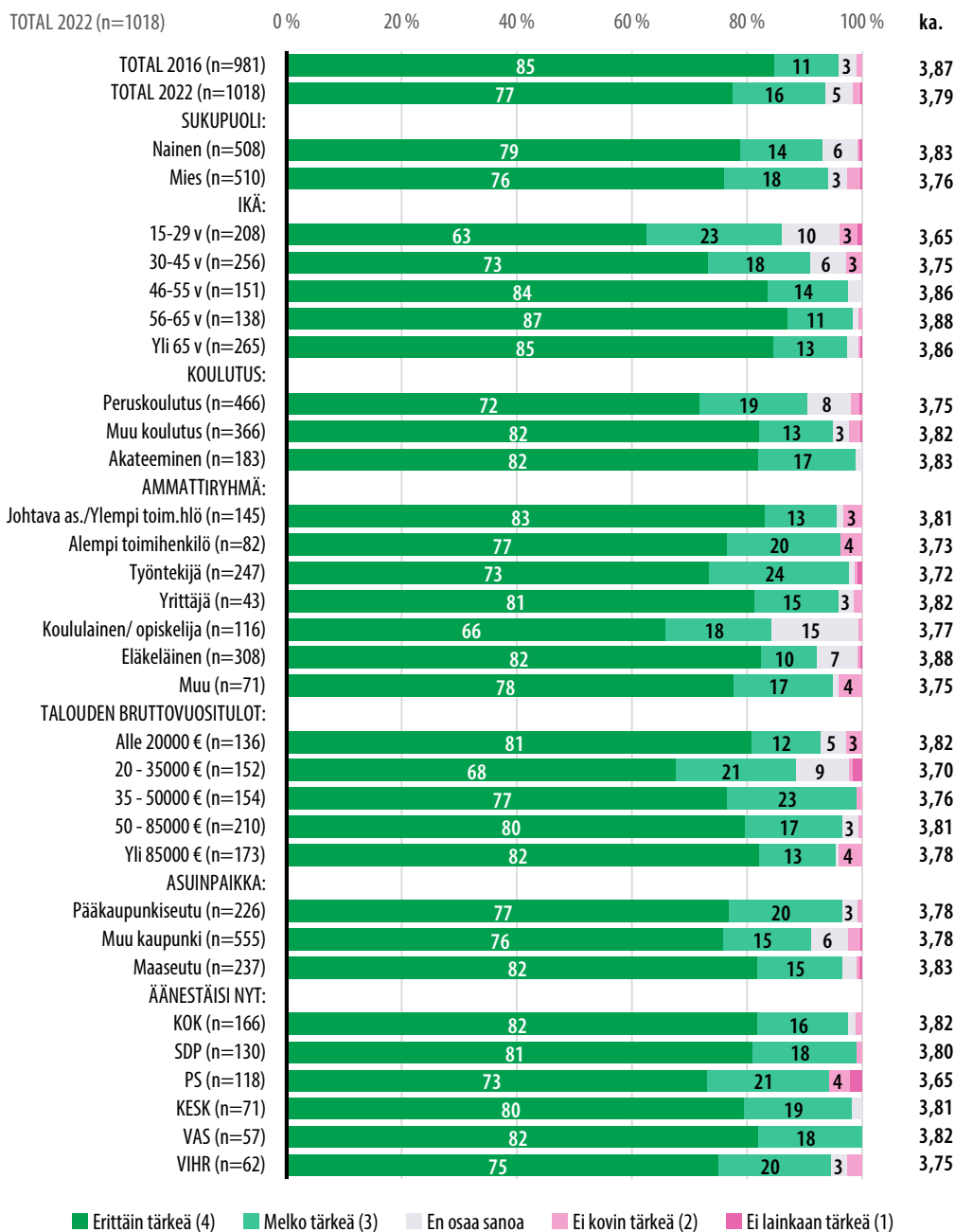
Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

- Omistautuminen

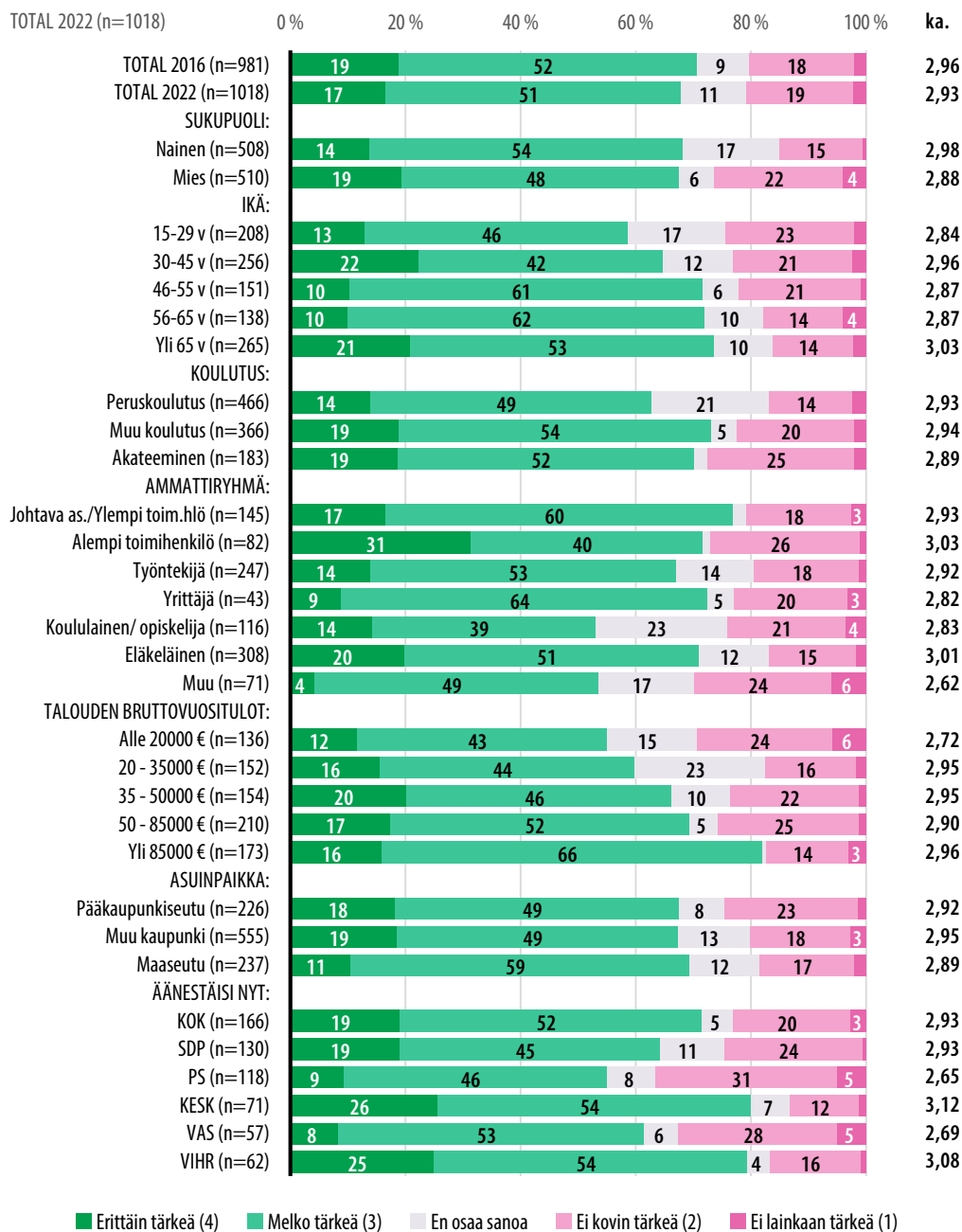

Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

- Luottamus

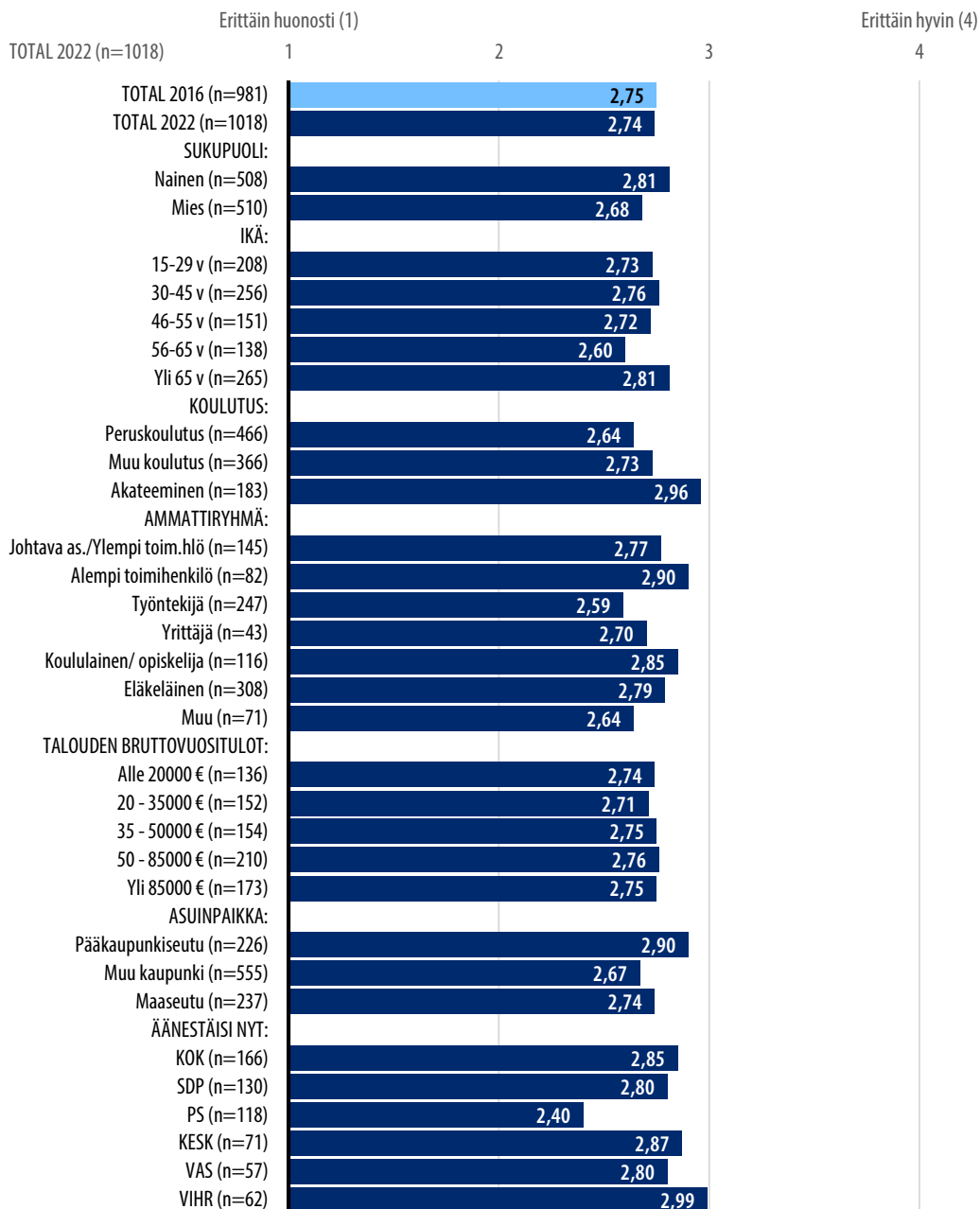

Kuinka tärkeä arvo tämä mielestäsi on?

- Toiminnan innovatiivisuus

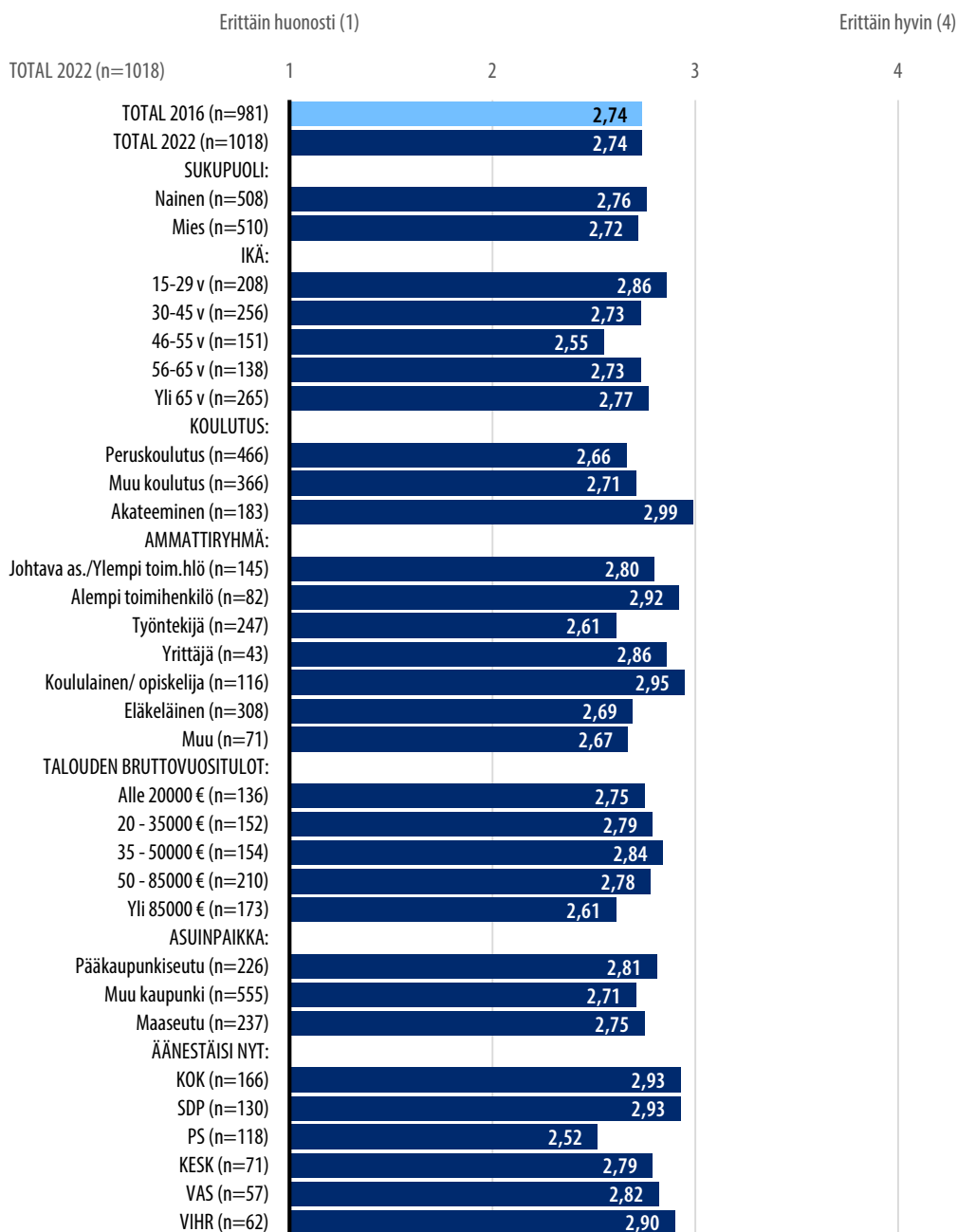
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- Toiminnan yleinen hyväksyttävyys

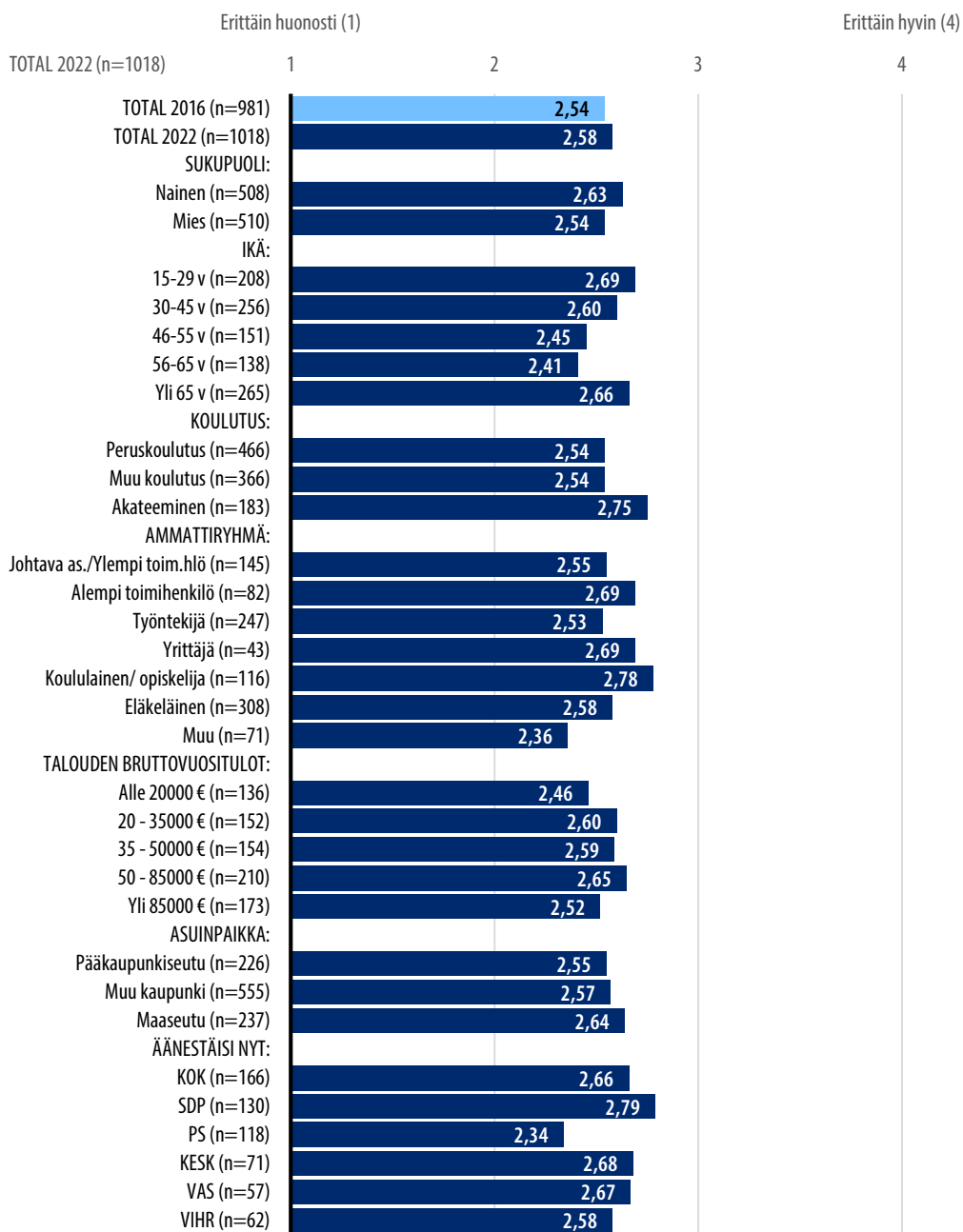
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- Asiantuntemus

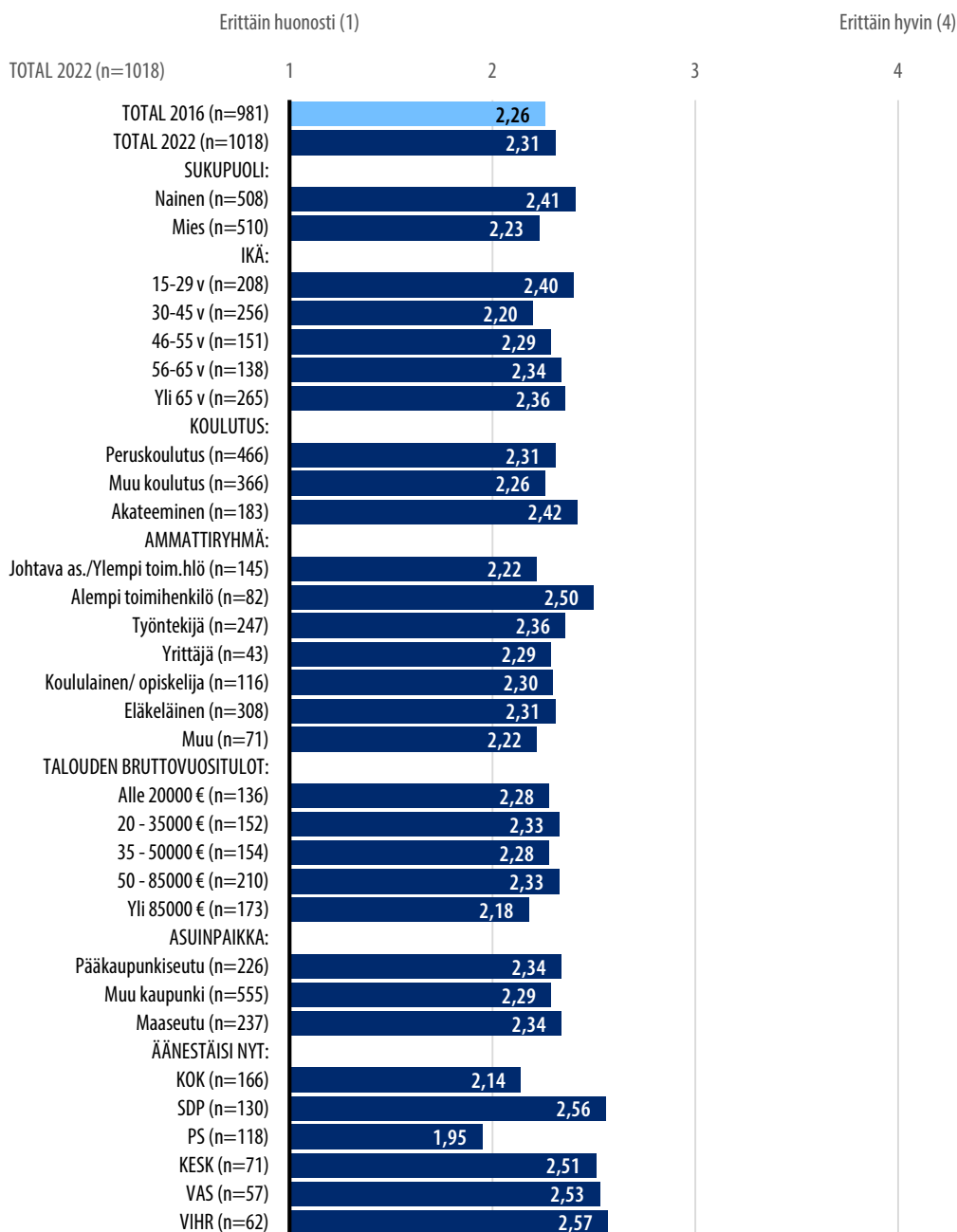
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- Palveluperiaate

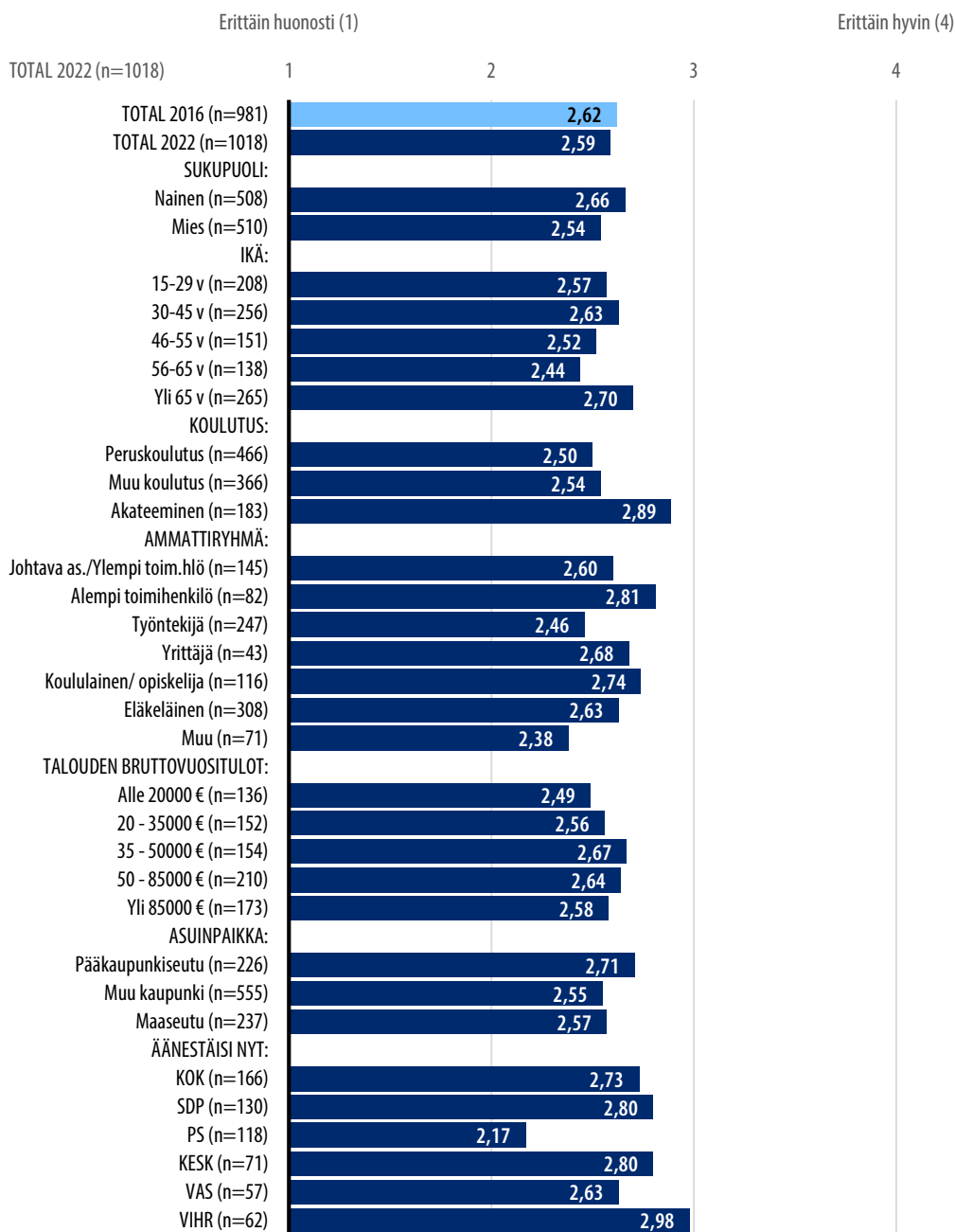
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- Toiminnan taloudellisuus

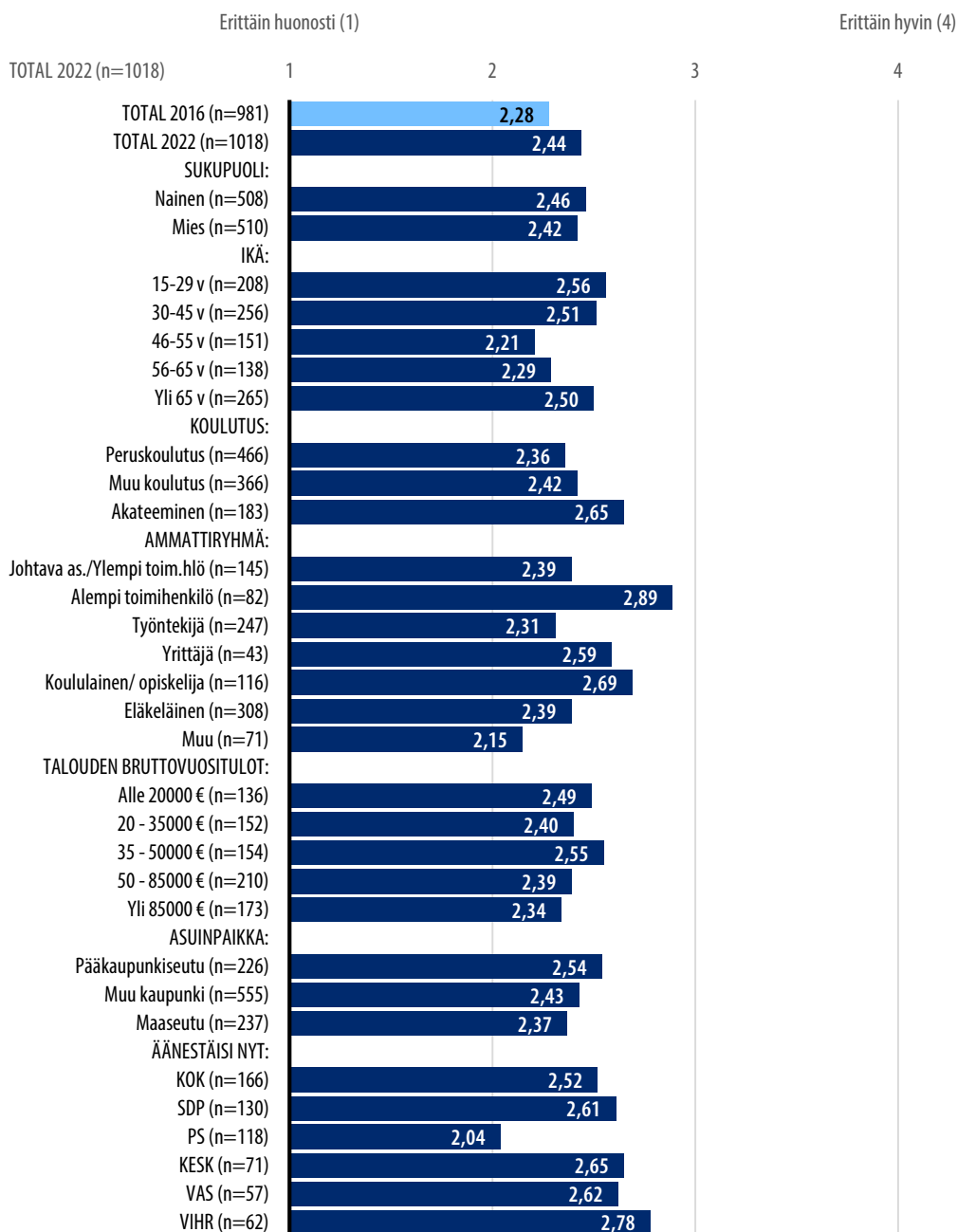
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- Puolueettomuus ja riippumattomuus

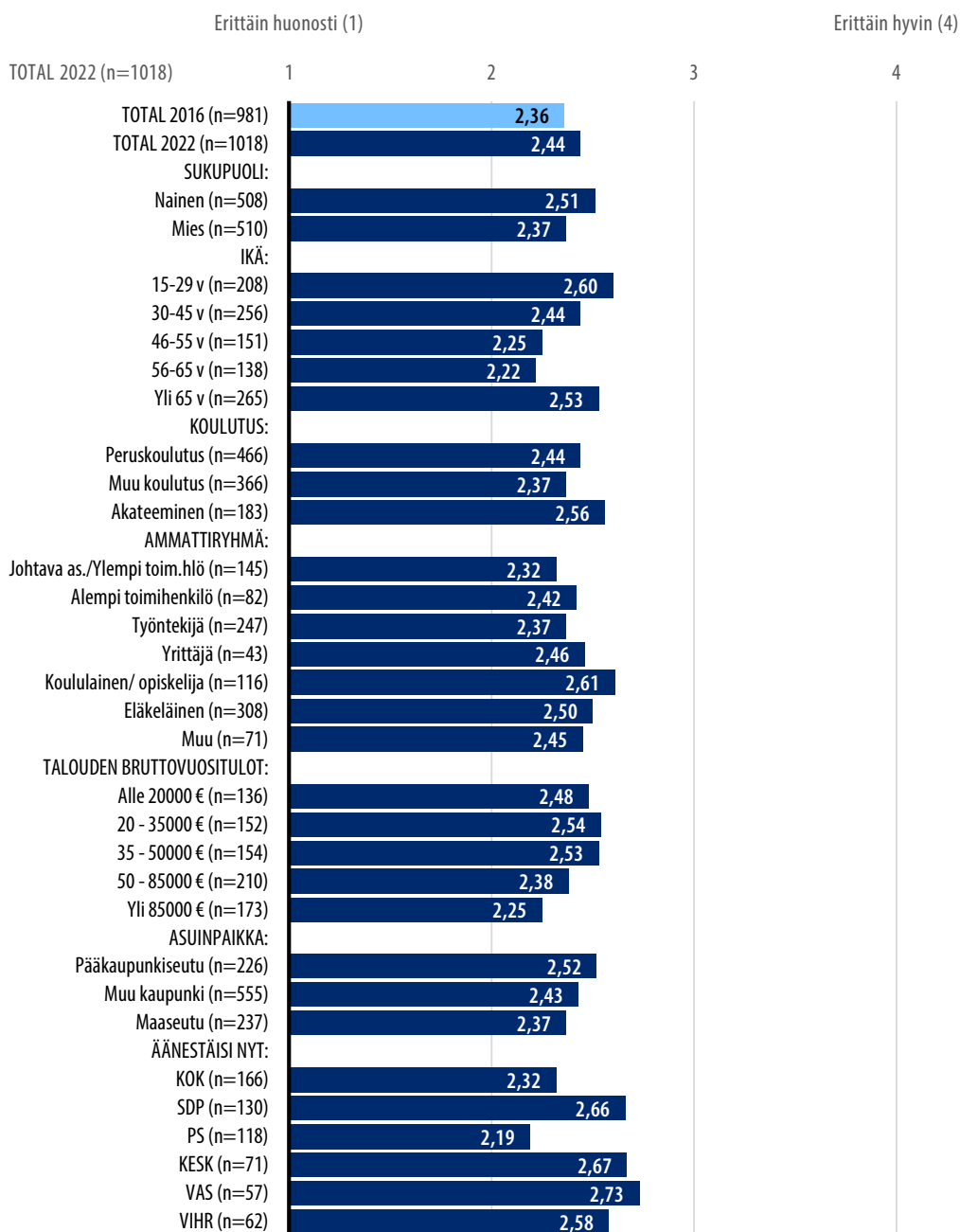
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- Toiminnan avoimuus

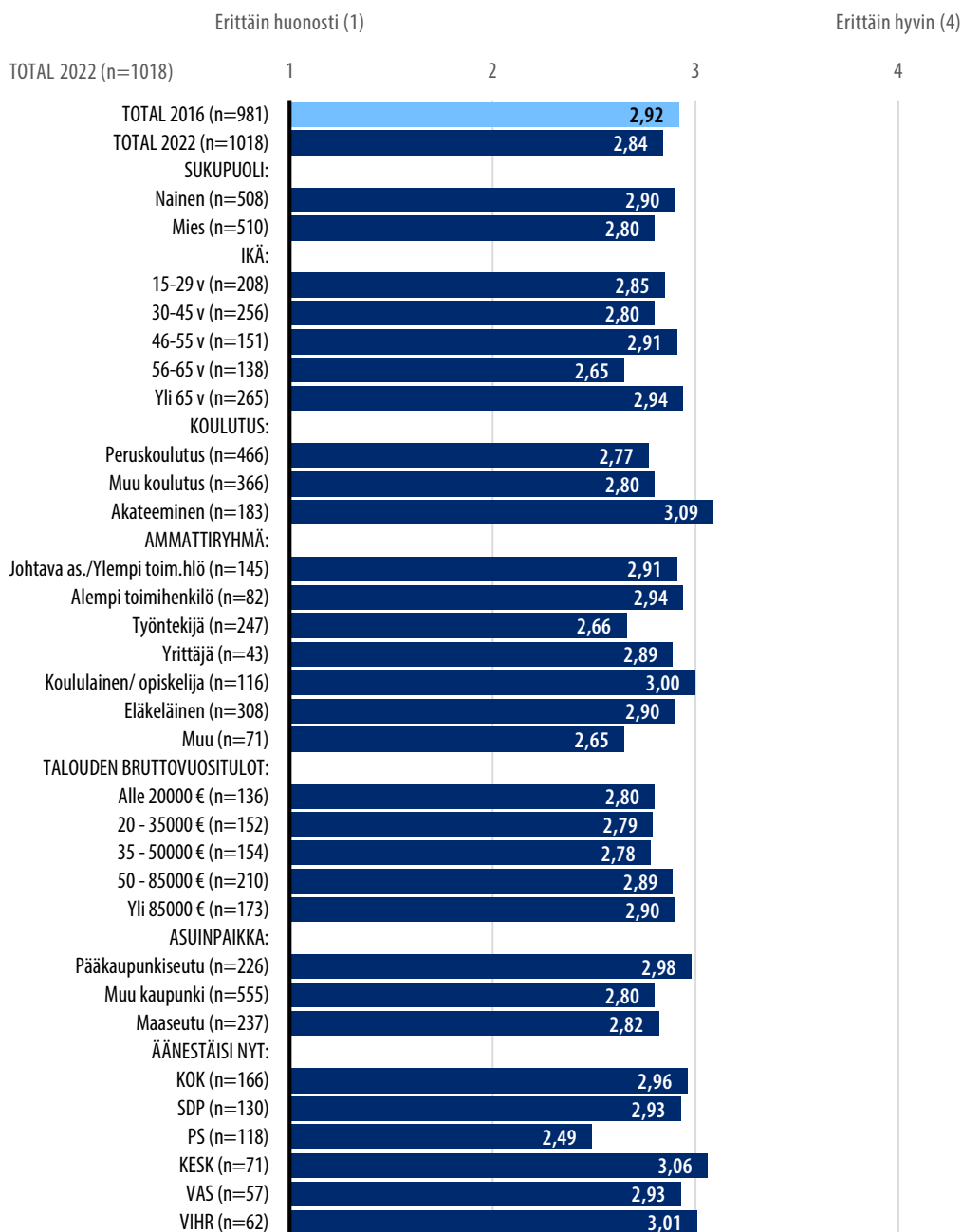
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- Toiminnan tuloksellisuus

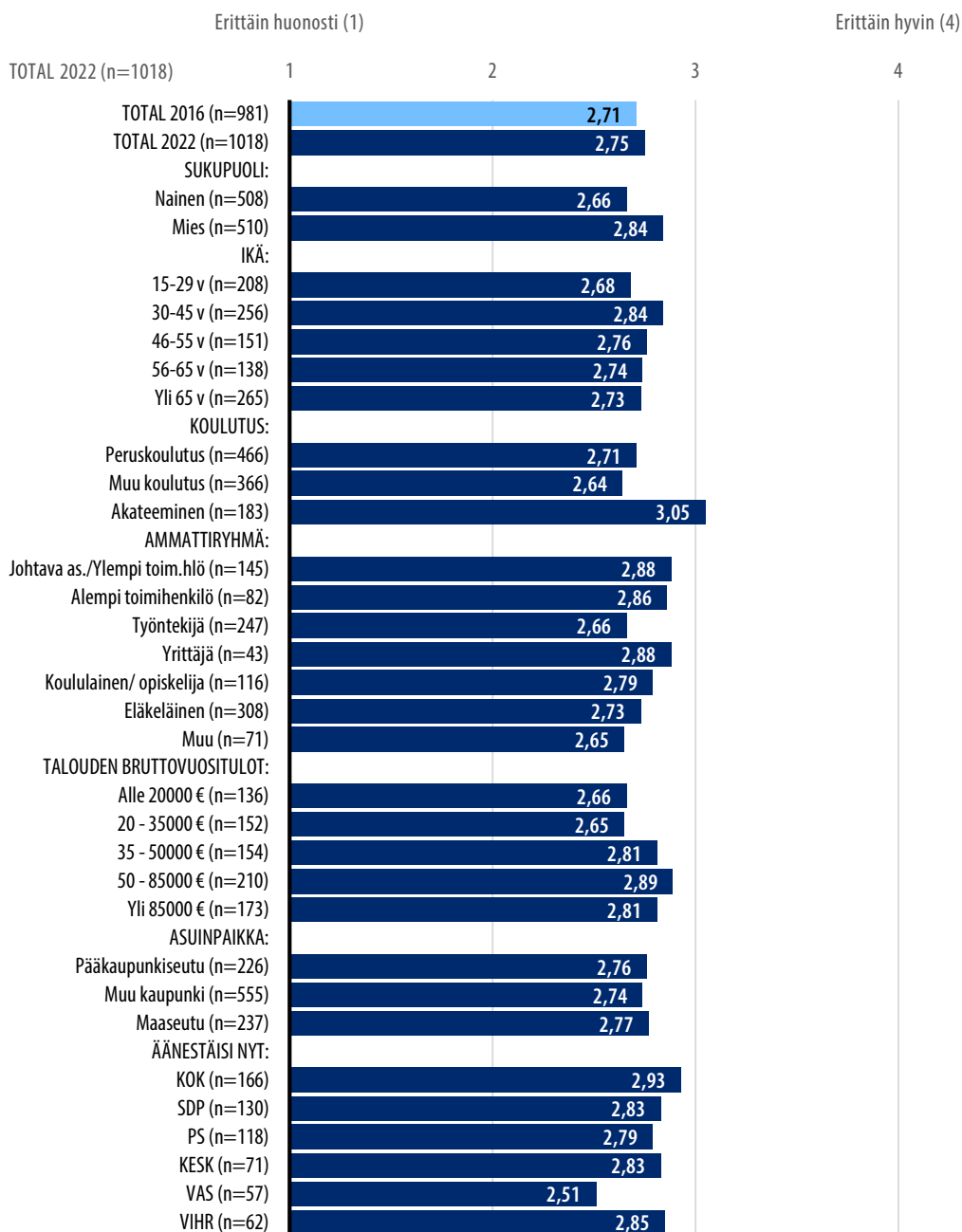
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- Laillisuusperiaate ja vastuullisuus

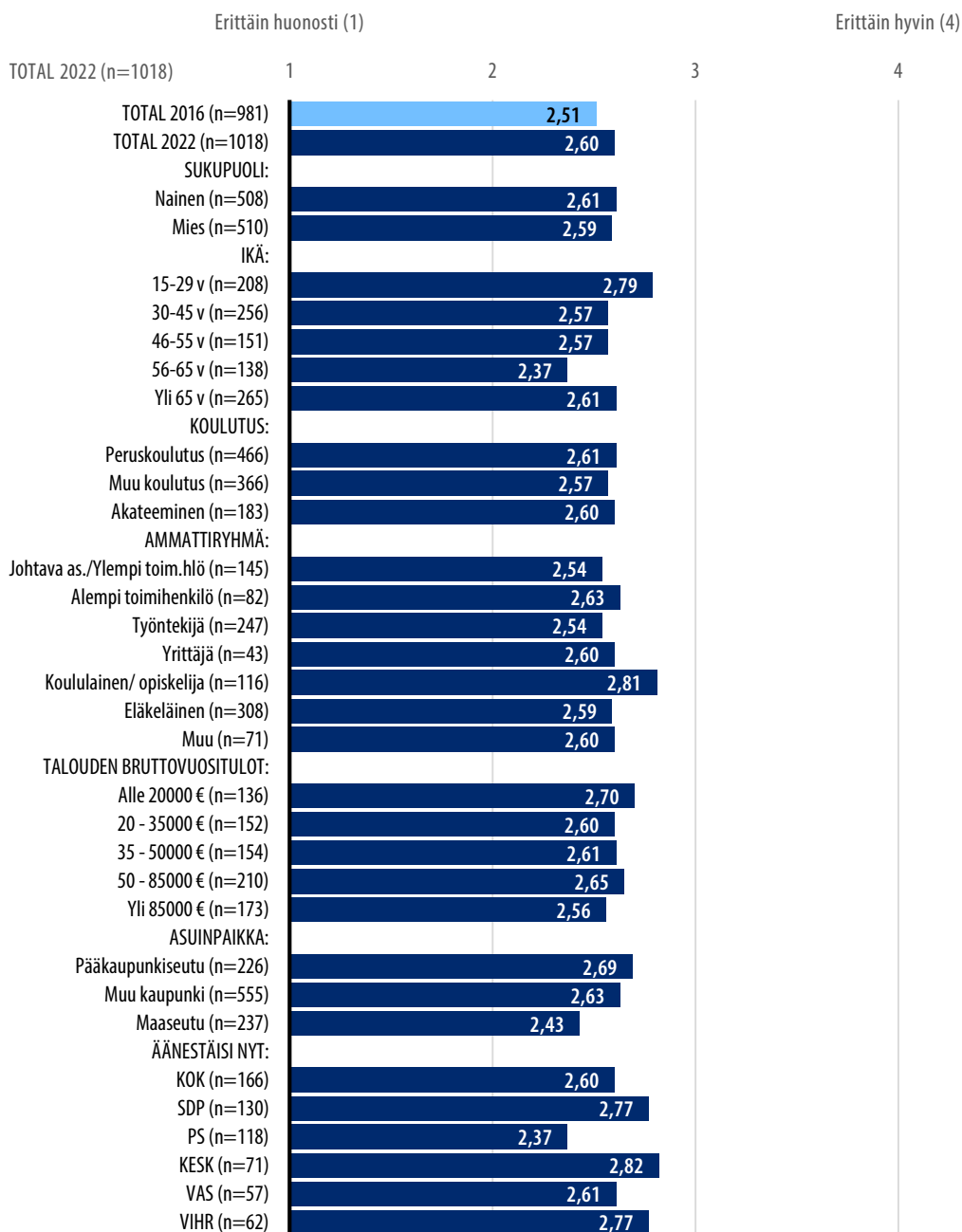
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- Tasa-arvo

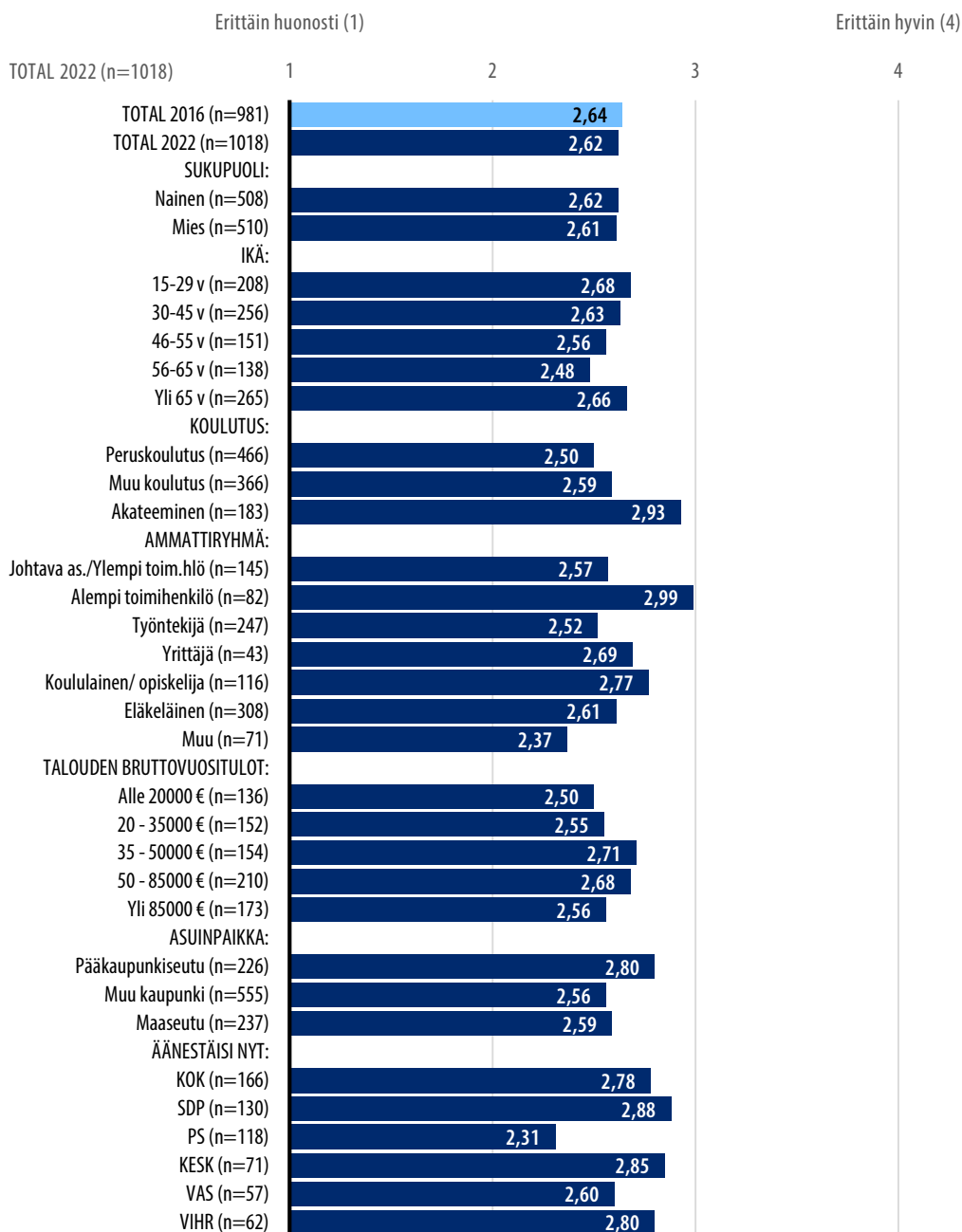
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- Omistautuminen

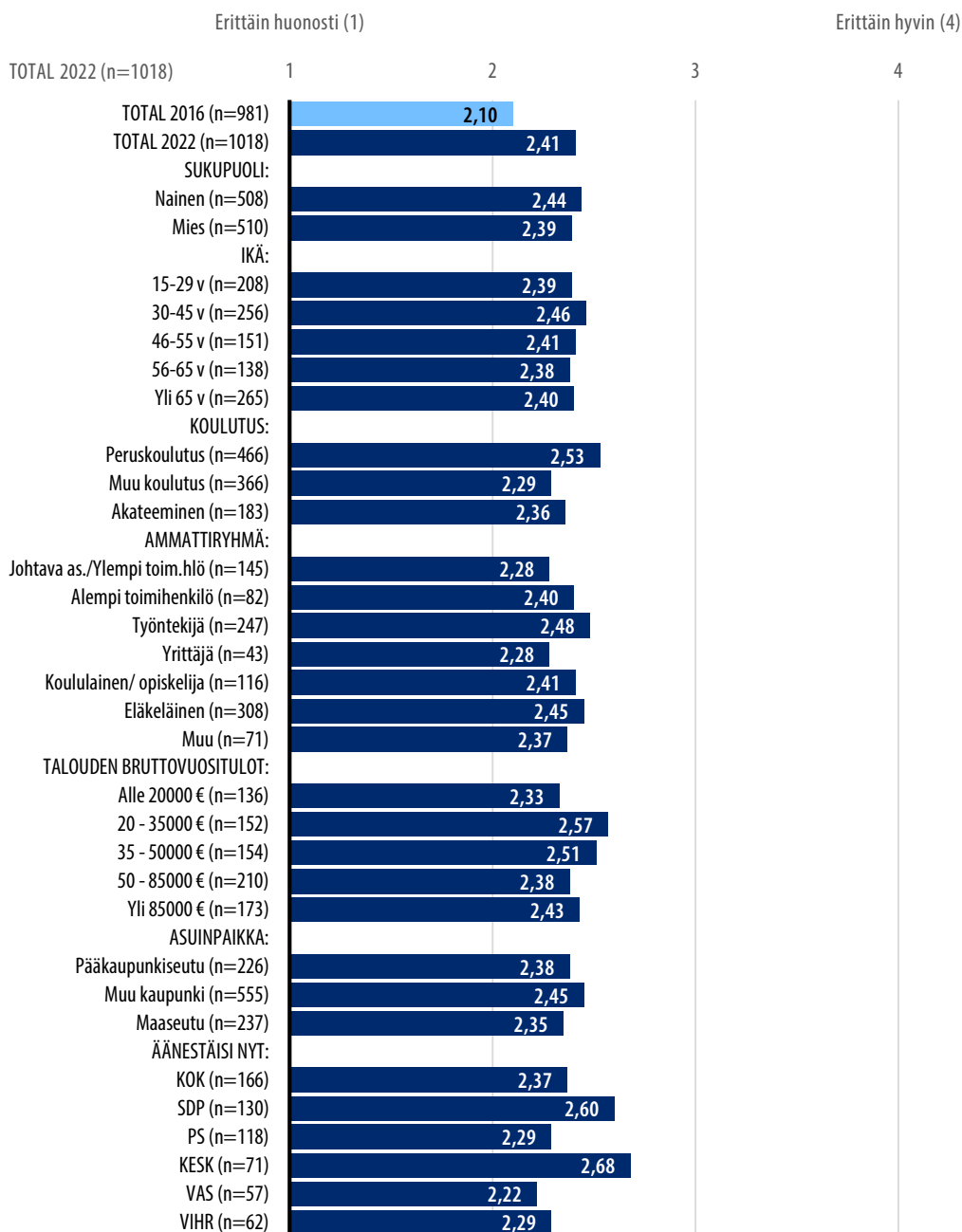
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- **Luottamus**

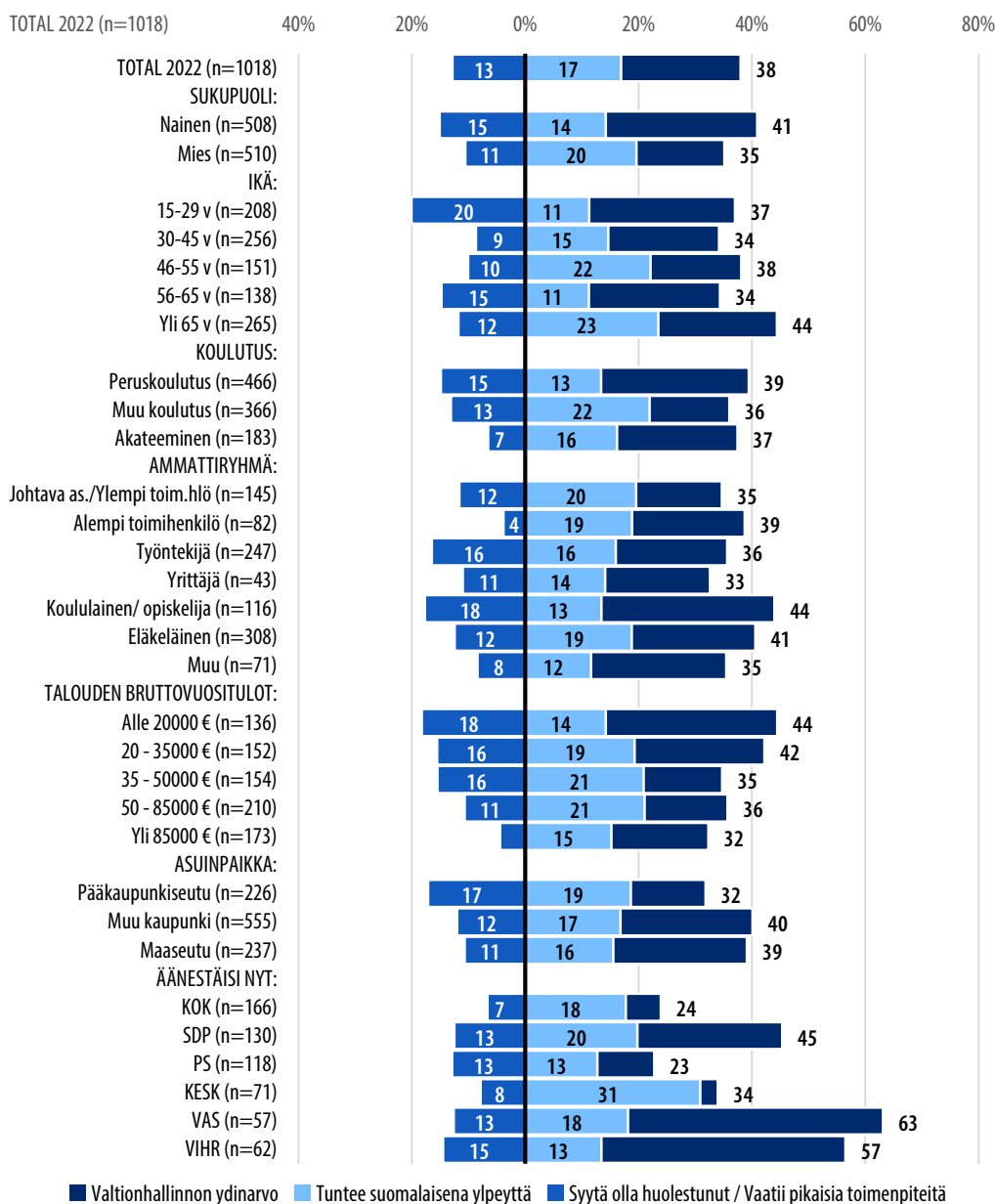
Entä kuinka hyvin tämä arvo toteutuu virkamiesten toiminnassa?

- Toiminnan innovatiivisuus

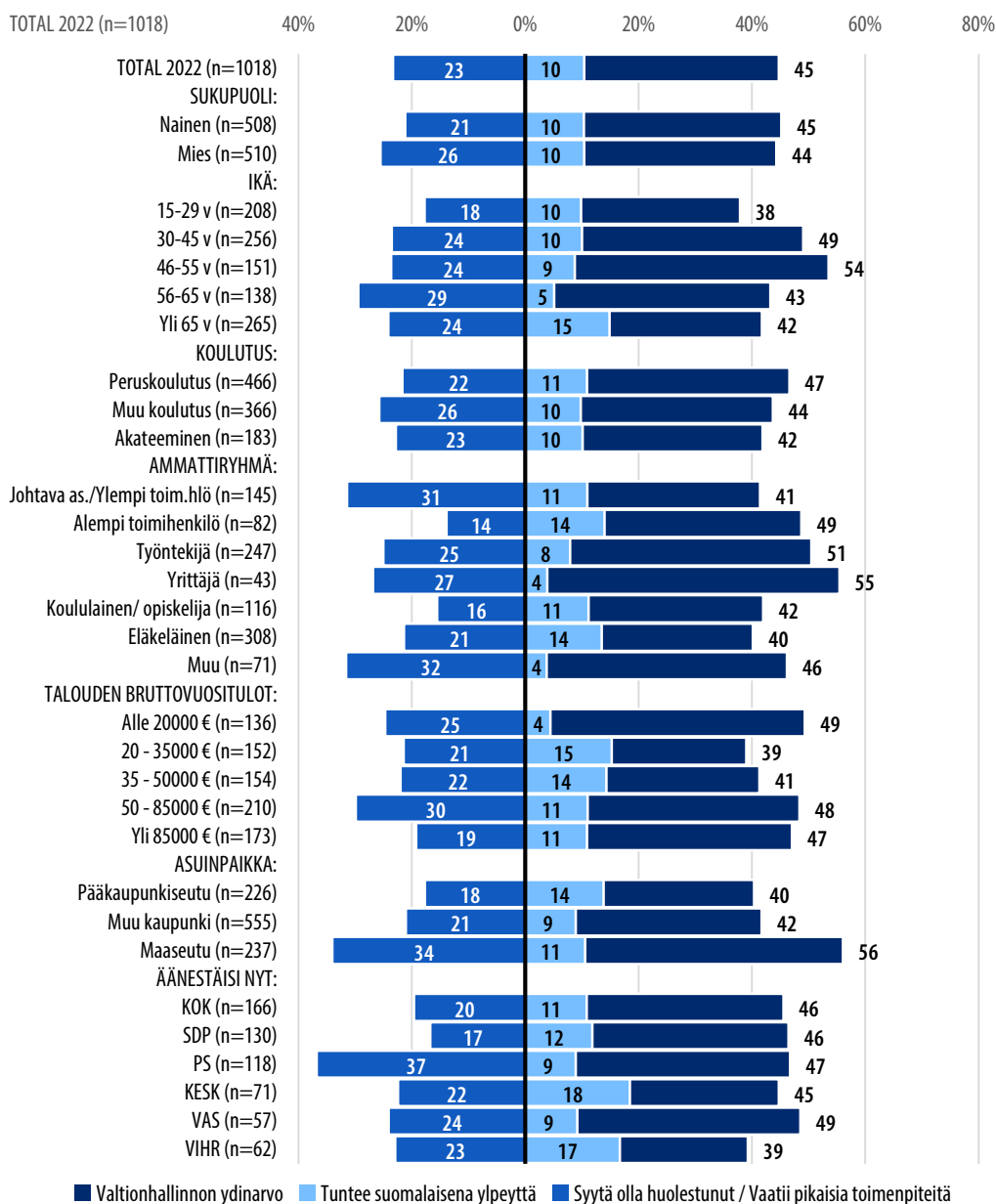
Entä mitkä edellä mainituista arvoista nostaisit valtionhallinnon ydinarvoiksi?
Toteutuuko joku tai jotkut valtionhallinnon arvoista niin hyvin, että tunnet niistä suomalaisena ylpeyttä?
Entä onko jonkin tai joidenkin arvojen tila mielestäsi tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä?

Tasa-arvo

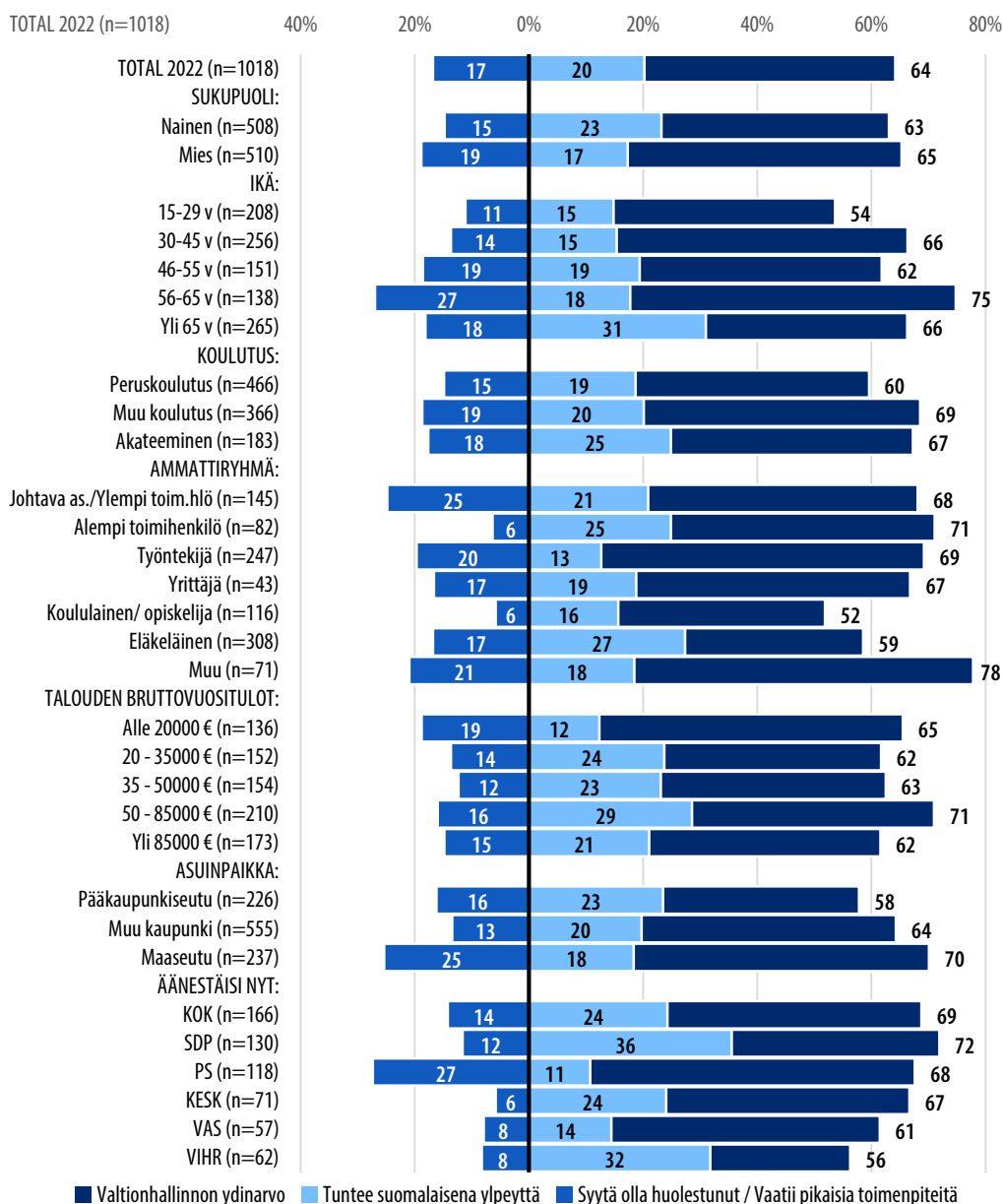
Entä mitkä edellä mainituista arvoista nostaisit valtionhallinnon ydinarvoiksi?
Toteutuuko joku tai jotkut valtionhallinnon arvoista niin hyvin, että tunnet niistä suomalaisena ylpeyttä?
Entä onko jonkin tai joidenkin arvojen tila mielestäsi tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä?

Avoimuus

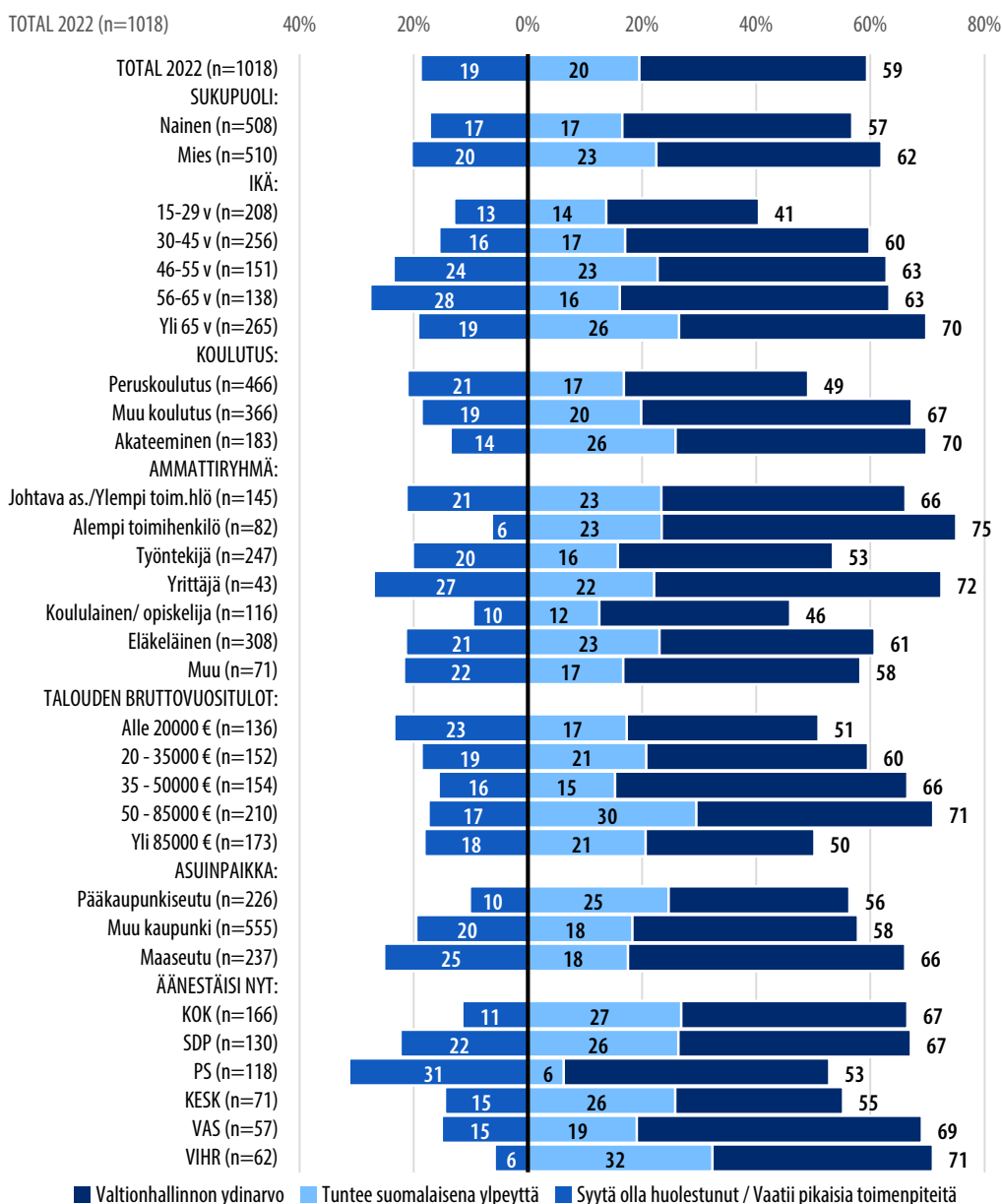
Entä mitkä edellä mainituista arvoista nostaisit valtionhallinnon ydinarvoiksi?
Toteutuuko joku tai jotkut valtionhallinnon arvoista niin hyvin, että tunnet niistä suomalaisena ylpeyttä?
Entä onko jonkin tai joidenkin arvojen tila mielestäsi tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä?

Luottamus

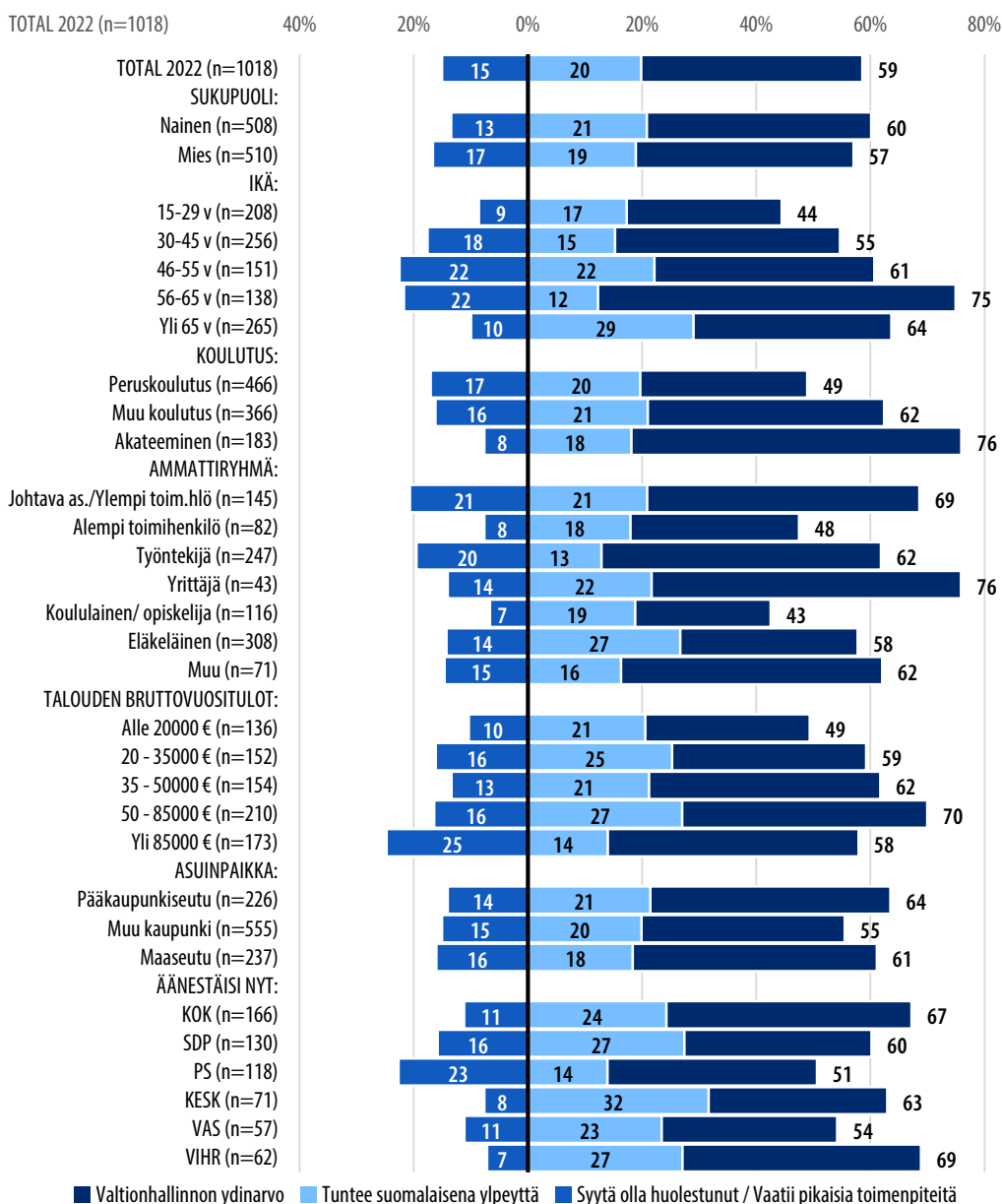
Entä mitkä edellä mainituista arvoista nostaisit valtionhallinnon ydinarvoiksi?
Toteutuuko joku tai jotkut valtionhallinnon arvoista niin hyvin, että tunnet niistä suomalaisena ylpeyttä?
Entä onko jonkin tai joidenkin arvojen tila mielestäsi tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä?

Puolueettomuus ja riippumattomuus

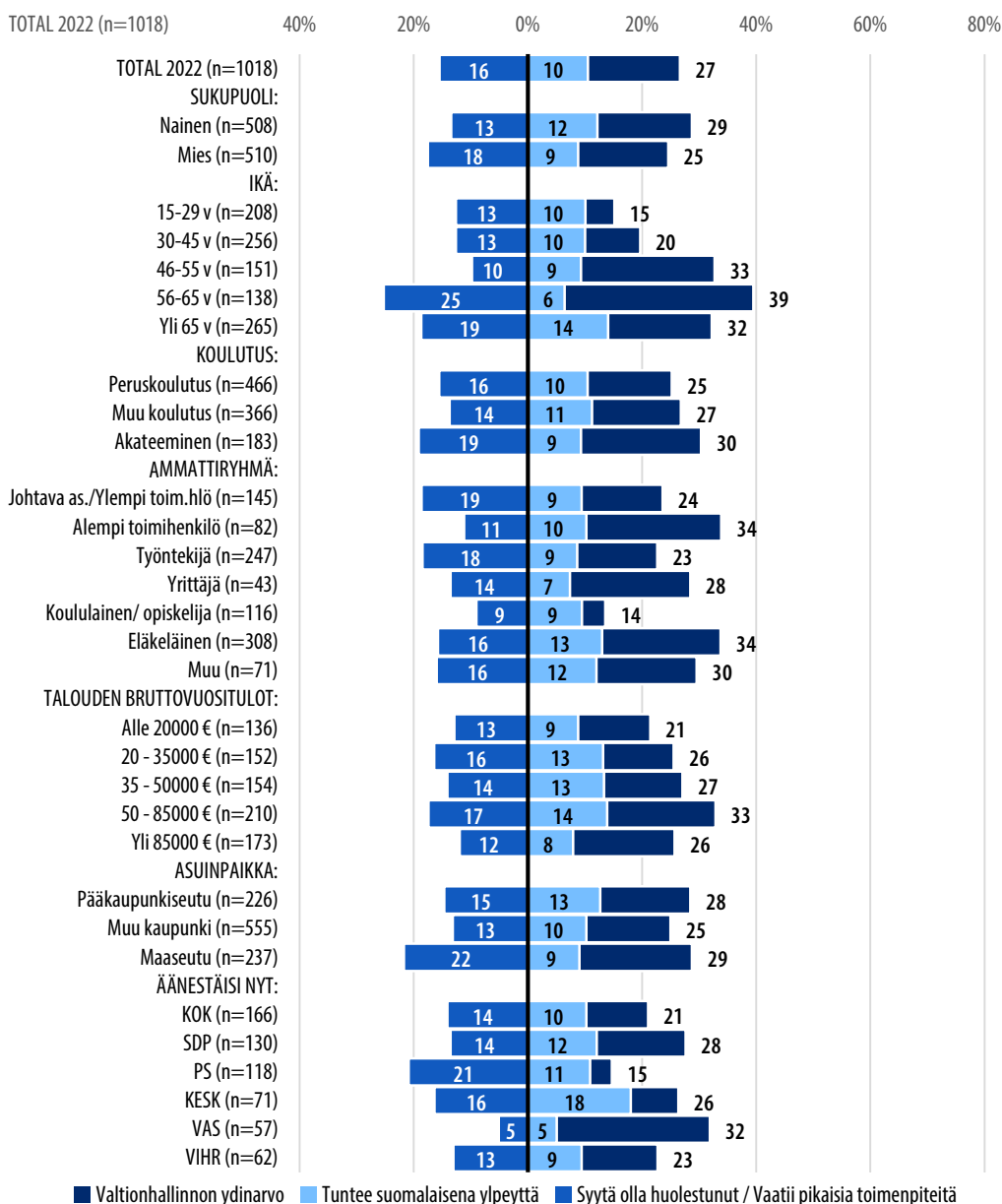
Entä mitkä edellä mainituista arvoista nostaisit valtionhallinnon ydinarvoiksi?
Toteutuuko joku tai jotkut valtionhallinnon arvoista niin hyvin, että tunnet niistä suomalaisena ylpeyttä?
Entä onko jonkin tai joidenkin arvojen tila mielestäsi tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä?

Asiantuntemus

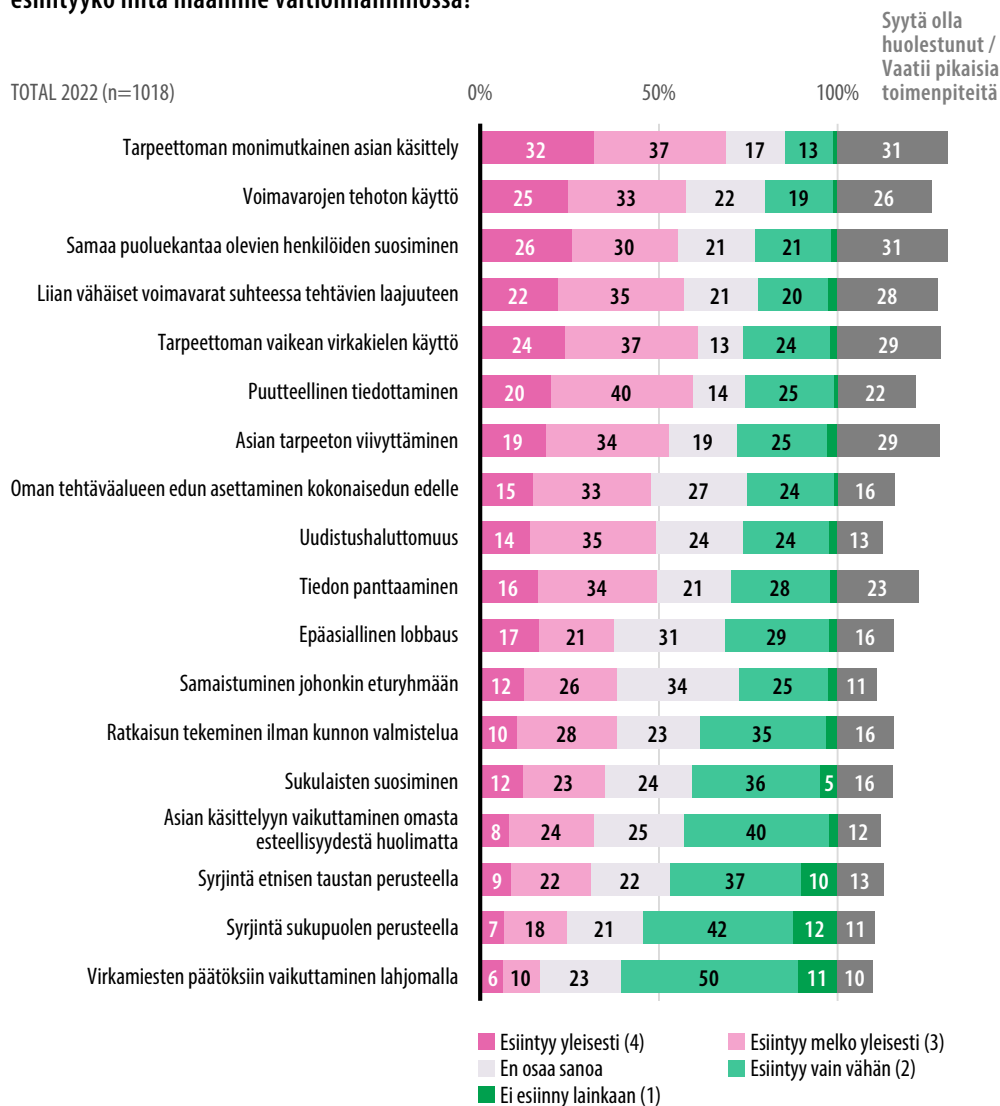

Entä mitkä edellä mainituista arvoista nostaisit valtionhallinnon ydinarvoiksi?
Toteutuuko joku tai jotkut valtionhallinnon arvoista niin hyvin, että tunnet niistä suomalaisena ylpeyttä?
Entä onko jonkin tai joidenkin arvojen tila mielestäsi tällä hetkellä sellainen, että asiasta olisi syytä olla huolestunut tai jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä?

Palveluperiaate

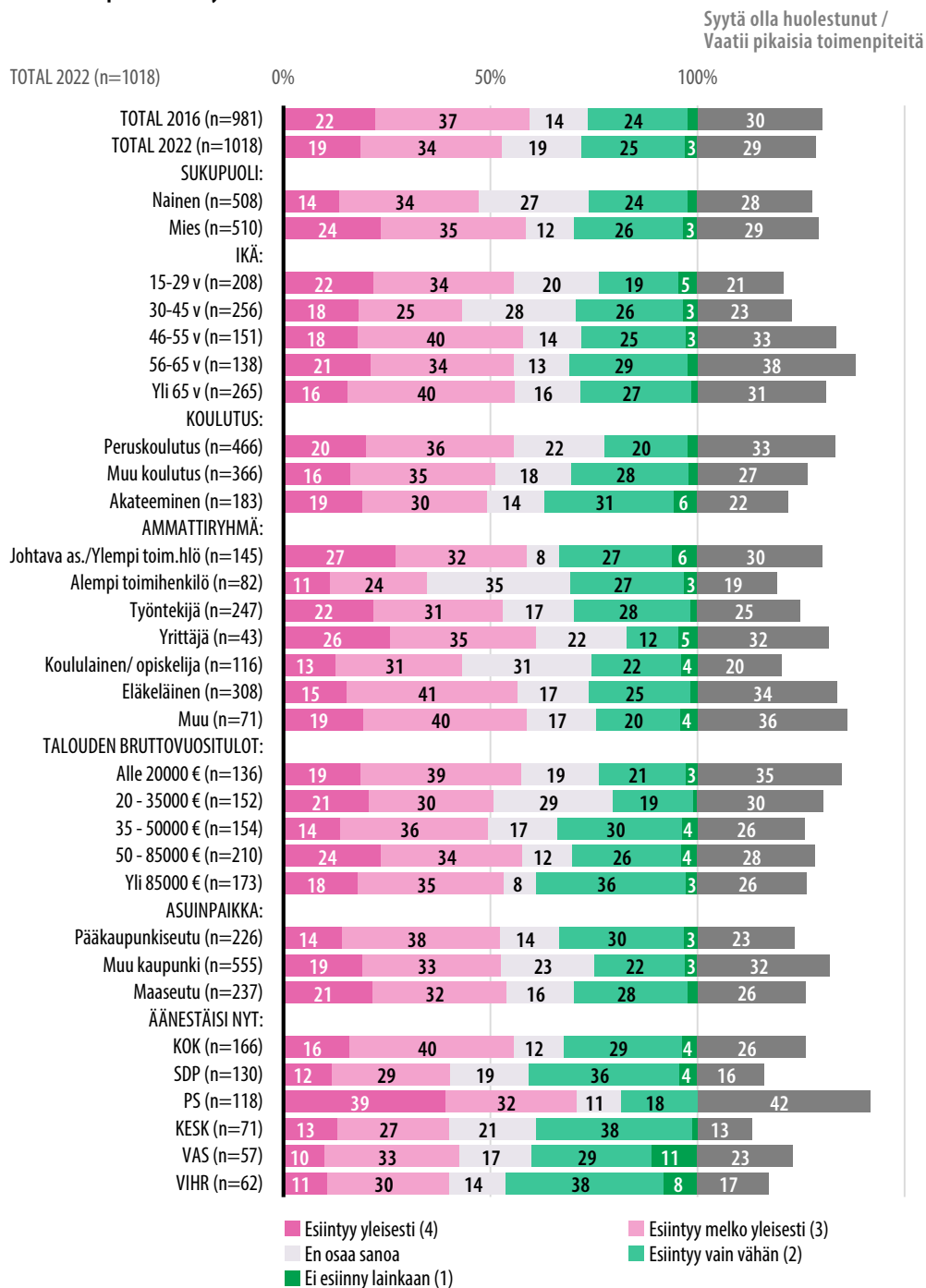

Alla on lueteltu eräitä yleisesti epäeettisinä pidettäviä toimintatapoja. Mikä on käsityksesi, esiintyykö niitä maamme valtionhallinnossa?

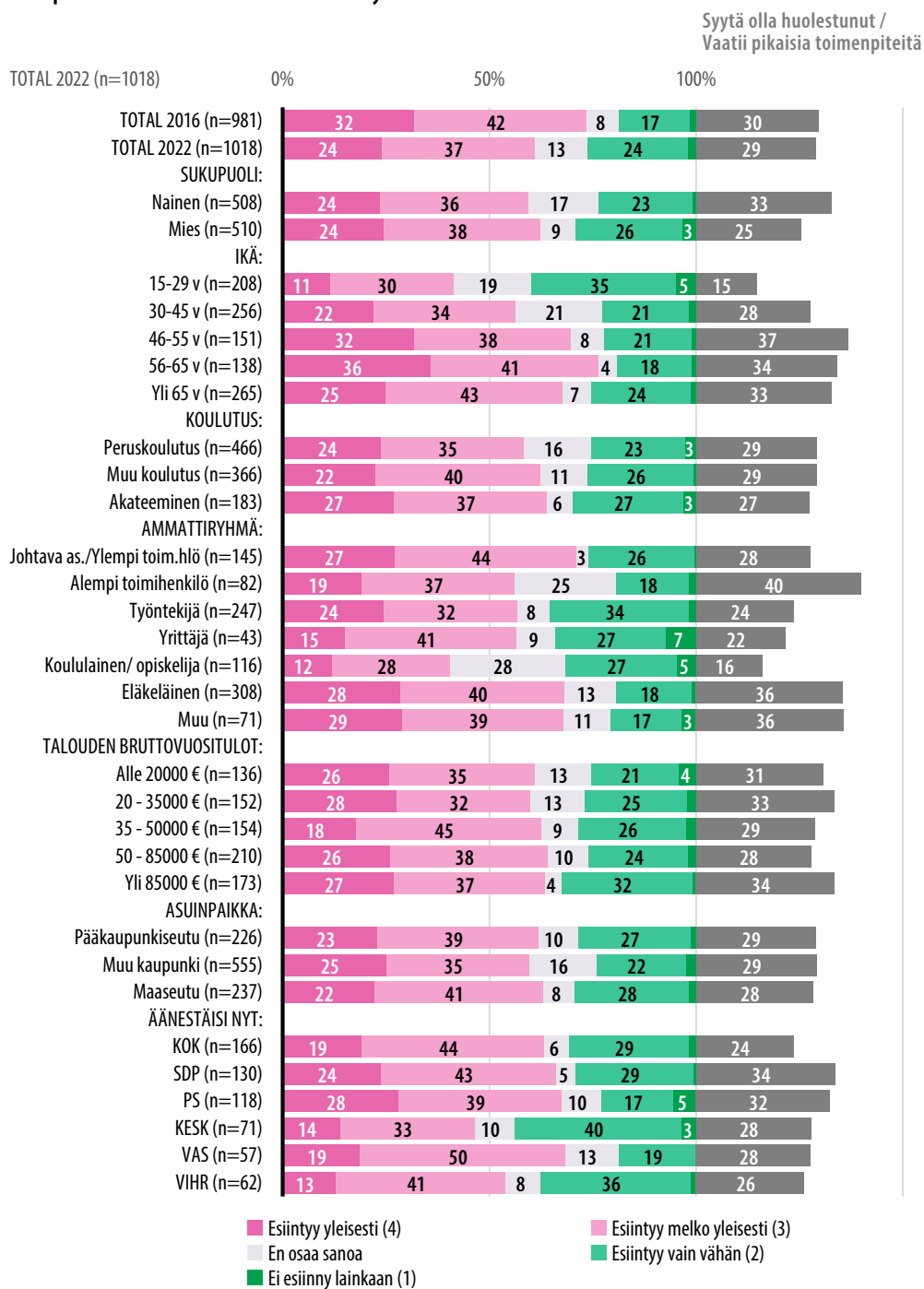
Alla on lueteltu eräitä yleisesti epäeettisinä pidettäviä toimintatapoja. Mikä on käsityksesi, esiintyykö niitä maamme valtionhallinnossa?

- Asian tarpeeton viivyttäminen

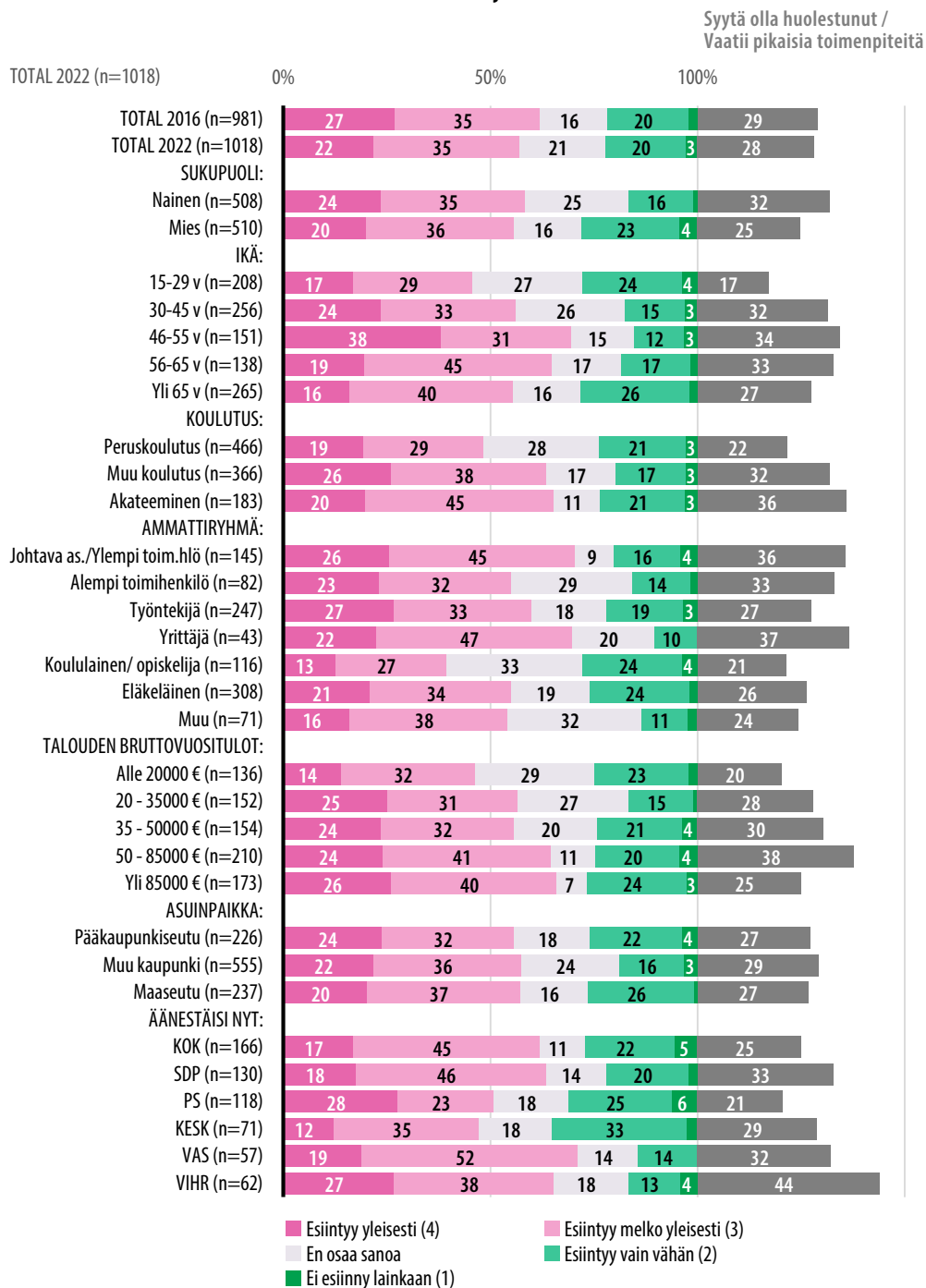
Alla on lueteltu eräitä yleisesti epäeettisinä pidettäviä toimintatapoja. Mikä on käsityksesi, esiintyykö niitä maamme valtionhallinnossa?

- Tarpeettoman vaikean virkakielen käyttö

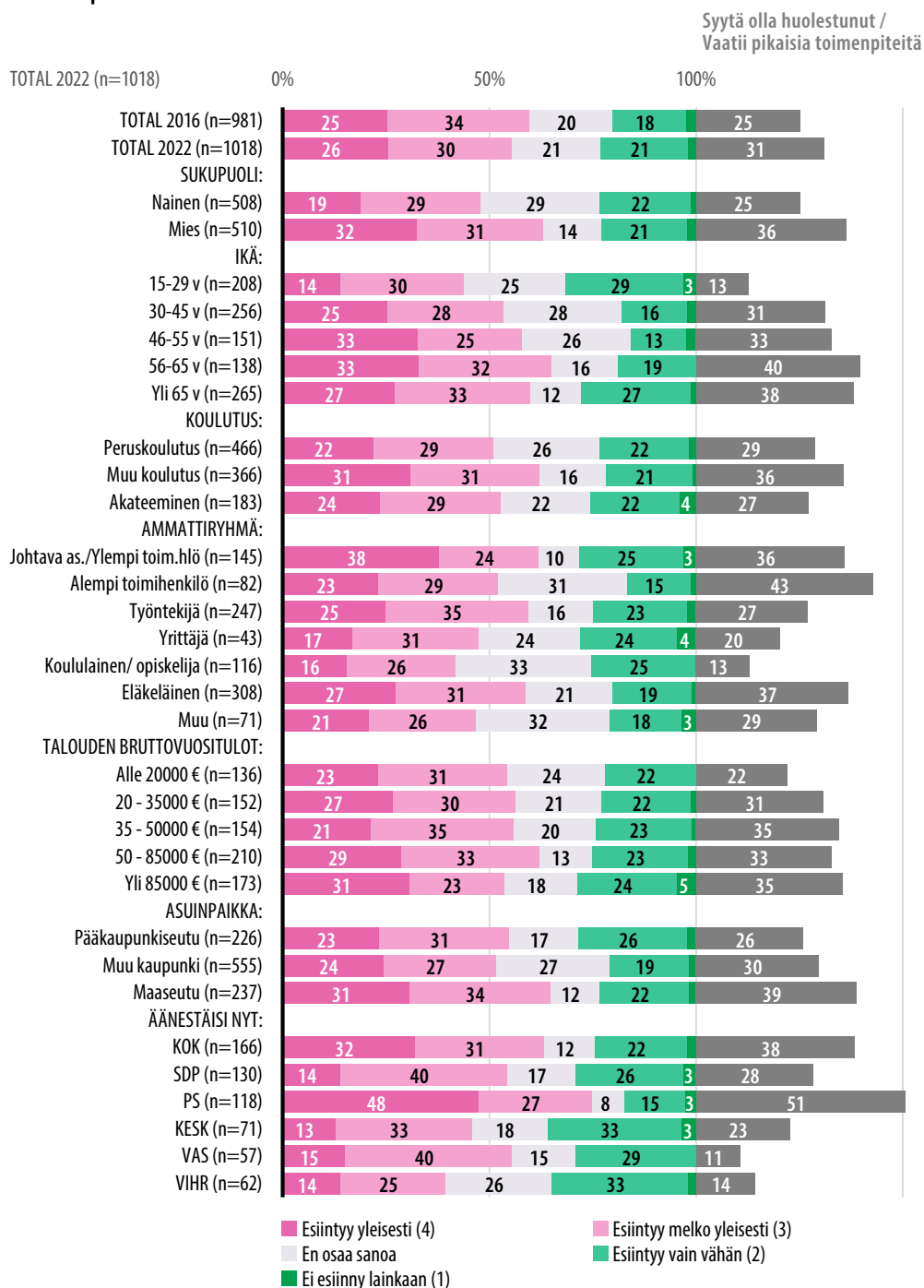
Alla on lueteltu eräitä yleisesti epäeettisinä pidettäviä toimintatapoja. Mikä on käsityksesi, esiintyykö niitä maamme valtionhallinnossa?

- Liian vähäiset voimavarat suhteessa tehtävien laajuuteen

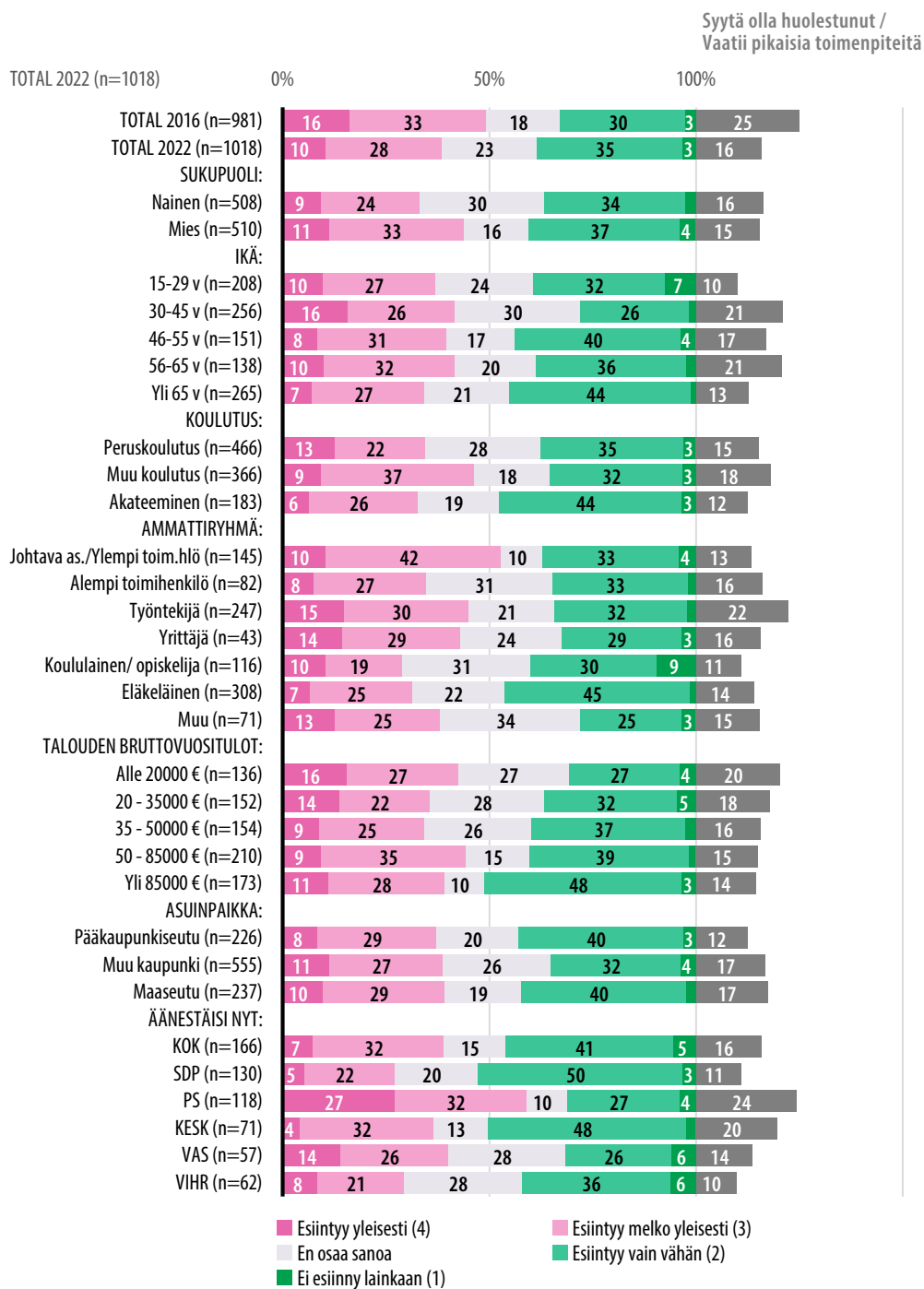
Alla on lueteltu eräitä yleisesti epäeettisinä pidettäviä toimintatapoja. Mikä on käsityksesi, esiintyykö niitä maamme valtionhallinnossa?

- Samaa puoluekantaa olevien henkilöiden suosiminen

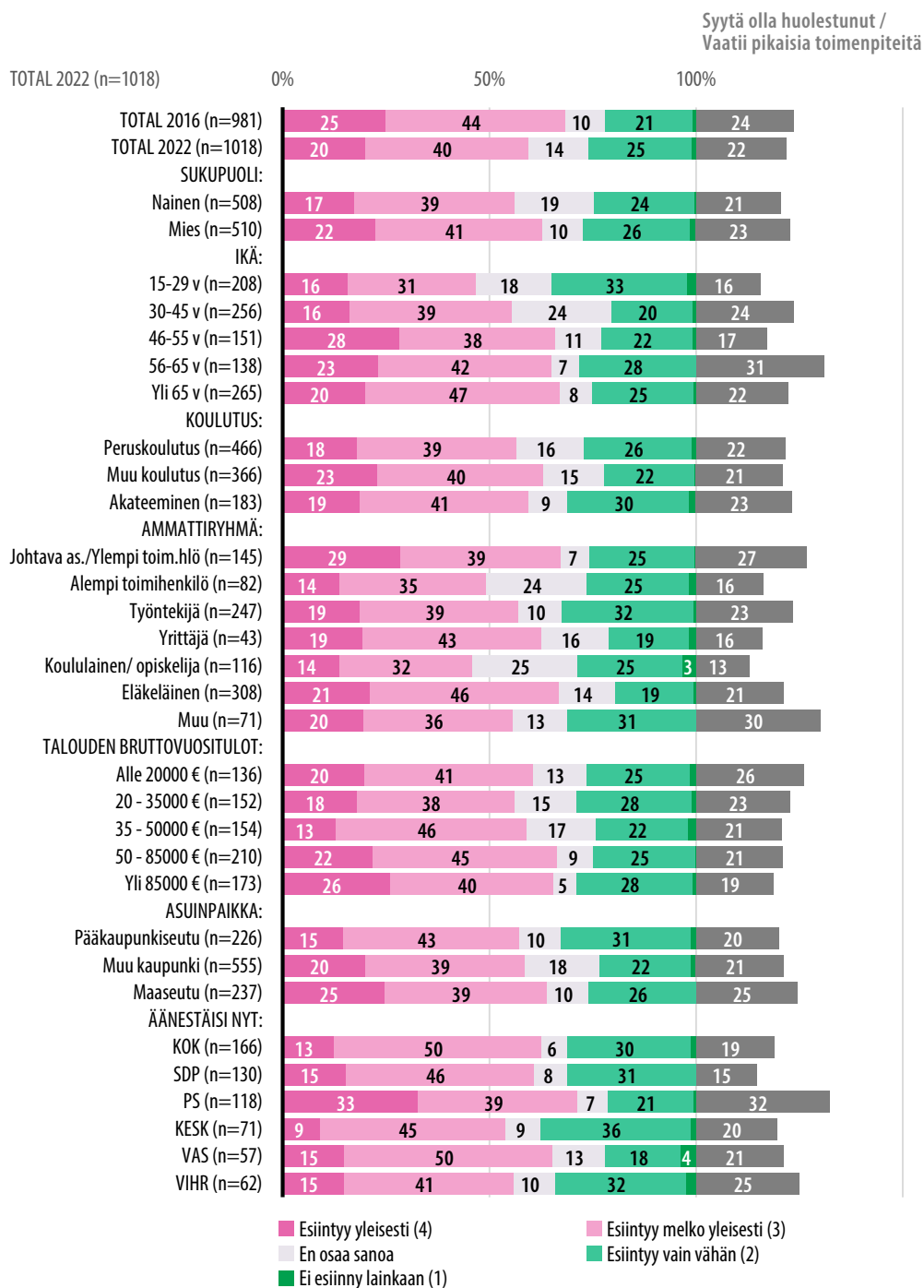
Alla on lueteltu eräitä yleisesti epäeettisinä pidettäviä toimintatapoja. Mikä on käsityksesi, esiintyykö niitä maamme valtionhallinnossa?

- Ratkaisun tekeminen ilman kunnan valmistelua

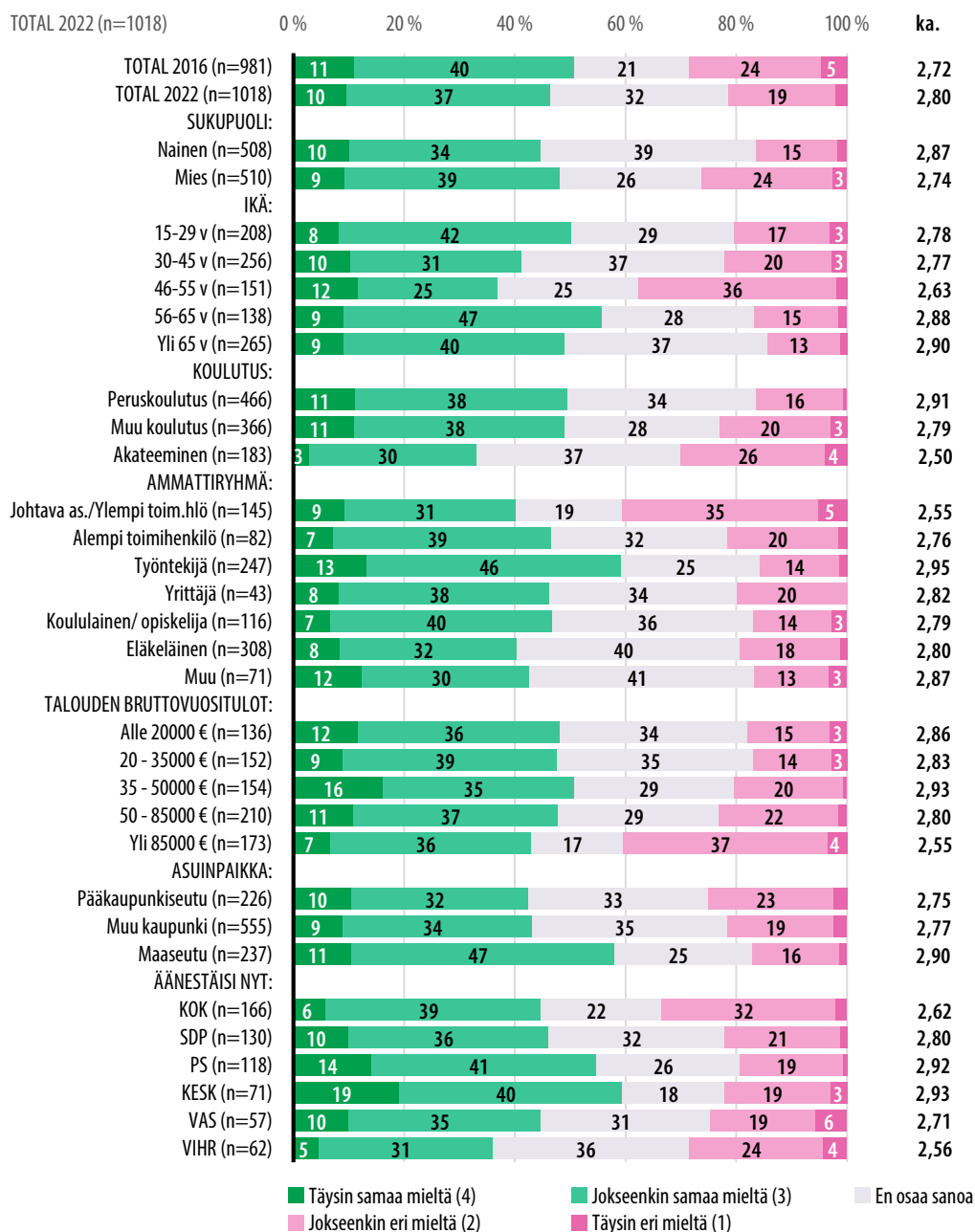
Alla on lueteltu eräitä yleisesti epäeettisinä pidettäviä toimintatapoja. Mikä on käsityksesi, esiintyykö niitä maamme valtionhallinnossa?

- Puutteellinen tiedottaminen

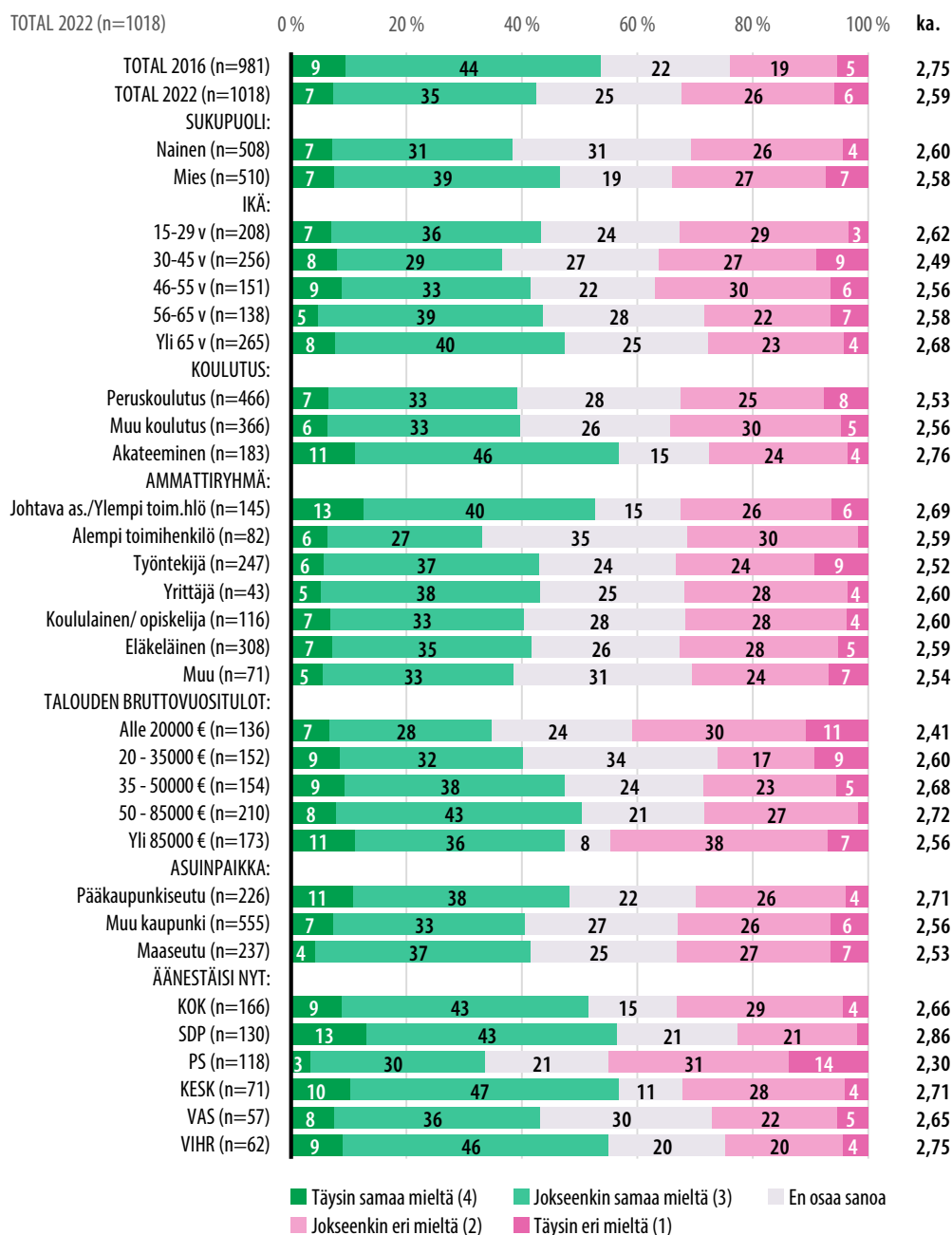

Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.

- Virkamiesjohto on enemmän kiinnostunut toiminnan tuloksista kuin siitä, miten ne saavutetaan

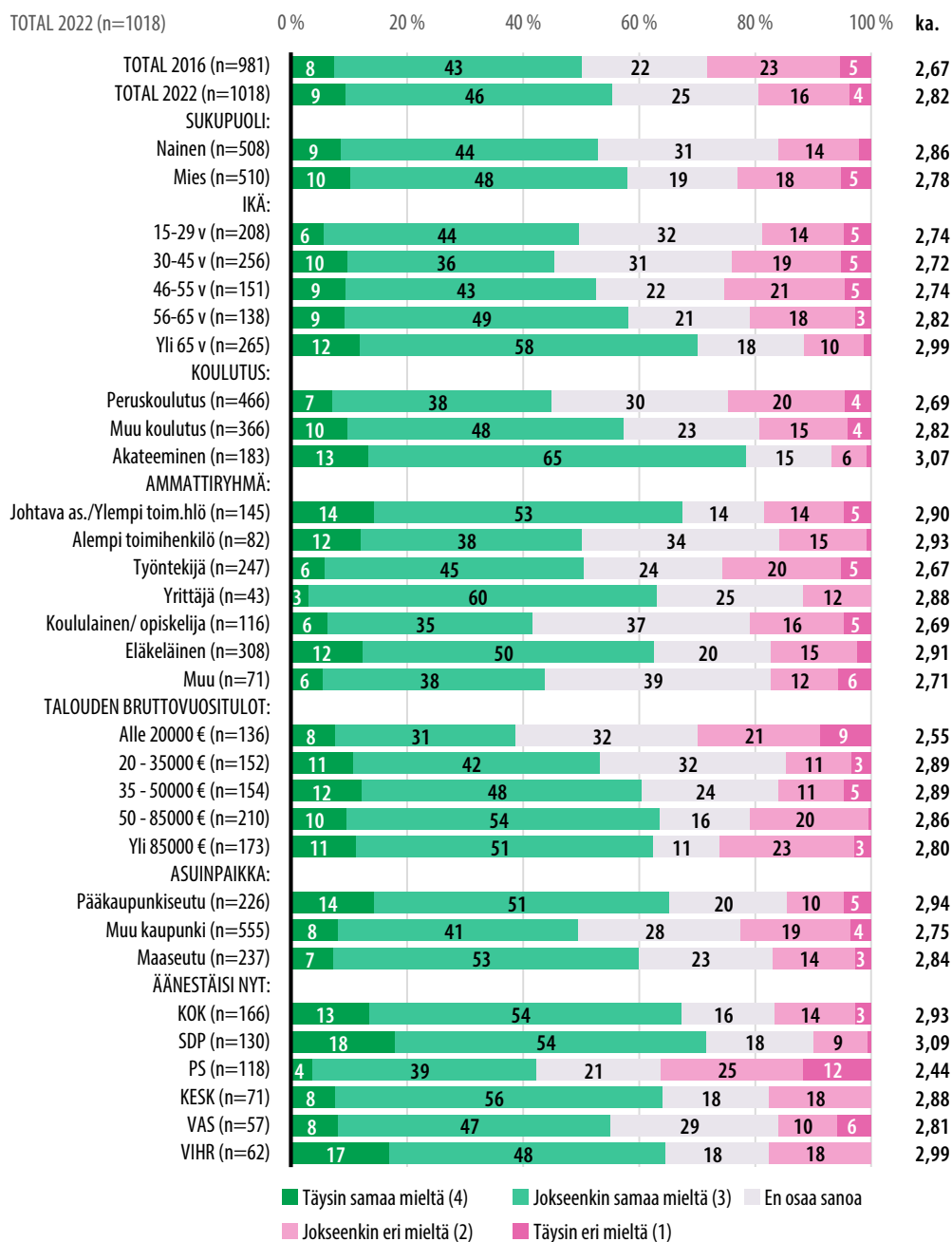

Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.
- Valtionhallinto ottaa aina epäeettisen toiminnan vakavasti

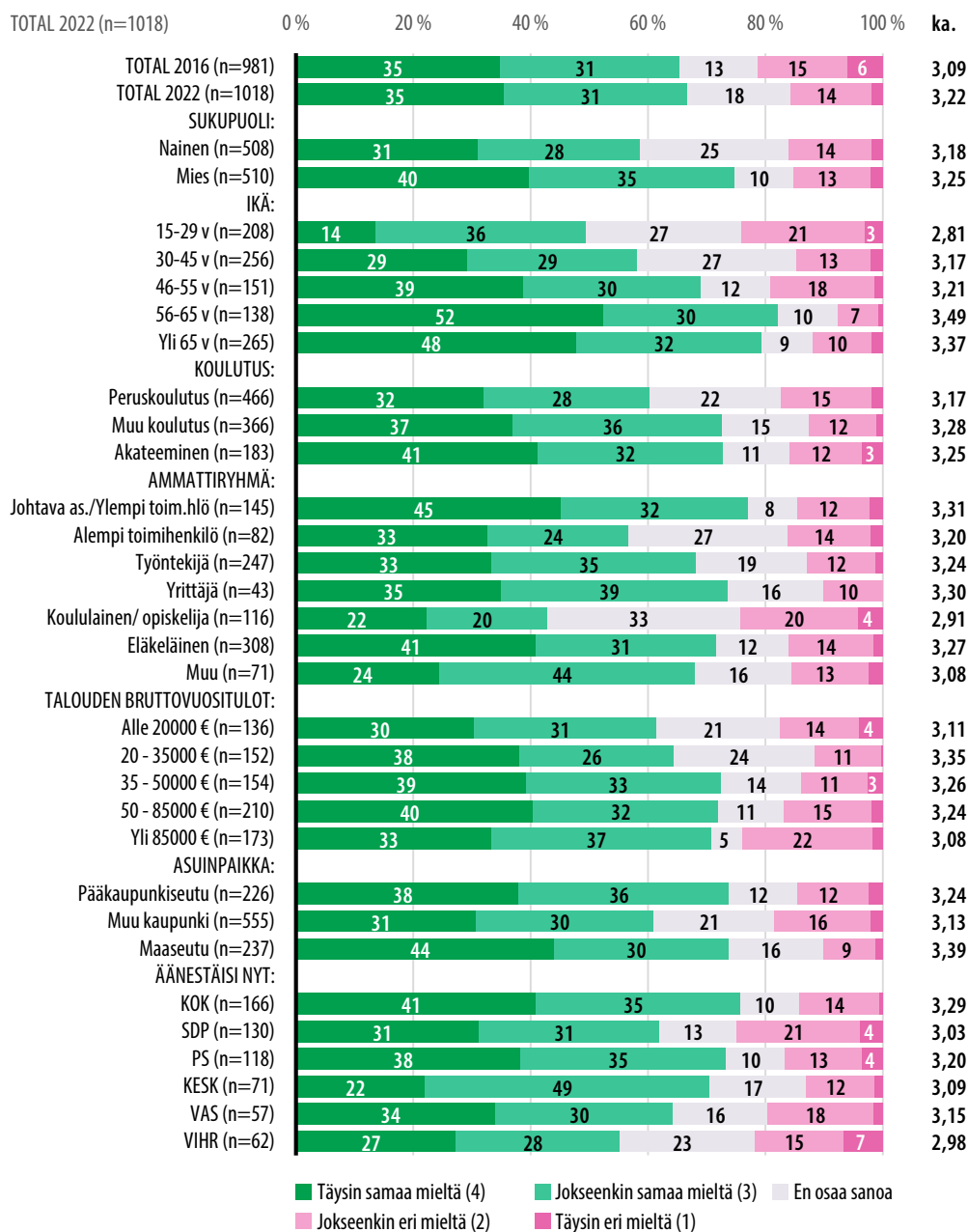
Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.

- Valtionhallinnon henkilöstö on hyvin perillä virkamiesetiikan vaatimuksista

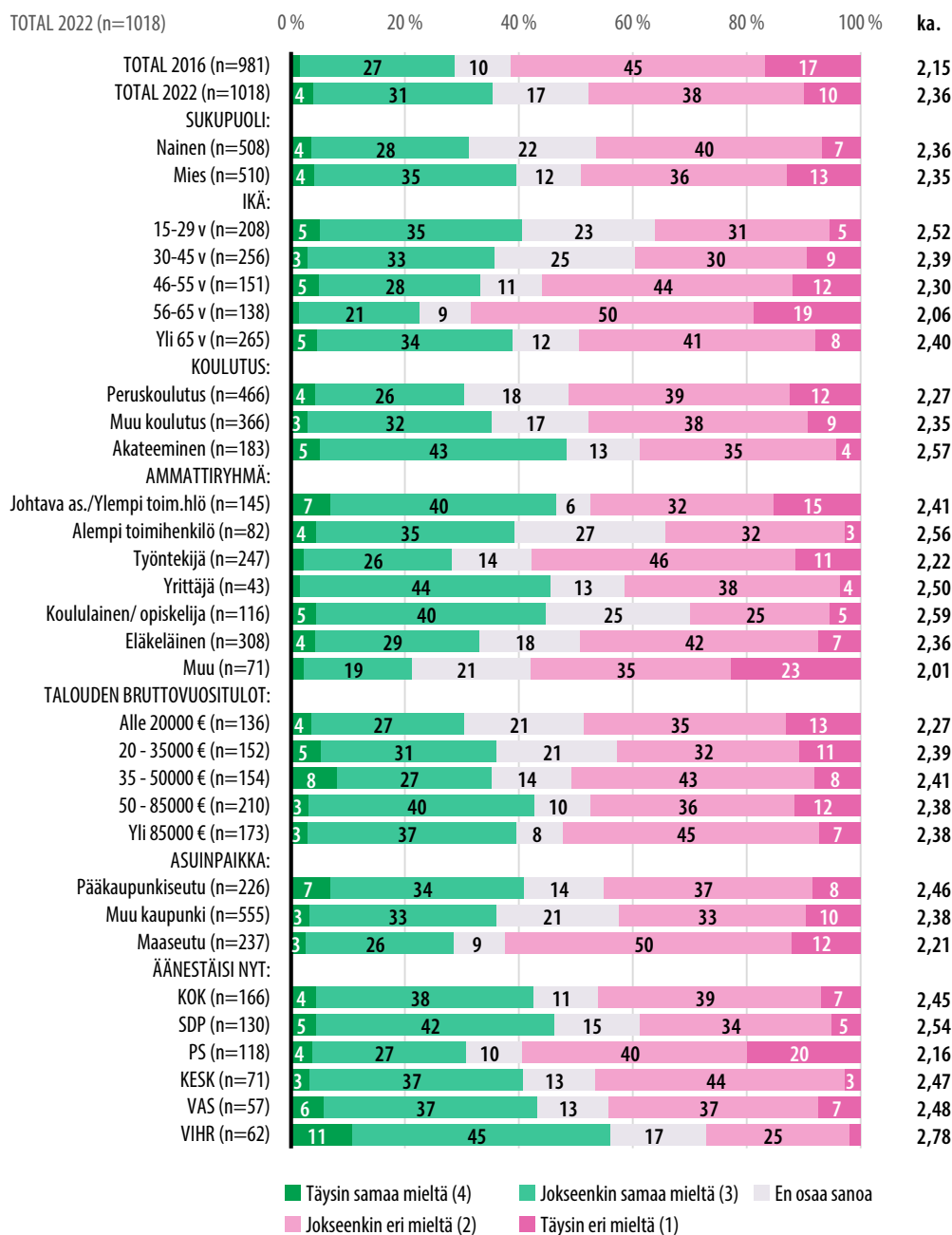
Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.

- Virkamiesten ei pitäisi osallistua poliittiseen toimintaan

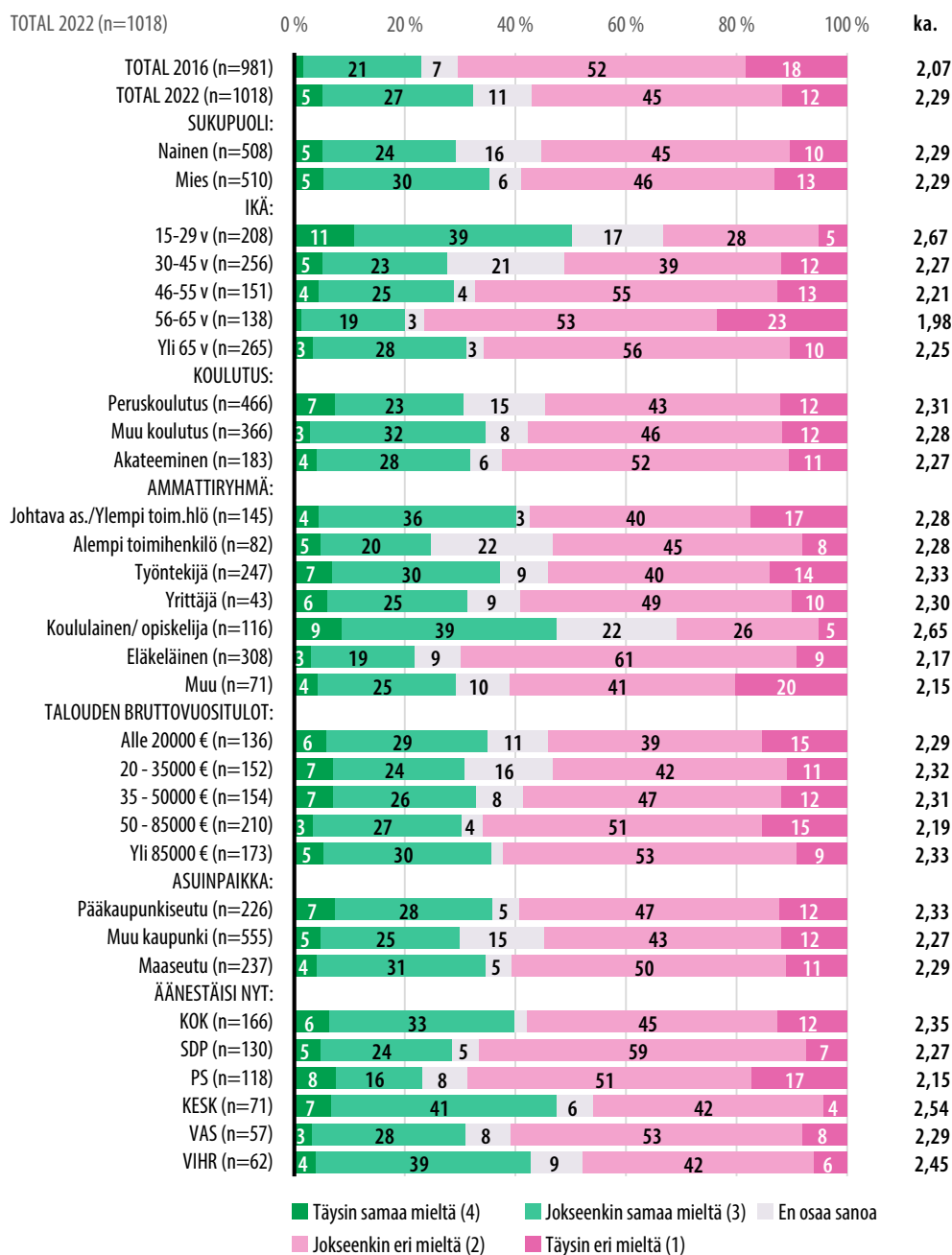
Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.

- Virkamiehet kuuntelevat kansalaisia heitä koskeissa asioissa

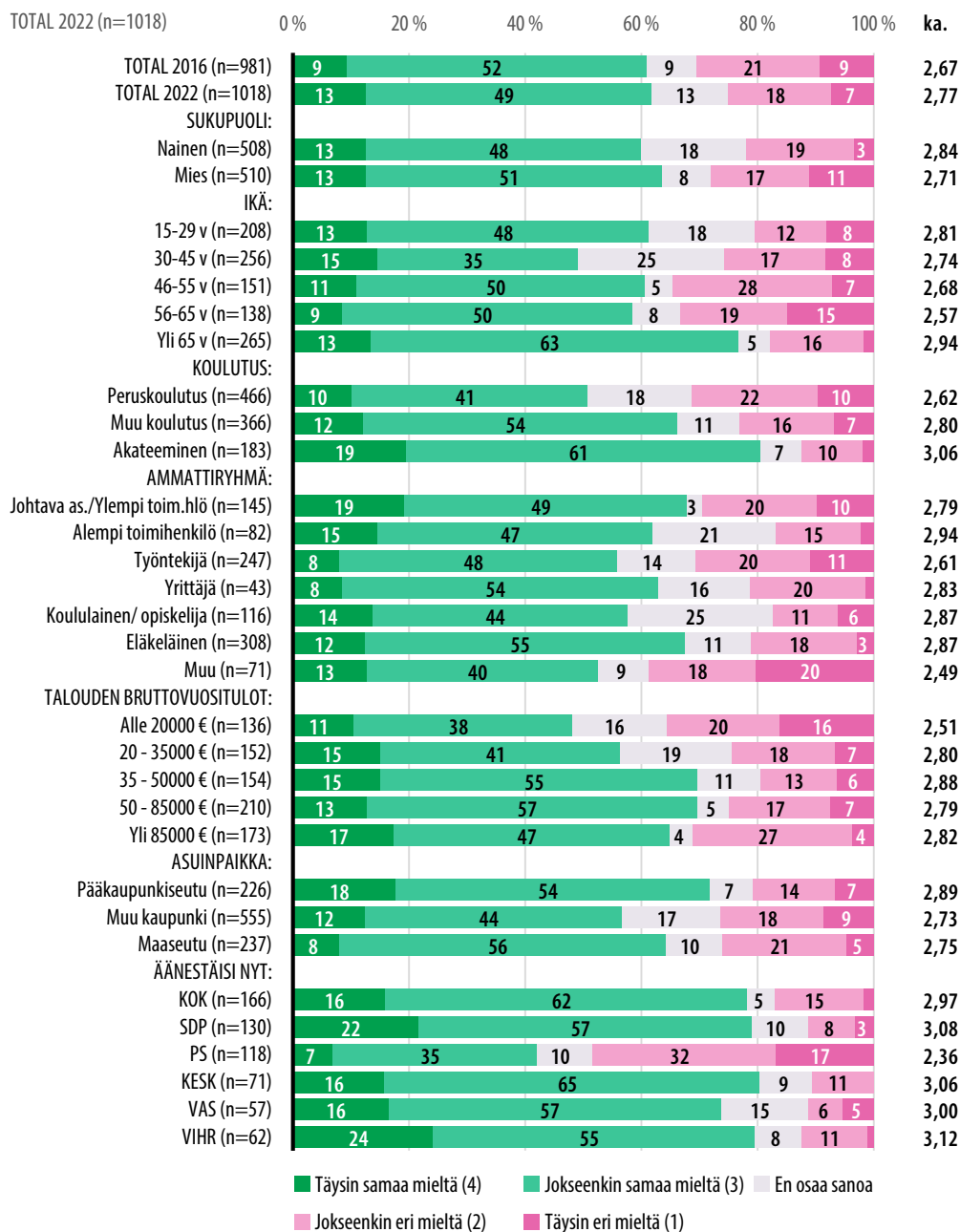
Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.

- Virkamiesten käyttämä kieli on selkeää, asiallista ja ymmärrettävää

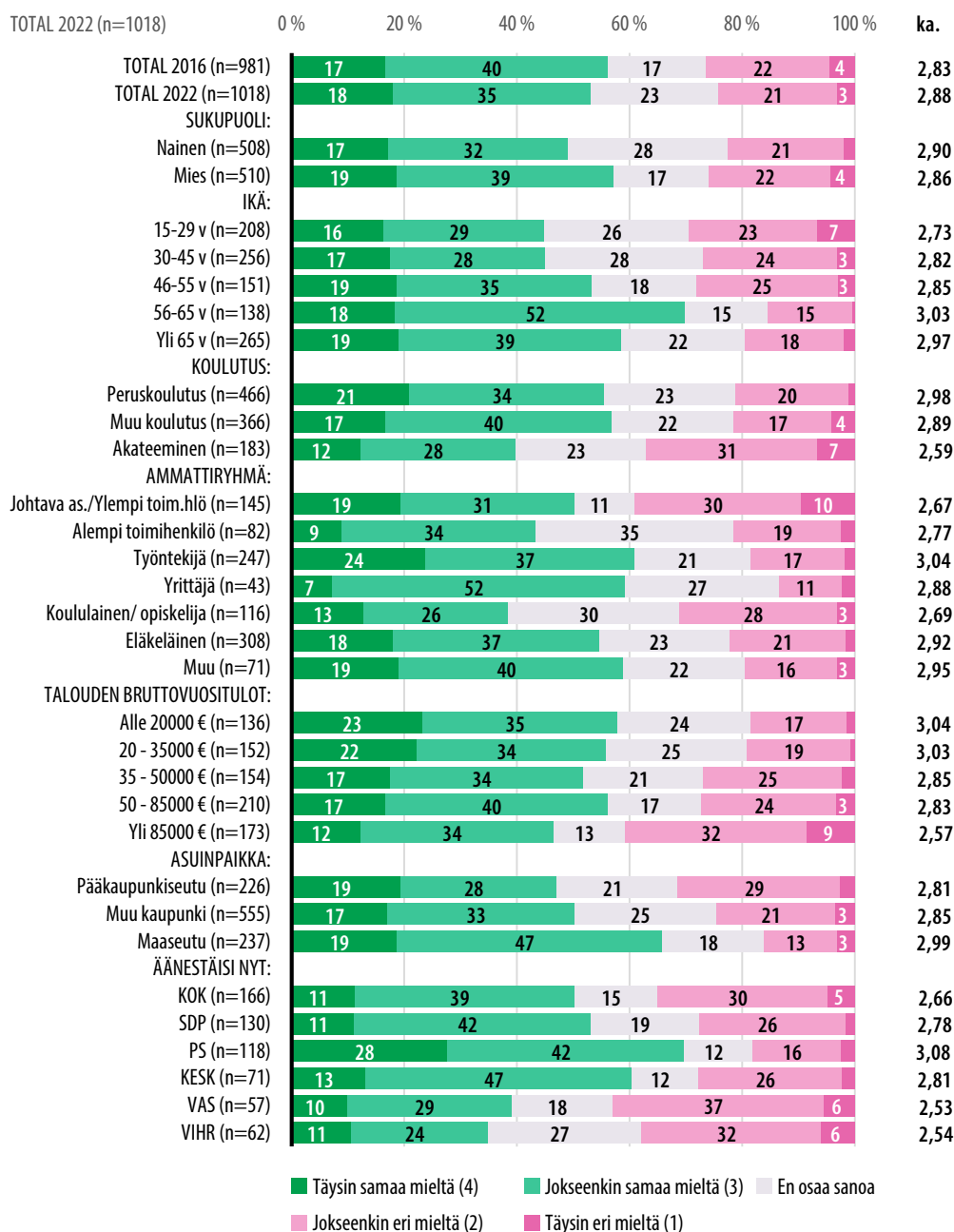
Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.

- Suomen valtionhallinto ja sen virkamiesten toiminta on luottamukseni arvoista

Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien virkamiesetiikkaan liittyvien väittämien kanssa.

- Virkamiesten epäeettiseen toimintaan ei läheskään aina puututa tarpeeksi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Snellmaninkatu 1 A
PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO
Puhelin 0295 160 01
vm.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN 978-952-367-249-9 (pdf)

Tammikuu 2023